

HORTOBÁGYI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

2024. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI BESZÁMOLÓ SZÖVEGES INDOKLÁSA

Összeállította:
Péterné Farkas Mária, gazdasági igazgatóhelyettes

Tartalom

1. Feladatkör, szakmai tevékenység.....	5
1.1. Az intézmény neve, törzskönyvi azonosító száma, honlapjának címe.....	5
1.2. Az intézmény szakmai tevékenységének összefoglaló értékelése.....	5
1.3. Az év folyamán az intézményen belül bekövetkezett szervezeti-szerkezeti változások, ezen belül a szervezeti és feladatstruktúra korszerűsítésére intézményi hatáskörben tett intézkedések bemutatása.....	48
2. Az előirányzatok alakulása 2024. évben.....	49
2.1. A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulásának bemutatása, részletezve a kiemelt tételeken belül elsősorban azon tételeket, ahol az előző évi eredeti, illetve módosított adatokhoz képest jelentős változás vagy eltérés tapasztalható.....	49
2.1.1. Az előirányzatok évközi változásainak, illetve a tényleges teljesítéseket befolyásoló főbb tényezőknek bemutatása.....	49
2.1.2. A személyi juttatások előirányzatának alakulása, a létszámváltozások, illetve az ahhoz kapcsolódó személyi juttatási előirányzatok alakulása, az előző évhez viszonyított átlagilletmény (juttatás) változás. (a melléklet C jelű táblázat szöveges összefoglalása).....	53
2.1.3. A dologi kiadások előirányzata változásának bemutatása, feltüntetve kiadáscsökkentő takarékosági intézkedéseket is. A dologi kiadások összetételének vizsgálata 2023-re nézve, illetve az ebben bekövetkezett változások levezetése 2021-2023 között. (a melléklet D táblázat szöveges összefoglalása).....	55
2.1.4. A felhalmozási kiadások előirányzatának alakulása, az eredeti előirányzathoz képest a változás okai. A felújítások és beruházások (beleértve a folyamatban lévőket is) tételes bemutatása, indokolása, összefoglalása.....	58
2.1.5. Egyéb működési célú támogatások és átadott pénzeszközök felhasználásának bemutatása.....	65
2.2. Bevételek alakulása, jellege, típusai bemutatása, rendszerezése.....	67
2.2.1. A közhatalmi és intézményi működési bevételek elemzése, a főbb tételeinek bemutatása. Az esetleges felhalmozás bevételei rövid bemutatása.....	68
2.2.2. A közhatalmi és intézményi működési többletbevételek, illetve a tervezettől való elmaradás okai, azok egyszeri, illetve tartós jellege; azokat milyen kiadások finanszírozására fordították, illetve milyen kiadásokat kellett elhalasztani, átütemezni.....	70
2.2.3. Az VP és MAHOP egyes jogcímeihez kapcsolódóan, illetve a Technikai Segítségnyújtás (TS) keretében realizált bevételek és felhasználásuk. A közvetlen európai uniós mezőgazdasági támogatások felhasználása.....	70
2.2.4. Egyéb közvetlen külföldi és belföldi pályázati bevételek (pl. GINOP, KEHOP) és azok felhasználásának bemutatása.....	72
2.2.5. Követelésállomány alakulásának bemutatása, a követelés nyitó állományához viszonyított változások bekövetkezésének okai.....	80
2.3. Költségvetési támogatás alakulása 2022-2024 között.....	82
2.4. Költségvetési maradvány.....	82
2.4.1. A 2023. évi előirányzat-maradvány főbb felhasználási jogcímei kiemelt előirányzatonként, a felhasználást befolyásoló tényezők bemutatása.....	82
2.4.2. 2024. évi előirányzat-maradványok kialakulása, összetétele, keletkezésének okai (pl.: jogszabály megváltozásból eredő maradványok, feladat-elmaradás, áthúzódó kötelezettségek, bevételi többletek stb.).....	83
3. Egyéb.....	84
3.1. A belső számviteli szabályozásban végrehajtott évközi változások összefoglaló értékelése.....	84
3.2. A gazdálkodás és a vagyonváltozás összefüggései, az intézményi vagyon állományváltozásának értékelése, nagy értékű vagyontárgyak, állóeszközök értékesítése.....	84
3.3. A 2024. évben végrehajtott vagyonhasznosítások (bérbeadás, elidegenítés), a befolyt bevétel és felhasználása.....	86

3.4. A gazdasági társaságokban való részvétel és indokai (a gazdasági társaságokban való részvétel mértékének bemutatásával).....	86
3.5. A lakásépítés munkáltatói támogatására fordított kiadások alakulása, a kölcsönben részesítettek száma.....	87
3.6. A letéti számlák nyitó és záró állománya, valamint az évközi forgalom tartalmi értékelése.....	87
3.7. A kincstári finanszírozás továbbfejlesztése, az előirányzat-gazdálkodási rendszer, a feladatfinanszírozás, a kincstári információ-szolgáltatás tapasztalatai.....	87
3.8. A kincstári körön kívül lebonyolított pénzforgalom és ügyletek alakulása (pl.: devizaszámla, lakásalap-számla).....	88
3.9. Az intézmény vállalkozási tevékenységének bemutatása.....	89
3.10. Annak bemutatása, hogy hogyan alakult a költségvetésből az elmúlt 3 évben kiszervezett tevékenységek, szervezetek helyzete.....	89

1. Feladatkör, szakmai tevékenység

1.1. Az intézmény neve, törzskönyvi azonosító száma, honlapjának címe

Intézmény neve:	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság (HNPI)
Intézmény címe:	4024 Debrecen Sumen u. 2
Adószám:	15323871-2-09
KSH szám:	15323871-8412-312-09
Törzskönyvi azonosító száma:	323879
Államháztartási azonosítója:	039091
Honlapjának címe:	www.hnp.hu

1.2. Az intézmény szakmai tevékenységének összefoglaló értékelése

A HNPI szervezetének és működésének rendjét a nemzeti park igazgatóságok szervezeti és működési szabályzatának kiadásáról szóló 1/2020. (I. 24.) AM utasítás állapítja meg.

A HNPI közfeladatára vonatkozóan a hatályos Alapító Okirat az alábbi meghatározást tartalmazza:

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendeletben és egyéb ágazati jogszabályokban meghatározott természetvédelemmel és természetmegőrzéssel, ökoturisztikai és környezeti nevelési tevékenységgel, valamint területkezeléssel és birtokügyi tevékenységgel kapcsolatos feladatait közfeladatként látja el. További közfeladatait a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény által meghatározottak valamint a Tisza-parti Arborétum Természetvédelmi Terület országos jelentőségű védett természeti területté történő átminősítéséről szóló 21/2000. (VIII. 31.) KöM rendelet szerint növény-, természetvédelmi terület működtetése.

A HNPI alapfeladatai:

1. Ellátja a természeti területek védetté, illetve Natura 2000 területté jelölésével, továbbá az érzékeny természeti területek, magas természeti értékű területek, ökológiai hálózat kijelölésével, létesítésével kapcsolatos – külön jogszabályban meghatározott – feladatokat.
2. Ellátja a védett és fokozottan védett élő és élettelen természeti értékek, országos jelentőségű védett és fokozottan védett természeti területek, a Natura 2000 területek, valamint a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó területek és értékek természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatokat (ideértve a természetvédelmi kezelési tervek készítésével kapcsolatos, jogszabályban meghatározott feladatokat), kivéve azokat a feladatokat, amelyeket más szerv vagy természetes személy köteles ellátni.
3. Ellátja a vagyonkezelői feladatokat a vagyonkezelésében lévő földterületek, állami vagyontárgyak, vagyonértékű jogok tekintetében, valamint tevékenységével hozzájárul a védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták és ezek génkészletei védelméhez.

4. Közreműködik az erdővagyon-védelmi tevékenységben, valamint a természetvédelmi szempontból védetté nem nyilvánított természetes növény- és állatvilág (vadászható vadfajok, fogható halfajok, az ősi hazai háziasított állatfajok, fajták és ezek génkészletei) védelmében.
5. Ellátja a körzeti erdőtervezés folyamatában a természetvédelmi célú jogszabályi előírások és természetvédelmi szakmai szempontok képviselőjét, valamint az agrárminiszter körzeti erdő- és vadgazdálkodási tervezéssel kapcsolatos jogkörét érintő előkészítő feladatokat.
6. Ellátja a természetvédelmi bemutató, ismeretterjesztő, valamint oktatási célú létesítmények fenntartásával és működtetésével kapcsolatos feladatokat, emellett – ismeretterjesztő és foglalkoztató programok szervezésével – természetvédelmi oktatási, nevelési és ismeretterjesztési tevékenységeket.
7. Gondoskodik az élőhelyek kialakításával, kedvező természetvédelmi helyzetük fenntartásával és javításával, valamint a sérült, károsodott élőhelyek helyreállításával kapcsolatos feladatok ellátásáról.
8. Gondoskodik a Természetvédelmi Információs Rendszer (a továbbiakban: TIR) alközpontjainak működtetéséről, a működési területére vonatkozó TIR adatbázisok frissítéséről, valamint az AM TIR központtal való adatharmonizációjáról.
9. Közreműködik a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer, valamint egyéb monitorozó rendszerek működtetésében és folyamatosan figyelemmel kíséri a működési területén található természeti értékek, élőhelyek állapotát, gondoskodik az egyedi tájértékek megállapításáról és nyilvántartásáról.
10. Vezeti a működési területén lévő védett természeti területek és természeti értékek, valamint az egyedi tájértékek nyilvántartását, gondoskodik a természetvédelmi célú nyilvántartások vezetéséhez szükséges elsődleges és másodlagos adatgyűjtésről, továbbá működteti a feladatkörével összefüggő területi monitoring és információs rendszert, együttműködik más információs és ellenőrző rendszerekkel.
11. Közreműködik a természet és a táj védelmére irányuló kutatások tervezésében, megvalósításában, valamint szervezésében.
12. Részt vesz a természetvédelmi célú agrár-vidékfejlesztési támogatások előkészítésében, valamint a végrehajtáshoz kapcsolódó feladatok ellátásában, különösen az agrár-környezetgazdálkodási intézkedések tekintetében.
13. Felügyeli és segíti az önkormányzati természetvédelmi őrszolgálatot, továbbá segítséget nyújt a helyi önkormányzatoknak a természet védelmével kapcsolatos feladatok ellátásához.
14. Szervezi és irányítja a szervezetében működő Természetvédelmi Őrszolgálatot.
15. Biztosítja a területi természetvédelmi hatóság hatáskörébe tartozó természetvédelmi hatósági eljárásokban a döntéshez vagy a tényállás tisztázásához azt az adatot vagy tényt, amely alaptevékenysége körében rendelkezésre áll, valamint részt vesz a hatósági határozatokban foglalt természetvédelmi előírások ellenőrzésében.
16. Véleményezi a területfejlesztési koncepciót és programot, a területrendezési tervet, a településrendezési eszközt, valamint a településképi arculati kézikönyvet és a helyi településképi rendeletet. Adatszolgáltatást biztosít az országos, a kiemelt térségi és a megyei területrendezési terv hatálya alá tartozó település esetében a településrendezési eszköz, valamint a településképi arculati kézikönyv és a helyi településképi rendelet készítése vagy módosítása során. Együttműködik a kulturális örökségvédelmi feladatkörrel rendelkező szervezetekkel, azok – külön jogszabályban meghatározott – örökségvédelemmel kapcsolatos feladatainak ellátásában.

17. Kapcsolatot tart természetvédelmi kezelési feladatokat ellátó más szervezetekkel és természetes személyekkel, valamint a vízügyi igazgatási és hatósági szervekkel a jogszabályokban meghatározott vízgazdálkodási és vízvédelmi feladatok terén.
18. Gondoskodik a Tisza menti Arborétum növényállományának hosszú távú megőrzéséről, szakszerű kezeléséről, bemutathatóságáról, a gyűjteményes kert fajkészletének szinten tartásáról, bővítéséről. Különös figyelmet szentel a Tisza menti Arborétum Természetvédelmi Terület alapját képező keményfás ligeterdő őshonos faállományának megőrzésére, fenntartására.
19. Ellátja a védett természeti értékek fenntartását, fejlesztését, bemutatását; valamint a faiskolai tevékenységet részben saját felhasználásra.
20. A kulturális örökség védelméért felelős miniszter kijelölése alapján ellátja a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság a puszta világörökségi helyszín világörökségi gondnoksági feladatait a világörökségi területtel jelölés hazai eljárásrendjéről, a világörökségi kezelési tervek tartalmi követelményeiről és elkészítésük rendjéről, a gondnokságokról, valamint a világörökségi területen az államot megillető elővásárlási jogról szóló 335/2019. (XII. 23.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően.
21. Ellátja mindazokat az egyéb feladatokat, amelyeket jogszabály, valamint a nemzeti park igazgatóságok szervezeti és működési szabályzatának kiadásáról szóló 1/2020. (I. 24.) AM utasítás a feladatkörébe utal.

A fenti felsorolásban szereplő tevékenységek végrehajtása során a 2024-es évben is szembe kellett néznünk olyan helyzetekkel és feladatokkal is, melyekről kijelenthetjük, hogy kihívás elé állították az Igazgatóság vezetését és személyi állományát. A vezetőség akár a megszokottól eltérő megoldásokat is keresett annak érdekében, hogy alapfeladataink ellátását biztosítsuk, természetesen a jogszerűség adta kereteken belül. Átszervezésekkel valamint külső szolgáltatók bevonásával vált lehetővé.

A 2024. év során elvégzett feladatok, elért eredmények összefoglalása:

Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai.

Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek

A HNPI illetékességi területén lévő országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek összesítő adatait az alábbi táblázat tartalmazza:

Működési terület (ha)						
	Védett természeti terület		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti park	1	80367,29	12923,03	0	1	24629
Tájvédelmi körzet	4	55532	4172	0	4	13159

Természetvédelmi terület	20	6068	60	0	5	361
Természeti emlék	0	0	0	0	0	0
Összesen	25	141967,29	17095	0	10	38149

A Természetvédelmi Információs Rendszer (TIR) országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal kihirdetett védett természeti területeket tartalmazó nyilvántartási részének felülvizsgálata és aktualizálása megtörtént. Ugyanígy a védetté nyilvánító, védettséget fenntartó jogszabályok mellékleteiben szereplő ingatlanok adatai és a TIR nyilvántartásában szereplő ingatlan adatok közötti ellentmondások megszüntetése, azok térképi fedvényeinek pontosítása és javítása érdekében kért felülvizsgálat az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis és a megküldött segédanyagok felhasználásával, továbbá a helyben rendelkezésre álló információk alapján a természetvédelmi területek (TT) esetében megtörtént.

Újonnan létesítendő országos jelentőségű védelemre tervezett terület (nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék bontásban):

Tiszafüredi Kemény-kastély és parkja - 2,66 hektár.

A meglévő országos jelentőségű védett természeti terület **bővítése** (nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék bontásban):

Borsósi-tározó - 260 hektár

2024-ben is több esetben vettünk részt ex lege védett kunhalom egyedi hatósági határozattal történő lehatárolásában:

- Berekfürdő 0361b (8480 m²), 0361c (694 m²) hrsz-ú ingatlanon lévő Pincés-halom kiterjedésének megállapítása. A kunhalom teljes területe: 9444 m²
- Kunhegyes 0620/5 hrsz-ú ingatlanon lévő Akasztó-halom kiterjedésének megállapítása. A kunhalom teljes területe: 13190 m²
- Berekfürdő 0355 (7 m²), 0356 (942 m²), 0366 (403 m²), 0367a (1789 m²), 0367g (904 m²) hrsz-ú ingatlanon lévő Szentmiklósi-halom kiterjedésének megállapítása. A kunhalom teljes területe: 4045 m²
- Kunhegyes 0450/6a (2422 m²), 0450/6c (2447 m²) és 0450/10 (638 m²) hrsz-ú ingatlanon lévő Nagy-Purgány-halom kiterjedésének megállapítása. A kunhalom teljes területe: 5507 m²
- A Kunhegyes 0648/37a (7664 m²), és 0648/37b (2126 m²), hrsz-ú ingatlanon lévő Cibak-halom kiterjedésének megállapítása. A kunhalom teljes területe: 9790 m²
- A Kunhegyes 0641/5a hrsz-ú ingatlanon lévő Kettős-halom, kunhalom kiterjedésének megállapítása. A kunhalom teljes területe: 18993 m²
- A Kunhegyes 0200/1 hrsz-ú ingatlanon lévő Fekete-halom kunhalom kiterjedésének megállapítása. A kunhalom teljes területe: 3197 m²

Az eljárások során összesen 7 db, 641 466 m²-nyi kunhalom került lehatárolásra

Az Igazgatóságunk működési területén jelenlegi ismereteink szerint barlang nem található.

Natura 2000 területek

HNPI működési területe: 1 747 744 hektár				
védtett terület egység	száma (db)	kiterjedése (hektár)	tárgyévi változás	
			száma (db)	kiterjedése (hektár)
NATURA 2000 KMT*	6	294 159	–	–
NATURA 2000 KTT, KJTT*	124	269 281	–	–

* A NATURA 2000 területek két típusa átfed, összkiterjedésük 366 993 hektár.

A Natura 2000 területek között Különleges madárvédelmi területek (6 db), különleges természetmegőrzési területek (24 db), kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (100 db).

2024-ben a Daru-rét (HUHN20124) kiterjedése 12 hektárral nőtt.

A HNPI működési területére eső Natura 2000 területek mintegy negyede rendelkezik hatósági táblával.

Az összes bemutató létesítmény (36) közül 16 érint Natura 2000 területet.

A tárgyévben futó projektek közül mindegyik érint Natura 2000 területet, több közülük célzottan közösségi vagy kiemelt közösségi jelentőségű állatfaj, vagy élőhelytípus megőrzését tűzte ki célul.

Jelenleg előkészítési fázisban van a „KEHOP-4.1.0-15-2021-00098 Nyírségi és bihari vizes élőhelyek rehabilitációs programja (projekt-előkészítés)”, ezért egyelőre csak előzetes adatokat állnak a rendelkezésre.

Nemzetközi jelentőségű területek

A nemzetközi jelentőségű területek összesített adatai:

Terület megnevezése	Kihelyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhely-rekonstrukció (ha)	Területet érintő projektek száma (db)
A Hortobágy Ramsari Terület	-	6		1
B Ramsari Terület				
C Ramsari Terület				
D Bioszféra-rezervátum	van	13		
E Európa Diplomás Terület				
F Világörökségi terület	van	21		
G UNESCO Globális Geopark				

Ramsari területek

HNPI működési területe: 1 747 744 hektár		
védett területegység	száma (db)	kiterjedése (hektár)
	2	58 908

A HNPI működési területére eső Ramsari területek nem rendelkeznek jelzőtáblával. Az összes bemutató létesítmény (36) közül 6 érint Ramsari területet. Az élőhely-rekonstrukciós tevékenységekkel érintett terület összesen mintegy 304 hektár. A tárgyévben futó projektek közül 3 db érint Ramsari területet.

MAB bioszféra rezervátumok (továbbiakban: MAB BR)

HNPI működési területe: 1 747 744 hektár		
védett területegység	száma (db)	kiterjedése (hektár)
	1	154 591

A HNPI működési területére eső MAB BR terület rendelkezik határ jelölő táblákkal. Az összes bemutató létesítmény (36) közül 13 érint MAB BR területet. Az élőhely-rekonstrukciós tevékenységekkel érintett MAB BR terület összesen mintegy 304 hektár. A tárgyévben futó projektek közül 3 db céloz meg MAB BR területet.

Részt vettünk az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság MAB (Man and the Biosphere) Szakbizottságának évi rendes ülésén 2024. október 31-én, melyre az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottságról szóló 299/2021. (VI. 1.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdésének b) pontja, illetve ugyanezen szakasz (3) bekezdése alapján került sor. A Bioszféra-rezervátumok Nemzetközi Napjának megünneplésére 2024. november 9-én Hortobágyi Libanap címmel szakvezetéses túrát szervezünk a Hortobágyi Halastavakon. 2024.11.15-én a Magyar Tudomány és az UNESCO Világörökség Egyezményének megünneplése alkalmából a Budapesti Metropolitan Egyetem Turizmus Intézete, mint UNESCO Tanszék (UNESCO UNITWIN hálózat tagja) által Fenntartható örökségvédelem témában szervezett konferencián "Világörökségi attribútumok élményszerű bemutatása a Hortobágyon - pásztorok bevonása az új kiállítások megvalósításába" címmel előadást tartottunk, ill. felvettük a kapcsolatot az egyetem Turizmus Intézetével a potenciális szakmai együttműködés érdekében az örökségturizmus és a fenntartható örökségvédelem területén.

A Process of Excellence jelentéstételi feladathoz kapcsolódóan 2023-ban benyújtott jelentésünket (Periodic_review_HortobagyBR_2023) a Hortobágy Bioszféra Rezervátum 2013-2023 tíz éves időszakáról az UNESCO jóváhagyta

Világörökségi területek

HNPI működési területe: 1 747 744 hektár	
védtett terület egység (ún. világörökségi helyszín)	kiterjedése (hektár)
"Hortobágyi Nemzeti Park – a Puszta"	74 670 ¹

A Hortobágyi Nemzeti Park – a Puszta, egy pásztortársadalmak által formált kultúrtáj, amely máig hordozza a több ezer éves hagyományos tájhasználat ép és látható nyomait, példázva egyúttal az ember és természet közötti harmonikus kapcsolatot. Az UNESCO Világörökségi Bizottsága a „Hortobágyi Nemzeti Park – a Puszta” megnevezésű helyszínt HU-474rev azonosító számmal 1999-ben vette fel a Világörökségi Listára, kulturális örökség kategóriában.

2024. október 25-én nemzetközi szakmai konferenciát szerveztünk annak alkalmából, hogy a „Hortobágyi Nemzeti Park – a Puszta” világörökségi helyszín 25 éve nyert felvételt a Világ Kulturális és Természeti Örökségének listájára. A jubileumi konferencia keretében a VÖ helyszín kiemelkedő kulturális és természeti értékeit, illetve a megőrzésük érdekében folytatott több évtizedes tevékenységet és annak eredményeit mutattuk be. A rendezvényen többek között video üzenetben köszöntőt mondott Lazare Eloundou Assomo, a Világörökség Központ igazgatója is, valamint személyesen is megtisztelte és köszöntötte eseményünket Sebastian Kęciek, Lengyelország rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

Csillagoségbolt park

A Hortobágyi Csillagoségbolt-Park 2011. január 31-én bekerült a nemzetközileg jegyzett csillagoségbolt-parkok közé ezüst minősítéssel. Mindez fémjelzi a terület különleges természeti adottságait, amihez különösen gazdag kulturális értékek is társulnak, hiszen a rézkor óta nyílt legelőtáj, melyhez töretlenül fennálló pásztorkultúra kötődik. Ennek része a kulturális csillagászati örökség is. Az UNESCO 2003-ban indította el a Csillagászat és Világörökség programot, hogy csokorba gyűjtse azokat a világörökségi helyszíneket, melyeknek csillagászati vonatkozása is van, nem csak az épített és tárgyi emlékekre fókuszálva, de a még fennmaradt, a csillagos égbolthoz fűződő hagyományt is figyelembe véve ("Indigenous uses of Astronomy"). Ennek keretében a Hortobágyi Nemzeti Park 2018. őszén felkerült UNESCO-ICOMOS-IAU Astronomy and World Heritage listájára.

A témában számos előadást tartottunk, cikket írtunk, így például kiemelve a HNPI Facebook oldalán megjelent bejegyzéseket és a Magyar Hang cikkét a hortobágyi pásztorok csillagászati ismereteiről (Magyar Hang karácsonyi szám), tv interjúkat adtunk.

A csillagoségbolt-parkot a Darksy International nemzetközi szervezet felügyeli, melynek a HNPI is tagja.

Egyéb, speciális területi kategóriák:

Erdőrezervátum

Az erdőrezervátum védett erdőterület, fokozottan védett magterületből és védett védőzónából áll. A magterületen minden emberi tevékenységet végérvényesen beszüntetnek annak érdekében, hogy

az erdő természetes folyamatai zavartalanul és hosszú távon érvényre juthassanak és azok megismerhetővé, tanulmányozhatóvá váljanak. Egyes természetvédelmi szempontból indokolt esetekben, amikor a természetes folyamatok veszélybe kerülnek ezektől eltérő beavatkozásokra szükség lehet. Jellemzően ilyen az inváziós fajok megjelenése az adott területen.

Az Erdőrezervátum program fő célja:

- az erdők természetes életének, változatos szerkezetének, hosszú távú folyamatainak, és gazdag élővilágának megismerése;
- a Magyarország tájait és jellemző erdőtársulásait képviselő erdőállományok - európai rendszerbe illeszkedő - országos hálózatának kialakítása és megőrzése;
- az ismeretek bemutatása és közvetítése a természetvédelem, az erdőgazdálkodás és a természeti értékeink iránt fogékony társadalmi csoportok felé.

Így a program hosszú távú gyakorlati haszna lehet, hogy a természetvédelmi célú erdőkezelés és a természetközeli erdőgazdálkodás a mai gyakorlatnál jobban építhet az erdő természetes folyamataira, az erdő spontán felújulására és természetes faállomány-szerkezetére, amelynek ugyanúgy része a famatuzsálem, a kidőlt, vagy álló holt fa, a koronaszintben megjelenő lék, a sok elegyfaj, mint a nagy gazdasági értékkel rendelkező szálfák.

A HNPI működési területén található erdőrezervátumok a következők:

Név, kód	Összterület (ha)	Magterület (ha)	Kihirdető rendelet
Farkas-sziget 1, ER-23	74,7	24,3	15/2000. KőM rendelet (2000/66: 4072-4074.)
Farkas-sziget 2, ER-18	41	8,4	15/2000. KőM rendelet (2000/66: 4072-4074.)
Bockerek-erdő, ER-19	215,8	60,1	15/2000. KőM rendelet (2000/66: 4072-4074.)
Dédai-erdő, ER-20	72	19,7	15/2000. KőM rendelet (2000/66: 4072-4074.)
Tilos-erdő, ER-22	62,3	22,3	15/2000. KőM rendelet (2000/66: 4072-4074.)
Baktai-erdő, ER-24	36,6	28,4	15/2000. KőM rendelet (MK 2000/66: 4072-4074.)
Összesen	502,4	163,2	

Országos Ökológiai Hálózat

Az ökológiai hálózat elveinek alkalmazása segítséget nyújt, hogy a fejlesztések során a vármegye tájai ne veszítsék el kedvező adottságaikat, és a védett területek mozaikjain kívül is fennmaradjon az emberi tevékenység, a táj és a természeti adottságok harmóniája. 2018-ban megtörtént az Országos Ökológiai Hálózat övezeti lehatárolásának pontosítása a vármegyei területrendezési tervek felülvizsgálatához.

Fontos megjegyezni, hogy az előző években jelzett jogszabályi ellentmondás az Országos Ökológiai Hálózat és a települési térségek kategóriái között (A vármegye területrendezési tervének jóváhagyásakor hatályos 2018. évi CXXXIX. törvény „Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről” (továbbiakban: MoTrT) 22.§ alapján) továbbra is életben van, és továbbra sincs megnyugtató megoldás a helyzet kezelésére.

Az Országos Ökológiai Hálózat módosítására igények jelentkeztek 2024-ban, azonban módosításra nem került sor

HNPI működési területe: 1 747 744 hektár		
védett terület egység	száma (db)	kiterjedése (hektár)
magterület	2326	302 699
ökológiai folyosó	2696	148 855
puffer-terület	1481	285 131
Összesen:	4431	736 685

Magas Természeti Értékű Területek

A Vidékfejlesztési Program zonális természetvédelmi célprogramjai olyan konkrétan lehatárolt, ún. Magas Természeti Értékű Területeken (továbbiakban: MTÉT) támogatják a gazdákat a természetkímélő gazdálkodási módok kialakításában és fenntartásában, ahol a mezőgazdasági hasznosítás folytatása különösen fontos feltétele a biodiverzitás, a tájkép, valamint az épített és történeti értékek hosszú távú megőrzésének. Az MTÉT kifizetései olyan előre kijelölt területeken elérhetők, melyek természeti és táji adottságait annyira értékesek, hogy ott különleges földhasználati módok támogatása indokolt.

A 2022-2024 közötti agrár-környezetgazdálkodási támogatási időszakban a HNPI működési területén az alábbi tematikus előíráscsoportokban kapnak kompenzációs támogatást gazdálkodók:

- gyep és szántó földhasználati kategória, alföldi madárvédelmi előírásokkal: 27 243,93 ha
- szántó földhasználati kategória, kék vércsevédelmi előírásokkal: 339,81 ha,
- gyep földhasználati kategória, nappali lepkevédelmi előírásokkal: 1 369,03 ha,
- gyep és szántó földhasználati kategória, tűzokvédelmi előírásokkal: 32 993,81 ha.

Összességében tehát 61 948,93 ha terület részesül MTÉT támogatási formában a HNPI működési területén.

A területek természetvédelmi szakmai szempontú ellenőrzésében a HNPI együttműködő szervezetként adatokat szolgáltat a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: MÁK) felé.

2024 folyamán lezajlott az MTÉT felülvizsgálat. Ennek során a HNPI működési területét érintő összes MTÉT-en megtörtént a területek újrakódolása, lehatárolása az aktuális MePar blokkokhoz igazodóan. Ennek során hangsúlyosan vettük figyelembe a gyeprezervátum TECS elérhetőségének biztosítását a 2025 - 2029 támogatási időszakban.

HNPI működési területe: 1 747 744 hektár	
MTÉT terület neve	kiterjedése (hektár)
Hortobágy	122688
Bihari-sík	60005
Szatmár-Bereg	95061
Jászság	52987
Összesen:	330741

Kutatás és monitorozás

Kutatás

No.	Kutatási projekt tárgya	Kutató	Kutatás helyszíne	Kutatás forrása	Forrás nagysága (ezer Ft)	Kutatás főbb eredményei
1.	Halak és makrogerinctelenek felmérése (lápi póc állományok genetikai elemzése és hal-tani felmérések)	Sallai Zoltán	Balmazújváros (Magdolna-ér), Máta, Kőmörö-Fülesd (HUHN20050)	Saját forrás (Természeti értékek védelme szakmai keret saját forrással történő kiegészítése)	3 250	Az elért főbb eredmények a táblázat alatt olvashatók.
2.	Szaproxilofág bogarak felmérése	Kovács Tibor	Szatmári-sík	Saját forrás (Természeti értékek védelme szakmai keret saját forrással történő kiegészítése)	1 000	Az elért főbb eredmények a táblázat alatt olvashatók.
3.	Erdőlakó denevérfajok felmérése	Dobrosi Dénes	Erdőtervezési körzetek	Saját forrás (Természeti értékek védelme szakmai keret saját forrással történő kiegészítése)	1 000	Az elért főbb eredmények a táblázat alatt olvashatók.
4.	Hortobágy víztestjeinek lefolyás monitorozása, makró és mikró vízfolyások modellezése	Intespect Kft.; dr. Bakó Gábor, HNPI; Szabó Gyula, Konyhás Sándor, Moldován Orsolya, Balogh Szabolcs	Kapros-pusztá, Máta, Kecskés, Kúnygyörgy, Pentezug, Angyalháza, Borsós, Zám, Borszas	saját forrás	50	Az elért főbb eredmények a táblázat alatt olvashatók.
5.	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság területén kialakult tüzesetek adatbázisának összeállítása	Szabó Gyula, Balogh Szabolcs	HNPI működési területe	saját forrás	50	A HNPI működési területén történő tüzesetek adatbázisba foglalása, valamint térinformatikai alap adatbázis elkészítése.
6.	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság területén belül elhelyezkedő régészeti lelőhelyek beazonosítása	Déri Múzeum, Nemzeti Régészeti Intézet, HNPI: Balogh Szabolcs	Nyíró-lapos, Görbehát, Pentezug, Malomháza, Debrecen település külterülete, Zám-pusztá, Magdolna-pusztá	saját forrás	100	A HNPI területén található régészeti lelőhelyek adatbázisának aktualizálása terepi felvételezések és irattári anyagok felhasználásával.

7.	Vadriasztó lánc és felszerelésének lehetőségei és korlátai	KITE Zrt. HNPI: Szabó Gyula, Balogh Szabolcs		saját forrás	30	Tárgyaljuk a különböző GPS alapú precíziós eszközök természetvédelmi alkalmazhatóságait, a különböző vadriasztó eszközök lehetőségeit, köztük a vadriasztóláncot, sőt még az általukfejlesztett PGR meteorológiai rendszer természetvédelmi lehetőségeit is
8.	„Ösgyep” felderítése Zám-pusztai és Görbehát területén	Docardion Kft. Máté András, HNPI: Lesku Balázs, Balogh Szabolcs, GDI Esri Magyarország Kft.		saját forrás	30	Az GDI Esri Magyarország Kft. munkatársaival merevszármű drón segítségével repültünk le 90 hektárt. Cél az egykori gyepterületek, valamint Árpád-kori szántók beazonosítása.
9.	Partimadár felmérés	Dr. Göri Szilvia/Dr. Székely Tamás	Bombatér, Hortobágyi Halastó V. töegység, Kis-kondás és Bivalyos-tó, Hajdú-fenék.	saját forrás	200	Célunk, hogy hosszú távon (szűkös anyagi feltételek esetén is) egységes módszertan szerint végezhető kutatási programot tudjunk folytatni a partimadarak hatékonyabb védelme érdekében, megfelelő élőhelyek fenntartásával, kezelésével
10.	<i>Bombatéri élőhelyrekonstrukció t követő gyepesedési folyamatok vegetációdinamikai vizsgálata</i>	Dr. Deák Balázs	HNP/Bombatér	saját forrás	500	Főbb eredmények a táblázat alatt olvasható
11.	Szürkemarha és bivaly legelés hatásának vizsgálata a bombatéri területen található száraz és nedves szikes növénytakaságok növényzetére	Dr. Deák Balázs	HNP/Bombatér	saját forrás	500	Főbb eredmények a táblázat alatt olvasható
12.	Tűzet követő gyepregenerációs folyamatok vizsgálata és a	Dr. Deák Balázs	HNP/Angyalháza, Egyek-Pusztaköcs	saját forrás	1215	Főbb eredmények a táblázat alatt olvasható

növényzet helyreállításának elősegítése restaurációs módszerekkel					
---	--	--	--	--	--

Monitorozás

No.	Monitorozó projekt tárgya	Kutató	Monitorozás helyszíne	Monitorozás forrása	Forrás nagysága (ezer Ft)	Kutatás főbb eredményei*
1.	Országos földikutya védelmi munka	dr. Németh Attila	Madaras, Bagamér, Albertirsa	Természeti értékek védelme szakmai keret	1 000	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.
2.	Denevérközösségek felmérése	Dobrosi Dénes	HNPI működési terület	Természeti értékek védelme szakmai keret	1 500	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.
3.	Kisemlős monitorozás bagolyköpet elemzéssel	Bombay Bálint	HNPI működési terület	Saját forrás	920	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.
4.	Ürgék (<i>Spermophilus citellus</i>) monitorozása	Moldován Orsolya	Debrecen-Józsa (Tóó ér mente) Hajdúszoboszló (Gáti-legelő) Hajdúszoboszló (reptér) Kállósején (Honsokos) Nagykálló (Harangod) Nyíregyháza (Simai úti (volt) lőtér) Sáránd (Városréti-legelő)	Saját forrás	50	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.
5.	Ritka és telepesen költő madárfajok monitorozása	Katona József	HNPI működési terület	Saját forrás	500	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.
6.	Élőhelyterképezés	Dr. Szigetvári Csaba	Hajdúnánás O5x5_021 és a Szakállas O5x5_045 számú NBmR 5x5 km-es mintanegyzetek	Természeti értékek védelme szakmai keret	2 200	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.
7.	Edényes növényfajok monitorozása	Lesku Balázs	HNPI működési terület	Saját forrás	1 395	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.

8.	Növénytársulások monitorozása	Dr. Szigetvári Csaba	HNPI működési terület	Természeti értékek védelme szakmai keret	920	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.
9.	Közösségi jelentőségű élőhelytípusok monitorozása	Dr. Szigetvári Csaba	HNPI működési terület	Természeti értékek védelme szakmai keret	1 120	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.
10.	Egyenesszárnyúak felmérése országos koordináció	Dr. Nagy Antal	Kaszonyi-hegy, Dédai-erdő, Dédai-erdő menti tisztások, Nádudvar, Hajdúbagosa, Bagamér	Természeti értékek védelme szakmai keret	300	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.
11.	Egyenesszárnyú közösségek felmérése	Dr. Nagy Antal	Nádudvar: Szelen-cés Hajdúbagosa: Nagy-nyomás Bagamér: Daru-hegyek	Saját forrás	450	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.
12.	Közösségi jelentőségű egyenesszárnyú fajok felmérése	Dr. Nagy Antal	Kaszonyi-hegy (HUHN20045) Dédai-erdő (Dédai-erdő menti tisztások) (HUHN20045)	Saját forrás	300	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.
13.	Keresztes vipera (<i>Vipera berus</i>) felmérés	Somlaine Lengyel Anna, Vass Imre, Habarics Béla, Barna Péter, Somlai Tibor	Szatmár-Bereg	Saját forrás	400	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.
14.	Egyedi tájérték katasztrozése	Kiss Balázs	Mezősas, Furta	Saját forrás	100	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.
15.	Gombák felmérés	Dr. Szigetvári Csaba	Nyíregyháza, Sóstói-erdő, Baktai-erdő TT területén, a Ricsikai-, berkeszi, szamoszegi Gröfi-erdő	Saját forrás	500	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.
16.	A keleti lápi bagoly (<i>Arytrura musculus</i>) elterjedésének vizsgálata	Kordás Sándor	Újléta, Létavértes, Kokad, Pocsaj	Természeti értékek védelme szakmai keret	300	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.
17.	Sztyeplepke (<i>Paracosulus thrips</i>) populációk mennyiségi vizsgálata a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság területén	Pál Attila/Patalenszki Adrienn	Tiszafüred-Kőcsipuszta, Balmazújváros-Darassa, Újszentmargita-Cigány-hát	Természeti értékek védelme szakmai keret + saját forrás	400+100	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.

18.	Magyar tavaszi-fősüsbagoly (<i>Dioszeghyana schmidtii</i>) mennyiségi vizsgálata (denzitás becslés)	Pál Attila/Patalenszki Adrienn	Hortobágy-Derzsi-erdő	Természeti értékek védelme szakmai keret + saját forrás	300+50	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.
19.	Sárga gyapjasszövő (<i>Eriogaster catax</i>) mennyiségi vizsgálata	Pál Attila/Patalenszki Adrienn	Barabás-Kaszonyi-hegy	Természeti értékek védelme szakmai keret + saját forrás	200+50	Főbb eredmények a táblázat alatt olvashatóak.

TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként

a) Biotika modul

2024-ben is folytattuk a biotikai adatgyűjtést OpenBioMaps (OBM) adatbázisunkba, ahol 80 264 rekord pontszerű adat került betöltésre.

b) Ingatlan modul

25 434 földrészlet és 35 193 alrészlet adatait tároljuk a modulban. Ebből vagyonkezelésben lévő alrészletek száma 11 323 darab. A vagyonkezelésben lévő adatoknál a változások vezetése folyamatos és naprakész.

c) Vagyon modul

824 darab haszonbérleti szerződés adatait tároljuk (5857 rekord).

d) Védett érték modul

Az Igazgatóság működési területére vonatkozóan az NP, TK, TT, lápok és szikes tavak védettségi státuszának nyomon követése folyamatos a beérkező kormányhivatali határozatok alapján.

Jelentési kötelezettség (EU, nemzetközi egyezmény, nemzetközi szervezet)

2024-ben az elfogadott formátumnak megfelelő IAS jelentést szolgáltatotta a HNPI (HNPI-00311-2/2025 i.sz. - 419 elterjedési és 103 beavatkozási/terület kezelési adat)

Természetvédelmi kezelések és Natura 2000 fenntartási tervek

Természetvédelmi kezelési tervek

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
1	Bihari-legelő természetvédelmi terület	770,3	elkészült	elkészült	39/2007. (X. 18.) KvVM rendelet;
2	Cégénydányádi-park természetvédelmi terület	14,28	elkészült	elkészült	126/2011. (XII. 21.) VM rendelet;
3	Hajdúbagosi földikútya-rezervátum természetvédelmi terület	265,7	elkészült	elkészült	53/2007. (X. 18.) KvVM rendelet;
4	Kaszonyi-hegy kőbányájának földtani képződményei, a	3,459	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet;

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
	Kaszonyi-hegy Természetvédelmi Terület részterülete (Barabás):				
5	Kaszonyi-hegy Természetvédelmi Terület:	159,8	elkészült	elkészült	15/1991. (XII. 24.) KTM rendelet;
6	Pocsaji homokbánya földtani képződményei feltárása, a Bihari-sík Tájvédelmi Körzet részterülete:	0,5741	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet;
7	Tarpai Nagy-hegy földtani képződményei, a Szatmár-Beregi Tájvédelmi Körzet részterülete:	4,331	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet;
8	Tiszaigari arborétum természetvédelmi terület:	48,4	elkészült	elkészült	14/2012. (II. 21.) VM rendelet;
9	Tiszaúti Arborétum Természetvédelmi Terület	59,4	elkészült	elkészült	18/2005. (VII. 25.) KvVM rendelet;
10	Tiszaúti Kemény-kastély parkja	2,66	folyamatban	folyamatban	folyamatban
11	Borsósi-tározó	260	folyamatban	folyamatban	folyamatban

Natura 2000 fenntartási tervek és céldokumentumok

Összegezve elmondható, hogy az Igazgatóság Natura 2000 hálózathoz tartozó összes természetmegőrzési területének fenntartási terve 2018-ra elkészült. A tervek részben végleges elfogadásra kerültek, részben ennek folyamata továbbra is zajlik.

Élőhely-fenntartás, kezelés

2024-ben a globális hőmérséklet $1,55 (\pm 0,13)$ Celsius fokkal haladta meg az iparosodás előtti (1850-1900) átlagot. A 2024-es évvel együtt az elmúlt 10 év volt a valaha mért legmelegebb időszak, amikor mindig átléptük az előző évi globális hőmérsékleti rekordot. A WMO által elemzett összes adatsor szerint ezzel egy olyan időszak kezdődött el, amely mind a földfelszín mind pedig az óceánok tartós felmelegedésével jár. A globális hőmérséklet emelkedés a HNPI egész területén megfigyelhető. Mint ahogy eddig is az elmúlt évek hőmérsékletében az egyes hónapok és tájegységek között markáns különbségeket tapasztalhattunk.

Csapadék tekintetében a 2024-es év újabb aszályos évnek minősült. Az előzetes adatok alapján országos átlagban 517,4 mm hullott, amely csaknem 16%-al maradt el az éghajlati normáltól. A csapadékhány és annak hatása is tájegységenként változó volt.

A kedvezőtlen időjárási körülmények hatásnak mérséklése a természetvédelmi területeken komoly terhet és sok feladatot jelentett az Igazgatóság számára.

Élőhely-rehabilitáció (helyszín, az élőhely típusa, forrása, kezdete, várható befejezése)

Igazgatóságunk működési területén 2024-ban is több helyszínen zajlottak a természetvédelmi szempontból értékes élőhelyek helyreállítására irányuló projektek. A kezelési munkák egy része saját forrásból történt, a többi beavatkozás pályázati finanszírozás felhasználásával valósult meg. Az alábbiakban a jelentősebb beavatkozásokat soroljuk fel:

Pályázati finanszírozású beavatkozások:

A Kaszonyi-hegy Természetvédelmi Területen március-április hónapokban a Barabás 0707 hrsz.-on megtörtént a földmunkák elvégzése a terület gyepesítéséhez (tereprendezés, tuskózás, köelhordás), valamint a Barabás 0693/1 hrsz.-on visszamaradt tuskók lemarása a rézsún. Októberben a Barabás 0707 hrsz.-on gyeptelepítést végeztünk, decemberben a 0693/1 hrsz.-on a fehér akác sarjak eltávolítása után megtörtént az őshonos erdő telepítése a gyepeként nem hasznosítható területrészen. A Barabás 0693/3 hrsz.-on tölgykutricákat telepítettünk, melyekbe kocsánytalan tölgy csemeték kerültek. A hrsz. rézsújének egy szakaszán kocsánytalan tölgymakkot vetettünk. A projekt azonosítója: LIFE IP GRASSLAND-HU (LIFE17 IPE/HU/000018), időtartama: 2019. január 1 – 2026. december 31.

Az európai kis lilik (*Anser erythropus*) állomány védelmét célzó pályázat (LIFE LWfG Climate Resilience LIFE19 NAT/LT/000898) keretében az Akadémiai libanevelőn és a Hortobágyi-halastavak Bivalyos-taván rehabilitációs földmunkák zajlottak.

Saját forrásból vagy bérlők segítségével megvalósuló beavatkozások:

Az Igazgatóságunk saját költségvetéséből megvalósuló élőhely-rehabilitációs tevékenységeinél a munkák várható befejezése a soktényezős változók miatt (pénzügyi lehetőségek, humánerőforrás rendelkezésre állása stb.) nem tervezhető.

Fajmegőrzési tevékenységek (fajok és élőhelyek szerinti bontásban, feltüntetve a helyszínt)

A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Az állapotváltozások két nagyobb kategóriába sorolhatóak. Az egyik csoportba a természeti rendszerek közvetlen emberi behatástól mentes változásai tartoznak, melyeket legjobb esetben is csak tüneti kezeléssel tudunk kompenzálni. A másik jelentős csoportot az ember által kiváltott, ún. antropogén hatások alkotják.

Az év során végzett fajmegőrzési tevékenység a növények és állatok esetében egyaránt jelentős volt (Babérfűz, Magyar kökörcsin, Egyhajúvirág, Közönséges ürge, Magyar földikutya)

Védett és közösségi jelentőségű fajok kártételei

Természetvédelmi szempontból jelentős változás 2021-ben, hogy a Magyar Közlönyben megjelent az agrárminiszter 38/2021. (X. 21.) rendelete, mely a vadlúd vadászati idény Tiszántúlra vonatkozó időbeni korlátait helyezi hatályon kívül, illetve a nyári lúd esetén egy hónappal kitolja a vadászati idényt.

2024-ben csökkent a megkeresések száma, mindössze 18 különböző esetben érkezett hozzánk megkeresés védett fajok mezőgazdasági kártétele miatt (tavaly 25 esetben, seregély, daru és varjú jellemzően), további 11 esetben (tavaly 16 esetben) kértek idényen kívüli riasztáshoz, gyérítéshez engedélyt vadlúdcsapatok kapcsán (melyben a vadászható fajok mellett védett és fokozottan védett

fajok is jelen voltak), de a károkatona gyérítési, riasztási kérelem is érkezett 38 esetben, ami jelentős növekedés tavalyhoz képest, amikor 21 esetben kerestek meg minket.

Ide sorolható még a hód miatti jelentkező probléma-halmaz. Bár az eurázsiai hód jelen van Igazgatóságunk működési területén szinte minden nagyobb vízfolyás mentén, jelenleg még nincs fokozott mértékű probléma az élettevékenységei kapcsán. Humánus és etikus elejtéséhez, illetve állományszabályozásához az engedélyező hatóság kérdéseire jellemzően hozzájárultunk 2024-ben is.

Általánosságban az emberi jelenléttel járó riasztási tevékenységeket javasoljuk a hatóság részéről előírni, tapasztalataink szerint az emberi jelenlét az, ami a leghatékonyabb riasztó módszer. (seregély, vetési varjú)

A panasszal érintett faj	A panaszban szereplő kártétellel érintett termény, állatfajta stb.	A panasz szerinti kártétel dátuma (amennyire meghatározható, legalább hónapra)	Termény esetén a kártétellel érintett terület nagysága (ha)	Állatállományban okozott kártétel esetén a károsított példányok száma	A panaszban szereplő kártétel panasz szerinti mértéke (Ft)
vadlúd fajok	jellemzően búza, árpa	március-április	nincs adat	-	nincs adat
vetési varjú	jellemzően kukorica, búza, napraforgó	március-augusztus	nincs adat	-	nincs adat
nagy károkatona	halállomány		-	nincs adat	nincs adat

Panasszal kapcsolatos intézkedések:

A panasszal kapcsolatos intézkedések	Volt-e helyszín-bejárás (I/N)	az NPI véleménye szerint a panasz szerinti kártétel (Ft) hány %-a valós (beleértve, hogy azt védett, közösségi jelentőségű faj okozta-e)	A tulajdonos által megtett megelőző intézkedés és ennek megfelelősége az NPI szerint
tájékoztatás, adott esetben idényen kívüli vadászati tevékenység támogatása	I	véleményünk szerint a kártétel a vetemény ezen fejlődési időszakában nem megállapítható és kérésünk ellenére gazdálkodói visszajelzés sem érkezett annak mértékéről betakarítás után	tapasztalatunk szerint a gazdálkodó rendszerint nem is próbálkozik riasztási tevékenységgel, hanem közvetlenül az illetékes vadászattársasághoz fordul
tájékoztatás és riasztási tevékenység engedélyezése	I	egyes esetekben valóban előfordulhat károkozás, azonban annak mértéke nem tisztázott	egyes esetekben valóban riasztási tevékenység ellenére is megfigyelhetők madarak a veteményen, több esetben azonban később kéri meg az engedélyt, illetve sokszor nem megfelelő szervhez (pl. mezőőri szolgálat) fordulnak a károkozás megelőzése érdekében
tájékoztatás, illetve riasztási és adott esetben gyérítési tevékenység támogatása	I	részben valóban történik károkozás, azonban annak mértéke véleményünk szerint eltúlzott gazdálkodói oldalról	rendszerint időről időre megkéri a riasztási és gyérítési engedélyt

Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek

2024-ben az elfogadott formátumnak megfelelő IAS jelentést szolgáltatotta a HNPI (HNPI-00311-2/2025 i.sz. – 419 elterjedési adat (+105 adat inváziós fajok kezeléséről)). Ez 22 faj előfordulását tartalmazta.

Természetvédelmi mentőtevékenység

	mentett egyed	ebből fokozottan védett madár	emlős	ebből fokozottan védett emlős	egyéb gerinces
pld	520	250	4	0	1

Az Igazgatóság 3 telephelyén szervezi a sérült, legyengült madarak és egyéb állatfajok gyűjtését, alapvető egészségügyi kezelését, repatriálását. A mentőtevékenységet a működési területünkön elsősorban a természetvédelmi őrszolgálat tagjai látják el. Tárgyévben összesen 39 faj 520 egyede került a három mentőközpontunkba. A leggyakoribb fajok a Saskőzpontban: parlasi sas (9), vörös vércse (7), Góréson: fehér gólya (157), vörös vércse (128), Malomházán: fehér gólya (48) és rőt korai denevér (46) voltak. A sérült állatok leggyakoribb bekerülési oka a végtagsérülések, valamint több esetben legyengült, fészekből kiesett fióka volt a mentés tárgya. A fokozottan védett fajokra vonatkozó adatokat a mentőközpontoknál részletezzük. A mentőtevékenység során a felhasznált munkaórára és a futott kilométerre vonatkozóan nyilvántartást nem vezetünk, a becslés alapjául a beszállított sérült állatok száma és a mentőközpontok örkerületektől mért átlagos távolsága szolgált. Becsült munkaóra a fészkelési, fiókanevelési időszakban átlag 15-18 munkaóra/hónap/őr. Becsült futott kilométer fészkelési, fiókanevelési időszakban átlag 250-300 km/hónap/őr.

Saskőzpont: 2024-ben 19 faj, összesen 46 - különféle sérülést szenvedett - egyede került be. Közülük 43 példány a természetvédelmi őrszolgálat mentő tevékenysége révén. A mentett egyedek közül 24 példány felépülést követően el lett engedve, 14 példány elpusztult, 6 példány a Saskőzpontban maradt, 2 példány a Fővárosi Állat és Növénykertben kapott további állatorvosi segítséget (közülük 1 példány később visszakért a Saskőzpontba, ahol elpusztult). 8 fokozottan védett faj 17 egyedén tudtunk segíteni.

Górési Madármentő állomás: 17 faj 322 egyede érkezett 2024-ben az állomásra. Közülük 262 példányt engedhettek szabadon kollégáink, 3 fióka műfészekbe lett kihelyezve, 14 példány nem élte túl a sérüléseit, 25 egyed a Fővárosi Állat és Növénykertben kapott további állatorvosi segítséget. 10 példány a mentőállomáson maradt felépülésükig, 8 példány pedig a Malomházi Vadasparkba került. 8 fokozottan védett faj 167 egyedén tudtunk segíteni. Nagy számban hoztak be fehér gólyát, összesen 146 egyedet, melyből 43-at a HNPI természetvédelmi őrei mentettek.

Malomházi Vadaspark: 2024-ben 30 faj 152 egyedet láttuk el. Nagy részét, 131 egyedet természetvédelmi őrk szállították be. 39 példány szabadon lett engedve, 23 példány repatriálása folyamatban van, 66 példány tovább lett küldve kezelésre, 18 példány repatriálása nem lehetséges, a Malomházi Vadasparkba lettek elhelyezve, valamint 6 példány elpusztult. 10 fokozottan védett faj 66 egyedén tudtunk segíteni.

Saját vagyonkezelésű területeken folyó tevékenység

Saját vagyonkezelésű területek

Művelési ág	Tárgyévben va- gyonkezelésbe került (ha)	Tárgyévben va- gyonkezelésből kikerült (ha)	Összkiterjedés (ha)	Saját használat- ban		Használatba adva ²	
				Ha	%	Ha	%
Szántó	2,1984	0	5833,5505	1285,875	22	4547,6755	78
Rét	23,5126	0	2534,6433	799,2113	32	1735,4320	68
Legelő	22,3342	295,2756	75985,1512	8051,0739	11	67934,0773	89
Kert	0	0	0,2795	0,2795	100	0	0
Szőlő	0	0	1,8443	1,8443	100	0	0
Gyümölcsös	0	0	3,0827	3,0827	100	0	0
Nádas	57,1735	0	1658,2557	1566,4391	94	91,8166	6
Halastó	61,5971	0	1480,1366	1345,6923	91	134,4443	9
Erdő	33,8737	0	8043,9201	8043,9201	100	0	0
Fásított terü- let	0	0	99,6810	77,0807	77	22,6003	23
Kivett	2,0567	0	7387,4848	5311,7426	72	2075,7422	28
Összesen:	202,7462	295,2756	103028,0297	26486,2415	26	76541,7882	74

Területvásárlások, kisajátítások adatai (védetségű szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok)

A HNPI 2024. évben a védett természeti területek védetségű szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvényben (továbbiakban: Vst.) rögzített feladat végrehajtására - azaz védett, védelemre tervezett területek állami tulajdonba vételére - nem kapott költségvetési forrást. A HNPI költségvetési helyzete nem tette lehetővé a saját forrásból való ingatlanvásárlást.

2024-ben az HNPI elővásárlási jog gyakorlása révén és egyéb forrásból nem vásárolt ingatlanokat a Magyar Állam javára.

A Magyar Állam képviseletében eljáró NFK (később jogutódlás miatt Agrárminisztérium Nemzeti Földalap) és a HNPI között vagyonkezelési szerződés módosítás két esetben történt.

A 2024-es évre vonatkozó, a HNPI vagyonkezelésébe tartozó területek változásai:

- a Magyar Állam képviseletében eljáró NFK, mint Vagyonkezelésbe adó és a HNPI, mint Vagyonkezelő között 2024.02.14. napján kelt, VKM-2024/238 számú Vagyonkezelési szerződés módosítása vagyonkezelői jog részleges megszüntetése érdekében tárgyú megállapodás alapján a HNPI vagyonkezelői joga megszűnt a Görbeháza külterület 011/11 hrsz-ú, legelő művelési ágú, 63,9375 Ha területű, 160,79 Ak értékű, és a Görbeháza külterület 023/28 hrsz-ú, legelő művelési ágú, 231,3381 Ha területű, 520,67 Ak értékű ingatlanokra vonatkozóan. A Magyar

Állam képviselőjében eljáró Agrárminisztérium, - képviseli Dr. Nagy István Agrárminiszter úr - Fgf/592-1/2023. iktatószámú, 2024.01.22. napján kelt nyilatkozattal ezen ingatlanokat érintően jóváhagyta a vagyongazdálkodási szerződés részleges megszűnése érdekében a vagyongazdálkodási szerződés módosítását.

- a Magyar Állam képviselőjében eljáró Agrárminisztérium (Nemzeti Földalap), mint Vagyongazdálkodásba adó és a HNPI, mint Vagyongazdálkodó között 2024.09.13. napján kelt VKM-2016/82 számú Vagyongazdálkodási szerződés módosítása tárgyú megállapodás alapján létrejött a HNPI vagyongazdálkodói joga a Bagamér 0224/13, Bagamér 0242/3, Csaroda 042, Csaroda 044/2, Csökmő 0131/12, Egyek 0602/4, Esztár 0183/13, Hajdúszoboszló 0804/4, Hortobágy 02308/3, 02308/4, 02309/1, 02309/2, 02309/3, 02309/4, 02309/5, 02331/2, Ibrány 0398/1 hrsz-ú ingatlanok 1/1 tulajdoni illetőségére, a Hortobágy 01463, 01464/1, 01464/2 hrsz-ú ingatlanok 1/2 tulajdoni illetőségére, továbbá a Nagykálló belterület 811 hrsz-ú ingatlan 493/1440 tulajdoni illetőségére nézve. Az Agrárminisztérium – képviseli dr. Nagy István agrárminiszter úr - az NFA tv. 20.§ (3) bekezdésben biztosított jogkörében FÖGAF-60/1/2024 számon, 2024.06.26. napján kelt nyilatkozatában hozzájárult az ingatlanok vagyongazdálkodásba adásához.

2024. évben a haszonbérleti szerződések és megbízási szerződések tekintetében alábbi változások voltak:

- 34 db haszonbérleti szerződés lett megkötve, melyek esetében a bérleti szerződés tárgyát érintő terület termértéke nem haladja meg az 5 hektárt, melyek közül 14 db 2025.01.01. napjával lép hatályba;
- 473 db természetvédelmi kijelölés útján történő haszonbérleti szerződés lett megkötve 2024. évben, melyek közül 94 db 2025. évben lép hatályba;
- 4 db haszonbérleti szerződés lett megszüntetve a bérlő általi jogszerű felmondás okán;
- 32 db haszonbérleti szerződés lett közös megegyezéssel megszüntetve;
- 644 db haszonbérleti szerződés szűnt meg a haszonbérleti szerződés időtartamának lejáratára miatt;
- 7 db haszonbérleti szerződés lett megszüntetve Polgári Jogi Társaság (a továbbiakban Pjt.) keretében, azonban a kivált Pjt. tag által korábban használt területet a Pjt.-ben bennmaradó tagok tovább hasznosítják;
- 94 db megbízási szerződés lett megkötve a *nemzeti park igazgatóságok természetvédelmi célú vagyongazdálkodási tevékenységének egységes szakmai alapelvek szerinti ellátásáról* szóló 9/2020. (XII.23.) AM utasítás 3.4. pontja, valamint a *mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról* szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény (a továbbiakban: Fétv.) 95. § (1) bekezdés rendelkezései szerinti földhasználati bejelentési kötelezettség teljesítése érdekében, melyek közül 72 db szerződés 2025.01.01. napjával lép hatályba.
- A HNPI által korábban megkötött haszonbérleti szerződések esetében folyamatos ellenőrzési feladatot látunk el. Ezt a feladatot a Birtokügyi Csoport és a TVÖ tagjai együttesen végzik. A haszonbérleti szerződésekben foglalt kötelezettségek ellenőrzése 2024. évben összesen 17 esetben történt. Ennek eredményeként 10 db birtoktest esetén küldtünk ki felszólítást (ezek oka többnyire: tisztítókaszálásra való felszólítás, legeltetésre való felszólítás, cserjeirtásra való felszólítás).

A tájegységekben megvalósult, vagy éppen elmaradt területkezelések kifejtése, indoklása, eredménye:

A haszonbérleti és megbízási szerződések esetében a speciális kezelési előírások során generálisan elmondható, hogy a gyepeken legeltetés és kaszálás, a szántókon szántóföldi növénytermesztés lett előírva. Amennyiben van kaszálásra vonatkozó területi, mennyiségi korlátozás, akkor az a szerződésben külön részletezésre kerül. A legeltethető állatok faja, állategységre vonatkozó előírások és a szántó területeken termesztendő növények lettek rögzítve, melyet a földhasználóknak be kell tartaniuk.

Gyepkezelés, legelő használat:

A Bihari-sík Tájegység esetében elmondható, hogy a 2024. évben is hatványozottan jellemző probléma az aszály volt, illetve a laposok, szikes mocsarak kiszáradása. Az év első felének időjárását a szokatlanul magas hőmérséklet jellemezte. Ez észrevehetően megzavarta a növények nyugalmi fázisát, a vegetáció fejlődése két-három héttel a megszokott előtt járt. A nyár időjárását hosszan elhúzódó, hőhullámok és egyre fokozódó aszály jellemezték, ami a vegetáció számára jelentős hőstresszt okozott. Nemcsak a gyengébb termőképességű szikesek, hanem a jobb adottságú területek is felsültek. A tartós aszály a jellemző vizes élőhelyek (szikes mocsarak, sásrétek, zsombékosok) növényzetének átalakulásához, egy megnövekedett legeltetési nyomás mellett gyomosodásához vezethet. A gyepek idő előtti kisülése a legeltethető állatlétszám idő előtti takarmányozásához vezetett több helyen is. Ugyanakkor a bőséges szeptemberi csapadék után a gyepek kisarjadtak, így ismét megfelelő minőségben és mennyiségben állt rendelkezésre legeltethető gyep. Emellett tovább folytatódott a már évek óta látott tendencia, hogy a gazdálkodók egyre inkább rákényszerülnek az idényen túli legeltetésre ez a jelenlegi aszályos idő mellett a gyepek további degradációjához, elszegényedéséhez vezethet. Évek óta tartó jelenség a gyepeken egyre nagyobb mennyiségben, sokszor sűrű állományokban megjelenő, terjedő mezei aszat (*Cirsium arvense*) és számarbogáncs (*Onopordum acanthinum*). Noha, ezen fajok jelenléte bizonyos típusú legelőkön „normálisnak”, akár kedvezőnek is tekinthető, megnövekedett mennyiségük természetvédelmi és gazdálkodási problémákat is felvethet. Az aszatosodás miatt megnövekedett igény a tisztítókaszálásra szintén problémás lehet természetvédelmi szempontból. A jelenség mögött feltételezésünk szerint a gyepek szárazodás miatti degradációja illetve a száraz állapothoz nem adaptálódott legeltetés (rendszeres túlhasználat) állhat. A kaszálások súlypontja a kiszült gyepek helyett bizonyos helyszíneken áthelyeződik a mélyebb fekvésű, sajnos gyakorta a zsombékos rét jellegű társulásokra (magassásos). Ez a gyakorlat természetvédelmi szempontból nem elfogadható. A Hortobágy Tájegység soraiban az ároktői Nagy-Kácsa kezelésében a tervezetthez képest némi változás állt be 2024-ben. A nyár derekán végzett kaszálás rendben megvalósult a hullámtéri gyepon, majd a bálák biztonságos kiszállítására is sor került. Ezt követően azonban a gazdálkodó partner egyéb területeken történő legeltetési lehetőségei, az állat szállítás felmerült nehézségei miatt 2024-ben nem történt legeltetés a területen. A beavatkozás elmaradásának kompenzálása érdekében ősszel a használt gyep teljes felületén szárazzás volt, amely a sarjadó gyalogakác visszavetése miatt elengedhetetlennek látszott. természetvédelmi szempontból a területek időnként változó hasznosítása hasznos lehet, de 2025-ben szándékozunk visszatérni a kaszálós és legeltetési használatához.

Szántóföldi növénytermesztés, élőhely-fejlesztés:

Több saját vagyongazdálkodási terület is haszonbérleti szerződéssel, vagy termőfölddel kapcsolatos hasznosítási kötelezettség teljesítésére irányuló megbízási szerződéssel hasznosításba van adva. Ezen területek egy részén gyeptelepítést tervezünk, melyek előkészítése (lucernavetés) már megtörtént. Legnagyobb kiterjedésű szántó átalakítási projektterületünk Kállósemjén külterületén található, valamint jelentős fejlesztéseket végzünk a LIFE IP pályázat finanszírozásával Petneháza

és Barabás külterületén. A Bihari-sík Tájegység bérbe adott területei esetében a haszonbérleti szerződés speciális kezelési előírásai tekintetében újabb jelentős kiterjedésű területeken írtuk elő a bérlők részére a szántóterületek visszagyepesítését. Ez a tűzok számára is kedvező, több éves kultúrák (lucerna, méhlegelő) telepítésével és kiöregedésével valósul meg.

A saját vagyonkezelésben lévő szántóterületek esetében:

- Berettyóújfalu, Andaháza: az itt lévő kb. 50 ha szántó felén lucernát ill. méhlegelőt kaszáltunk, míg a másik fele már visszagyepesedett és szintén, mint kaszáló hasznosítjuk;
- Berettyóújfalu, Palocsa: itt is kb. 50 ha szántót használunk, melyek nagyobbik részt a bivalygulya takarmány ellátását szolgálja;
- Derecske, Nagy-Nyomás: kevesebb, mint 17 ha szántóból a HNPI 7 ha-t visszagyepesített és azon barázdált csekesz magot arat, míg a fennmaradó részen lucernát kaszáltunk.

Haszonbérleti szerződés, vagy megbízási szerződés keretében hasznosított területek:

A szerződésben foglalt kezelési előírások, és a gye- és szántó kezelési szabályzatokban foglaltak szerinti gazdálkodás folyik a haszonbérbe- és megbízási adott területeken. Többnyire gyepek, kis százalékban szántó hasznosítású területek. Utóbbin vadföld, lucerna, vetésforgó szerinti termelés folyik, míg a gyepeken legeltetés és kaszálás. A tisztító kaszálások elvégzésére, azok időbeli és térbeli eloszlására nagyfokú figyelmet fordít a Természetvédelmi Őrszolgálat, a gyepterületek folyamatos növelése céljából. Az esetleges elmaradt munkálatokra szóló felszólításokra a gazdálkodók megfelelően reagálnak. Ahol a vadon növény, őshonos fák nem jelennek meg, ott kutyákba telepített tölgyvel próbálunk facsoportokat kialakítani. Több esetben kellett a kaszálások során a vadriasztó lánc hiányával vagy megfelelőségével kapcsolatban figyelmeztetni a gazdálkodókat. Általános gyakorlat az elmúlt években, hogy a géptulajdonosok a munkagépek hatékonyságát maximalizálni próbálják úgy a munkaszélesség növelésével, mint a sebesség emelésével. Ez természetvédelmi szempontból kiemelten aggályos, így a szabályok betartására a Természetvédelmi Őrszolgálat igyekszik jelentős energiákat fordítani.

A HNPI 2024. évben a saját hasznosításban művelt területei közül 5606,8 hektár nagyságú területen igényelt támogatást. A támogatási rendszerekben szerepeltetett 872,7 hektár szántó művelési ágú terület, illetve 4734,1 hektár egyéb terület A szántók jelentős területén élőhely-védelmi célú (daru-, vadlúd táplálkozó területek, tűzokvédelmi területek) gazdálkodás valósul meg, másrészt takarmánytermő területek, melyek a HNPI természetvédelmi kezelést szolgáló állatállományának téli takarmány bázisát adják.

A terület alapú támogatásokon kívül termeléshez kötött szálas fehérjenövény támogatást, anyatehén-, hizott bika-, anyajuh támogatást igényeltük 2024. év folyamán.

Szálas fehérjenövény igénylést 191,85 hektárra adtunk be.

2021. novemberben kormányengedély alapján a HNPI a következő programozási időszak VP AKG kiírására pályázatot nyújtott be, melyhez a támogatói okiratot 2022. júliusában megkaptuk.

A VP AKG támogatáshoz kapcsolódó beadott támogatási igénylés 3574,89 hektárra vonatkozott.

Génmegőrzési tevékenység ismertetése állatok esetében

A HNPI állatállományának egyedszáma a tervezett mennyiségnek megfelelő. A magyar szürke szarvasmarha, a magyar házi bivaly, a hortobágyi racka juh, illetve a hortobágyi tulok állományunk védett természeti élőhelyek fenntartási feladatait látják el. A nemzeti kincsé nyilvánított védett őshonos és veszélyeztetett állatfajták a természetes gyepeink természetvédelmi kezelési feladatait

látják el. A génmegőrzési feladatkörben a hazai kutyafajták közül a komondor tenyésztésben veszünk részt.

Állattenyésztés

A HNPI állattartási és – tenyésztési tevékenysége természetvédelmi kezelési, génmegőrzési, természetvédelmi kutatási, élőhelyvédelmi (Pentezug projekt) és bemutatási célokat szolgál. Gazdálkodásunkban jól elkülöníthető helyszínen tartunk magyar házi bivalyt, magyar szürke szarvasmarhát, hortobágyi fehér és fekete racka juhot. A hortobágyi tulok állományunk a Przewalski lovakkal együtt a pentezugi vadlórezervátumban végez természetvédelmi kezelési feladatot. Nagy hangsúlyt helyezünk a védett területek fenntartására és gondozására, valamint az őshonos állatok tartására, mely egyaránt szolgálja a génmegőrzési és terület-fenntartási / kezelési célokat.

Növénytermesztés

A HNPI 2024. évben a saját hasznosításban művelt területei közül 5606,8 hektár nagyságú területen igényelt támogatást. A támogatási rendszerekben szerepeltetett 872,7 hektár szántó művelési ágú terület, illetve 4734,1 hektár egyéb terület. A szántók jelentős területén élőhely-védelmi célú (daru-, vadlúd táplálkozó területek, tűzokvédelmi területek) gazdálkodás valósul meg, másrészt takarmánytermő területek, melyek az Igazgatóság természetvédelmi kezelést szolgáló állatállományának téli takarmány bázisát adják.

A terület alapú támogatáson kívül termeléshez kötött szálas fehérjenövény támogatást, anyatehén-, hizott bika-, anyajuh támogatást igényeltük 2024 év folyamán.

Szántókon termesztett főbb kultúrák 2024. évben a lucerna, füves lucerna, kukorica, őszi búza, tritikálé, zab, zaboskeverék, köles, méhlegelő, csenkesz és egyéb takarmánykeverékek voltak.

A saját hasznosításban lévő gyepterületek jelentős része a HNP, a Hajdúsági és a BTK területén található. Itt az állatállományának legeltetésével (szürke marha, őstulok, bivaly, Przewalski ló, hortobágyi racka,) valósult meg a természetvédelmi kezelés.

A szántóterületek egy részének művelését saját erő- és munkagépekkel végeztük. A saját erővel elvégzett mezőgazdasági munkák mellett a területek egy részénél szerződött vállalkozók igénybevétele is szükséges volt az év folyamán.

Jelenlegi szántó és gyepterületek a természetvédelmi, élőhely védelmi feladatok ellátásához és az állatállományunk biztonságos takarmány ellátásához szükségesek. A téli időszakra szükséges takarmány készletet teljes mértékben saját gazdálkodásból tudtuk biztosítani.

Az ökológiai gazdálkodás ellenőrzési rendszer keretében folytatjuk a növénytermesztési tevékenységét a hortobágyi gazdálkodási egységünk (3873,4862) területein.

Saját vagyonkezelésben lévő erdőterületek kezelése

A HNPI saját vagyonkezelésben lévő, erdőterv határozattal rendelkező erdőterületeinek nagysága a 2024. évben 8457,2 hektár, melyeken az erdőgazdálkodási munkálatok szakmai és közvetlen irányítását kettő fő erdőmérnök és három fő erdész technikus látta el.

A természetvédelmi kezelési célokat szolgáló erdészeti tevékenység keretén belül továbbá az alábbi kiemelt feladatokat végeztük:

- Az éves és rendkívüli favágatási tervek, engedély-kérelmek, erdőművelési tervek elkészítése.
- A HNPI erdőgazdálkodói jogosultsága alá tartozó területeken a tervezési, irányítási, ellenőrzési munkák elvégzése.

- Közreműködés a területi kormányhivatal erdészeti osztályai által lefolytatott ellenőrzésekben, műszaki átadásokban.
- Határidős jelentések (erdészeti igazgatóság, AM) elkészítése.
- Fahasználatok, faértékesítések irányítása, szervezése, közreműködés a szerződések megkötésében.
- Folyamatban lévő erdősítés: 528,84 ha
- Fakitermések során a 2024. évben nettó 959,2 m³ faanyagot termeltünk ki.

A 2024 évben „Erdőterületeknek nyújtott *Natura 2000* kompenzációs kifizetések” című felhívás keretében 6942,76 ha területre vonatkozóan nyújtottunk be támogatási kérelmet.

A vagyongazdálkodásunkban lévő erdőkben folyó erdőgazdálkodási tevékenységek alapvető célja az idegenhonos fajokból álló kultúrerdők, faültetvények állományainak véghasználata, valamint egyéb termelés keretében az őshonos fajokból álló állományok invazív, idegenhonos fajoktól való megtisztítása.

A 2024 évben végzett fahasználati tevékenység természetesen természetességi besorolású erdőrészek esetében ProSilva elvek alapján lékes fakitermelést végeztünk a Tarpa község határában elhelyezkedő úgynevezett Téberdőben, ahol kettő erdőrészletben 2,08 ha területen bontottuk meg az állományt. A beavatkozás célja a 2024 évben tapasztalható kiváló makktermésre alapozott természetes felújulás elősegítése.

Az Igazgatóság gazdálkodásában lévő természetesen természetességi besorolású erdőrészek szerkezete stabilnak mondható, invazív, idegenhonos fajok megjelenése kevésbé tapasztalható.

A származék természetességi besorolású erdőrészek szerkezete már kevésbé stabil, a nem ártéri területeken található erdőrészekben több helyen pusztulási folyamatok figyelhetők meg. Leginkább érintettek a mesterségesen kialakított elegyetlen kocsányos tölgyesek, melyekben a záródás csökkenésével tömegesen jelennek meg invazív, idegenhonos fajok.

A fapiaci elegyet célállományok kialakítására. Az elültetett cseméték az adott erdőrészlet célállományának megfelelően 50%-ban főfafajból, 50%-ban elegyfajokból tevődött össze. Elegyítés helyzetre való tekintettel a 2024 évben átmeneti, kultúr és faültetvény természetességi besorolású erdőrészekben az erdőterv által lehetőséget biztosító fakitermelések nem kerültek végrehajtásra. A korábbi évek véghasználattal érintett kultúrerdők, faültetvények helyén a 2024 évben végzett 53,4 ha-nyi erdőfelújítás során a vonatkozó jogszabályban előírt csemeteszámmal törekedtünk az erdőhelytől függően magyar kőris, mezei juhar, korai juhar, fekete nyár, vénic szil, mezei szil, vadcsereesznye, mézgás éger fajokból állt.

Vadászterületeken folyó vadállomány szabályozás

Igazgatóságunk vadászati kezelése alá a 2017-2037-ig tartó üzemtervi időszakra három vadászterület tartozik, melyből a 16-755750-106 kódszámú vadászterület Jász-Nagykun-Szolnok megyében, míg a 09-901750-108 és a 09-902250-108 vadászterületek Hajdú-Bihar megyében helyezkednek el.

A folyó vadgazdálkodási évben a létszámleépítés érintette a hivatásos vadász állomány tagjait is, akiket csak részben sikerült pótolni, így a Hajdú-Bihar vármegyei vadászterületeinken 1-1 fő hivatásos vadász létszámhiány áll fenn.

A hivatásos vadász állomány többsége kapcsolt munkakörű hivatásos vadász, ahol a hivatásos vadász feladatkör természetvédelmi őr vagy erdészeti szakszemélyzet feladatkör mellé párosul.

A 2024-2025. vadászati évre benyújtott vadállomány becslési jelentést és éves vadgazdálkodási terveinket az illetékes vadászati hatóságok elfogadták, és ezek az éves tervek alapozták meg a vadgazdálkodásunk tervszerűségét.

Halgazdálkodási vízterületek

Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek

Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterület a Miskafoki-holtág (más elnevezés szerint: tiszacsegei Nagyerdei Holt-Tisza), a Hortobágy folyó 76 kilométeres szakasza és a Jánd és Olcsvaapáti külterületen fekvő Fótoskerti-holtág, a Gulács külterületén található Boroszló-kerti – Holt-Tiszára, melyeken a halászati jogot (mint a Magyar Állam önálló halászati jogát) a HNPI gyakorolja. Igazgatóságunk működési területén található különleges rendeltetésű vízterületek: Tiszadob külterületén elkerülhető Szelepi-morotva, Magdolna ér, Tiszacsege nagymorotva és a Sarkad sároséri csatorna nevű vizek.

Védett természeti területen található halastavak

A Hortobágyi Nemzeti Park területén található halastavak közül a Hortobágyi Öregtavak és a Kónyai halastavak az Igazgatóság vagyongazdálkodásában állnak. A Kónyai halastó hasznosítása természetvédelmi célú haszonbérbeadás útján valósul meg. A nemzeti park területén található többi halastó rendszer a Hortobágyi Halgazdaság Zrt. vagyongazdálkodásában és halászati hasznosításában áll (Polgári-Folyási halastavak, Gelej, Ohat-Gyölkérút, Csécs, Fényes, Kungyörgy, Malomháza, Bal-mazújváros-Virágoskút). Szintén a HNPI vagyongazdálkodásába tartozik a Borsósi tározó, melyet haszonbérbe adott az Aranypony Zrt-nek.

A hortobágyi Öregtavak tekintetében a halászati kezelés legfontosabb célkitűzése, hogy a terület státuszából adódó természetvédelmi célokat szolgálja, figyelemmel a terület kiemelt ökoturisztikai jelentőségére is. Az Igazgatóság kidolgozta az Öregtavak természetvédelmi halászati kezelésének hosszú távú koncepcióját, amely jellemző pillérei az extenzív haltermelési rendszer alkalmazása, több éves rotációban történő lehalászás és a terület „ökológiai termelési státuszának” fenntartásával (biogazdálkodás / extenzív gazdálkodás fenntartása).

A 2024 évben Igazgatóságunk a hal értékesítési nehézségek, alacsony piaci árak miatt nem halászta tavait.

Igazgatóságunk 2024 évben 200 q kétgyaras 0,80 kg átlag tömegű tenyész pontyot vásárolt az tavak népesítéséhez.

Egyedi tájértékek (településenkénti kimutatás, változások)

2024-ig a HNPI által felmért települések és a felvett egyedi tájértékek száma (3451).

2024. évben Újlétán végeztünk egyedi tájérték felmérést. Újlétán 17 egyedi tájértéket rögzítettünk. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

A 2024-es évben 10 település önkormányzata kereste meg az Igazgatóságunkat új településfejlesztési koncepció kapcsán. Ezeknek a kéréseknek eleget téve nyújtottunk iránymutatást a készülő dokumentumokhoz. Továbbá tájékoztatást adtunk, a közigazgatási területeken található védett, vagy természetvédelmi oltalom alatt nem álló területekkel kapcsolatban és az ezeken a területeken meg-

található védett botanikai és zoológiai értékekről. Ezenfelül az Igazgatóságunk véleményezte Hajdúböszörmény Önkormányzatának Integrált Településfejlesztési Stratégiáját, mindemellett véleményezésre került még a Nemzeti Horgászturisztikai Stratégia 2030 dokumentáció is.

Település- és területrendezési tervek, valamint településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet véleményezése, közreműködés az elkészítésben, adatszolgáltatás

A HNPI 2024. évben a Poszeidon iktató rendszerben 722 darab településrendezési eszközök módosítására irányuló eljárásról kapott értesítést, ezekre 410 esetben tett észrevételt, javaslatot vagy megjegyzést. A településrendezési eszközök, területrendezési tervek véleményezése során az Igazgatóság részére visszamutatásként általában megküldték a véleményezésben részt vevő szereplők álláspontját, véleményét, javaslatát. Ezenfelül a beérkező települési, önkormányzati, hatósági és minden egyéb megkeresés, amely településrendezéssel vagy adatszolgáltatással kapcsolatos volt, megválaszolásra került. Továbbá 7 db Településkép-védelmi rendelet (TKR) és 1 db településképi arculati kézikönyv (TAK) került véleményezésre.

Tájképvédelmi övezetek módosítása

A HNPI működési területén a 2024. évben nem történt pontosítás vagy módosítás a tájképvédelmi terület övezetében.

Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások

A tájvédelmi feladatok mellett az Igazgatóság minden szakmai tevékenységében érvényesíti a táj védelmének irányelveit, így például a kezelési tervek írása és megvalósítása során, a hatósági eljárásokban való részvétel során, a világörökségi cím menedzseléséhez kapcsolódó feladatok kapcsán, és külön figyelemmel a pályázati tevékenység tervezésénél és végrehajtásánál. Az alábbi táblázatban felsoroljuk a kiemelt tájvédelmi jelentőséggel bíró tevékenységi köröket, pályázatokat (fenntartási időszakban is).

KEHOP-4.1.0-15-2016-00034 <i>Élőhely-rehabilitáció a tiszakürti Kis-Tiszán, valamint a beregi és Nyírségi lápok vízpótlása</i>	Vizes élőhelyek táji értékeinek fejlesztése
KEHOP-4.1.0-15-2016-00018 <i>A Hortobágy és Nagykunság természetvédelmi tájegységek vizes élőhelyeinek természetvédelmi célú helyreállítása</i>	Vizes élőhelyek táji értékeinek fejlesztése
KEHOP-4.1.0-15-2016-00037 <i>Pusztai tölgyesek és puhafaligetek természetvédelmi rekonstrukciója a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területén</i>	Az erdei és erdőszepepi tájkép megőrzése, fejlesztése
GINOP-7.1.9-17-2018-00024	A kiemelkedő egyetemes érték, a Puszta tájképi értékeinek megőrzése, fejlesztése

<i>Hortobágy - Világörökségünk a Puszta</i>	
LIFE11 NAT/HU/000924 <i>Large scale grazing management of steppe lakes in the Hortobágy</i> <i>Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon</i>	A Hortobágy táji értékeinek védelme a hagyományos gazdálkodás fejlesztésével, vizes élőhelyekre kidolgozott akciókkal, tájidegen erdők és fasorok felszámolása. (fenntartási időszak)

Az infrastrukturális fejlesztéseknél fontos megjegyezni a még folyamatban lévő (M4), illetve városokat elkerülő utak (például 4-es főút négysávosítása Debrecen és Hajdúszoboszló között, 471. sz. főút fejlesztése Mátészalka és Nyírmihálydi között, 493. sz. főút fejlesztése Baktalórántháza és Nyírgyulaj között, 34. sz. főút fejlesztése Tiszafüred és Fegyvernek között, 32. sz. főút fejlesztése Jászberény és Szolnok között), valamint a 100. sz. vasútvonal Debrecen és Nyíregyháza közötti szakasz engedélyeztetési eljárásait, melyekben az Igazgatóság részt vesz, és a természetvédelmi valamint tájképvédelmi érdekeket igyekszik érvényre juttatni.

További jelentős hatással fognak bírni várhatóan a Hajdúböszörmény Nyugati Ipari Park és a Kunmadaras Ipari park fejlesztései, továbbá Debrecen Déli Gazdasági övezet és a Nyíregyháza Déli Ipari Park további fejlesztései.

Továbbra is jelentős tájképvédelmi problémaforrások a Tájképvédelmi területen és azon kívül is a nagy mennyiségben és méretben megjelenő tervezett napelemparkok (Mezőladány, Szabolcsbáka, Biri, Nagykálló, Kótaj, Gemze, Nyírsaholy, Nyírmada, Nyíribrony, Nyírpilis, Ilk, Szabolcs, Tiszapüspöki, Szolnok, Hajdúböszörmény), melyek tájkép alakító hatásán túl az élővilágra és a környezetre gyakorolt hatásait nem ismerjük eléggé, mert nem található releváns, független hazai vagy nemzetközi szakirodalom a témában.

Törökszentmiklós és Mezőtúr térségében szándék látszik szélerősség mérő tornyok felállítására, melyek egy jövőbeli szélerőművekhez kapcsolódó beruházás előjelei. Az egyeztetések folyamatban vannak, megjegyzendő, hogy információink

Jelentősebb tájvédelmi és természetvédelmi beavatkozásokhoz sorolható a távközlési adótornyok, radartornyok engedélyeztetései és a több tíz méteres silótornyok kapcsán indult eljárások.

Megjegyzendő a tájban évtizedekre megjelenő mesterséges, zavaró elemek, az öntözőrendszerek fejlesztései. Ezek közül a legnagyobb problémát a lineár és/vagy center-pivot rendszerű berendezések jelentik, melyek vitathatatlanul egy modernebb, kontrolláltabb, víztakarékosabb felhasználást tesznek lehetővé, de felépítésük után az üzemen kívüli időszakokban is a helyszínen maradvány befolyásolják a tájképet, esetleg veszélyt jelenthetnek (főképpen korlátozott látási viszonyok között) a vonuló madarak számára, mivel hasonlóak a szabadvezetékekhez az ütközések esetén. 2024-ben, a tavalyi évhez hasonlóan az újabb megnyíló pályázati források miatt egyre növekvő igény jelenik meg a gazdálkodók részéről, mely várhatóan a következő években is jelen lesz.

Az erdősítések pályázati támogatásából származó érdeklődéshullám 2021-hez képest jelentősen alábbhagyott, alig pár igénylés volt 2024-ben. Komoly bírálati szempontokat kellett alkalmaznunk, mivel igen sok esetben gyepterületeket adtak meg az ügyfelek, mint erdősítendő területek. Ez sok esetben egyértelmű elutasítást jelentett, azonban egyes területeken egy másodlagos gyeperdősí-

tése, magával a fás élőhely megjelenésével, a szegélyhatás növekedésével, illetve a gyepet fenyegető/elfoglaló inváziós növényfajok elleni hatásával természetvédelmi hozadékot jelenthetett. Az egyes területeknél az elfogadott Natura 2000 fenntartási tervek kezelési egységeinek leírásait alapul tudtuk venni, mivel az erdősítés lehetősége ezekben a dokumentumokban is megjelent több évvel a pályázati lehetőség előtt. A Natura 2000 hálózatba tartozó állandó gyepterületek esetén, követve az iránymutatást, nem járunk hozzá a feltörésükhöz.

A szénhidrogén kitermelések, kutatófúrások és termelésbe állítások miatt egyre növekvő problémahalmaz a fűrotornyok megjelenése, a beruházók térbeli és időbeli korlátozó körülményekre vonatkozó hozzáállása (sok esetben nem tudják azokat betartani), melyek olyan mértéket értek el 2023-ra, hogy már tájképi hatásokkal is számolni lehet. 2024-ben ez várhatóan a jogszabályi környezet természetvédelmi szempontból kedvezőtlen megváltozásával fokozódni fog

Továbbá 2024-ben is egyre nagyobb probléma volt az Országos Ökológiai Hálózat területi lehatárolásnak a módosítása, megváltoztatása és/vagy kivonása, mint igény (bár módosulás nem történt 2024-ben).

A HNPI 2024-ben összesen 4 megvalósítás alatt álló projektet kezelt, 4 projekt zárása történt meg, valamint 10 projekt fenntartási időszaki feladatait látta el - KEHOP, GINOP, MAHOP, LIFE pályázati konstrukciók keretein belül.

Ezen kívül megkötésre került 2 együttműködési megállapodás a WWF Világ Természeti Alap Magyarország Alapítvánnyal.

A 2024. évben kezelt projektek főbb eredményeit, előrehaladásait az alábbi táblázat tartalmazza

Szerződésszám	Projekt címe	Típus	2024-ben elért eredmények vagy problémák
KEHOP-4.1.0-15-2021-00098	Nyírségi és bihari vizes élőhelyek rehabilitációs programja (projekt-előkészítés)	természet-védelmi	A projekt fizikai zárása 2023. december 15-én megvalósult. 2024. április 23-án a projekt záró beszámolójának jóváhagyása is megtörtént, és a projekt lezárásra került, majd 2024. július 10-én megtörtént a projekt pénzügyi zárása is.
GINOP-7.1.9-17-2018-00024	Hortobágy - Világörökségünk a Pusztá	turisztika	A projekt fizikai zárása 2023. december 15-én megvalósult. 2024. február 21-én záró helyszíni ellenőrzés történt, melyet követően 2024. május 15-én megtörtént a projekt pénzügyi zárása is. 2024. évben több alkalommal és több fejlesztést érintően garanciajavitások zajlottak.
LIFE15 NAT/HU/000902	A partlagi sas védelme a Pannon-régióban az ember okozta pusztulás csökkentésével	természet-védelmi, fajvédelmi	A projekt fizikai befejezésének dátuma 2023. január 31. volt, a záró kifizetési kérelem és záró szakmai beszámoló benyújtása határidőn belül megtörtént konzorciumi szinten. 2023. évben kaptunk hiánypótlást, tisztázó kérdést, melyek mindegyike megválaszolásra került. 2024-ben nem történt meg a projekt záró beszámolójának EU által történő elfogadása, ez előreláthatólag 2025-ben várható a fennmaradó EU támogatási részlet („balance payment”) kifizetésével együtt.

Szerződés szám	Projekt címe	Típus	2024-ben elért eredmények vagy problémák
LIFE17 IPE/HU/000018	Pannon legelők és kapcsolódó élőhelyek a PAF stratégia intézkedéseinek implementálásával történő hosszútávú megőrzése	természet-védelmi	Az élőhelykezelési munkákhoz szükséges engedélyek korábbi évben beszerzésre kerültek. A cserjeirtásra és inváziós irtásra vonatkozó beszerzési eljárást 2024-ben is lefolytattuk, a megírt vállalkozó a szükségesítő megfigyelését (cserjeirtással, szűrőzással) 26 ha kiterjedésű területen, az inváziós fajok irtását 54 ha kiterjedésű területen elvégezte. A Kaszonyi-hegyen és a Dédai erdőben további kiegészítő élőhelykezelési feladatokat végeztünk mely feladatokkal kapcsolatos szerződés megkötésére 2023. 12. 22-én került sor. A tevékenység 2024-re áthúzódott és cserjesáv kialakítása 2024 tavaszán valósult meg. 2023-ban szerződésesre került sor a Horizont Természetvédelmi és Tudományos Egyesülettel a Kaszonyi-hegy – Dédai-erdő, Tarpa-Tákos, Köröri-Füled és Daru-rét Natura 2000 projektterületeken botanikai és zoológiai vizsgálatok elvégzésére. A Daru-réten és Tarpa-Tákoson a faunisztikai gyűjtés megvalósult, a második felmérési kötelezettséget az Egyesület 2024 év végén teljesítette. Kommunikációs akciók közül kiemelendő, hogy 2024 év harmadik negyedében egy előadás-sorozatot indítottunk a gazdálkodók részére, melyen a gyepgazdálkodás, a támogatási rendszerek és a természetvédelem kapcsolatát állítottuk fókuszba. A 2 fő Natura 2000 koordinátor (Gyepvédelmi Tanácsadó) munkája 2024-ben folyamatos volt. Petneháza 09/23 hrsz 2024-ben a Natura 2000 hálózat részévé vált, az osztatlan közös tulajdon megszüntetése folyamatban van. 2024. június 12-13. között került sor az éves Mission helyszíni bejárásra, mely során idén a HNPI projektterületét látogatták meg a konzorciumi tagok és Kovács András monitor.
LIFE19 NAT/LT/000898	Éghajlati változásokhoz alkalmazkodó élőhelyek hálózati kiakasztása a kis lélek európai állományai számára	természet-védelmi, fajvédelmi	Az előkészítési tevékenységek közül a közbeszerzési eljárásokat 2023-ban lefolytattuk. Gépjármű beszerzésre vonatkozóan két sikeres eljárást bonyolítottunk le; 2023. júliusában és 2024. februárban jelentek meg az eredményről szóló tájékoztatók. Az egyik gépjárművet 2023 augusztusában, a másik gépjárművet 2024 februárban vettük át. Az élőhely rekonstrukciós beavatkozásokra vonatkozóan szintén sikeres közbeszerzési eljárást bonyolítottunk le, 2023. decemberében került aláírásra a vállalkozási szerződés, teljesítési határidő 12 hónap. A kivitelezési munkálatok 2024 tavaszán szűrőzással kezdődtek. A mélyépítéssel kapcsolatos tevékenységek 2024 szeptemberben kezdődtek és 2024. november 15-én eredményes műszaki átadás-átvétellel zárultak. 2024 decemberben megkértük az Akadémia és a Hívalyos tömegségekre vonatkozóan az üzemeltetési engedélyeket. Fecske-rét és Szálka-ér projekt területeken 2024 őszén élőhelykezelési munkák is megvalósultak. A felülvizsgálandó fajvédelmi terv hazai szakértők által is véleményezett anyagával kapcsolatban konzultáltunk az Agrárminisztériummal, elkészült a közel véglegesnek tekinthető munkaanyag. A környezeti nevelési akció keretében az elkészült a mobil kiállítási anyaggal, valamint az oktatási segédanyagokkal a környezeti nevelő által szervezett tematikus kitelepülések folyamatosak, 2024-ban összesen 13 helyre jutottunk el, összesen 1011 gyermek kapott betekintést a projektbe. A faj és a projekthelyszínek monitorozása folyamatos. 2024. június 7-én online beszámolót tartottunk a CINEA részére.

Szerződésszám	Projekt címe	Típus	2024-ben elért eredmények vagy problémák
101074704 LIFE21-NAT-HU-LIFE SakerRoads	Recovering the Saker Falcon population of the North-Hungarian Plain (A kerecsensólyom védelme az Észak-alföldi régióban)	természet-védelmi, fajvédelmi	A projekt 2022. szeptember 1-én indult a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület konzorciumvezetésével, melyben a HNP a BNPI és a MAVIR Zrt. partnerként vesz részt. A projekt legfőbb célja, hogy a mortalitási okok felderítésével, élőhelyek kezelésével, táplálékkínálat növelésével a projektben szereplő SPA-k tekintetében (Jászágó SPA, Heves SPA) 20%-os populációnövekedést érjen el a kerecsensólyom esetében. 2024-ben 40 db kerecsensólyom fészekláda kihelyezése történt meg a Hortobágy SPA és Jászágó SPA területén. Folytatódott a kerecsensólyom tevére, fészkelemek visszaellenőrzése is a projektben meghatározott protokoll szerint. A jászberényi Saskőzponton egy régi voliersor felújításra került, amely már a pályázatban foglalt vállalkosoknak eleget tud tenni szaporításra alkalmas tartási körülményeket kínál. Ugyanitt helyet kapott egy új hűtőkammera is. Létrehoztunk a Saskőzpont területén belül egy rövid tanösvényt, mellyel az ide érkező látogatók számára jobban megismerhetők az itt élő élővilág egyedei. A meglévő garázs mellé kocsibeállóként szolgáló felület építéséhez kapcsolódóan lefolytattuk az építési engedélyezési eljárást, az elkészült tervek alapján a kivitelezést 2025-re tervezzük. A kerecsensólymok monitorozása céljából terepi vizsgálatokhoz szükséges monitoring eszközök (2 db spektív) és a projektmenedzsment számára 2 db okostelefon beszerzése valósult meg.
EOS-24-000270 MBH Bank Nyrt. támogatás	A székicsér (<i>Glareola pratincola</i>) fajvédelmi törekvéseinek bővítése jeladózással – geolokátorral – történő kutatás megvalósításán keresztül.	természet-védelmi, fajvédelmi	2024. június 13-án írta alá az Igazgatóság a székicsér (<i>Glareola pratincola</i>) fajvédelmi törekvéseinek támogatásáról szóló Támogatási Szerződést, mellyel az MBH Bank természetvédelmi-kutatási célú tevékenységünket támogatta. A támogatás keretében geolokátoros nyomkövető eszközök és a szükséges tartozékok beszerzése és ezen jeladók üzemeltetése valósul meg 5 éves időszak vonatkozásában. A jeladók nyomán követésén túl, elengedhetetlen a megfelelő és folyamatos terepi jelenlét, melyet két természetvédelmi öre kolléga felügyel. A projekt eredményeit a honlapon keresztül egy aloldallal létrehozásával, közöljük az érdeklődőkkel. 2024-ben a tervezett 10 jeladóból 3 jeladó került megvásárlásra, melyből egy jeladót sikerült madarra rögzíteni. További 7 jeladó vásárlásra és a jeladók felszerelésére 2025-ben kerül sor. A HNP honlapján elkészítettük a tevékenységgel kapcsolatos aloldalt, ahol információt nyújtunk a támogatással, a fajjal valamint a fajvédelmi tevékenységgel kapcsolatosan. Az elérhetősége: https://www.hnp.hu/hu/szervezeti-egység/termeszetvedelem/oldal/szekicsér-fajvedelmi-összefoglaló-2024

Szerződésszám	Projekt címe	Típus	2024-ben elért eredmények vagy problémák
HNPI-10867/2024 WWF támogatás	Pélyi Madárrezervátum előhelyfejlesztése	természet-védelmi	Az előhelyfejlesztés célja a Patkos-holtág víz megtartó képességének javítása, vízparti erdőállomány természetességi fokának növelése, valamint természetes partszegély kialakítása Heves Vármegyében Pély külterület 0702/1a és 0702/1b hrsz ingatlanon. A Támogatási Okiratot 2024. december 19. napján írta alá az Igazgatóság, így érdemi feladatvégzés 2024-ben nem történt. A projekt megvalósításához a projektindító egyeztetésekre sor került, valamint a tervezővel történt egyeztetések elkezdődtek. A tervező kiválasztásáról szóló beszerzési eljárásra, a tervezési és engedélyeztetési eljárásokra 2025-ben kerül sor.
HNPI-10868/2024 WWF támogatás	Élőhely-rekonstrukciós feladatok Kállósménjen külterületén	természet-védelmi	A támogatás célja minimum 35 hektár, a HNPI vagyonekezelésben lévő, Kállósménjen település közigazgatási területén (0305/1a, 0305/1b, 0305/1c hrsz) erdő telepítése, mezővédő erdősáv kialakítása, valamint fagyáldag gyepes élőhelyek létrehozása, továbbá azok utókezelésével összefüggő élőhely rekonstrukciós feladatok elvégzése. A Támogatási Okiratot 2024. december 19. napján írták alá a felek, így érdemi előrelépés a projekt megvalósításában csak 2025-ben várható.
MAHOP-5.3.4- 2023-2023-00129	A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság Horto- bágy-halastavi tögzazdasági haltermelésének támoga- tása	kompenzációs támo- gatás	A HNPI a MAHOP-5.3.4-2023 - „Krizishelyzetre szóló támogatás” című felhívás keretében „A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság Hortobágy-halastavi tögzazdasági haltermelésének támogatása” című MAHOP-5.3.4-2023-2023-00129 azonosítószámú projektet valósított meg 2023-ban. Az elnyert 119 307 804 Ft értékű, 100% támogatási intenzitású forrás nagyban hozzájárult a Hortobágy-halastavak halgazdálkodásának gazdaságos működtetéséhez. A projekt fizikai befejezésének napja 2023. október 31. A záró kifizetési igénylés és záró beszámoló 2023. november 8-án elfogadásra került az Irányító Hatóság által, a támogatási összeg 2023. november 10-én átutalásra került Igazgatóságunk részére. A projekt záró helyszíni ellenőrzését a Magyar Államkincstár bonyolította le 2024. február 20-án, intézkedési tervet nem állapítottak meg, a projekt sikeresen lezárult.

A szöveges beszámoló 2.2.4 pontja tartalmazza azon pályázatok adatait, melyeket a HNPI 2023. évben benyújtott, 2024-ben elbírálás alatt álltak és azon pályázatok felsorolását melyeknél a HNPI a benyújtásban 2024. évben részt vett.

Ügyiratforgalom

A HNPI, mint a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanácsról, valamint a Digitális Kormányzati Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság és a kormányzati informatikai beszerzések központosított közbeszerzési rendszeréről szóló 301/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdés b) pontja szerinti költségvetési szerv, az Egységes központi elektronikus irat- és dokumentumkezelési rendszer (a továbbiakban: EKEIDR, Poszeidon) állami licenszének használatára kötelezett intézmény. Ennek megfelelően 2024-ben az ügyvitel teljes folyamata kizárólag a Poszeidon irat és dokumentumkezelő programban zajlott. A program használata során továbbra is merülnek fel nehézségek. A hibákat folyamatosan jelentjük az ügyfelportal.sdadms.hu oldalon. Az ügyiratokat továbbra is három iktatókönyvvel (ügyviteli, személyügyi és haszonbérleti) kezeljük. 2024-ben az előző évihez közel azonos számú megkeresés érkezett. 2024-ben 6.991 főszámot és 32.258 alszámot rögzítettünk, mely iratforgalom megelőző év adatainál jelentős növekedést jelent. A 2024. évben a beérkezett küldemények száma 21.130 db melyből papír alapon beérkezett küldemények száma 6.944 db, és elektronikus úton 14.067 db (megközelítően 4000 darabbal több, mint 2023-ban) Belső iktatás 3.457 db (tértivevények, postalap, hitelesítés, visszaigazolások) ügyirat esetében történt. Ezen felül keletkezett 119 db érkeztetett, de nem iktatandó beérkezett ügyirat, melyek jórészt sajtószemlééről szóló tájékoztatások, a hivatali kapu letöltés igazolásai, meghívók, stb.

Az ügyiratforgalmunkat iktatókönyv szerinti megbontásban az alábbi táblázat szemlélteti:

	Iktatókönyv típusa	bejövő irat (db)	kimenő irat (db)	belső iktatás (db)	Összesen:
1.	Ügyviteli	20.652	6.819	2.759	30.230
2.	Személyzeti	92	509	166	767
3.	Haszonbérleti	386	343	532	1.261
	Összesen:	21.130	7.671	3.457	32.258

A szerződések és megrendelők iktatását az integrált ügyviteli programban (EOS) végeztük. 2024-ben 1487 db szerződést rögzítettünk, 957 darabbal többet, mint 2023-ban. Ez a rendkívül magas szám 2013-as pályázat során 10 év időtartamra szóló, tavalyi évben tömegesen lejáró földhaszonbérleti szerződések megújításából és több új szerződés megkötéséből adódik. A szerződések típusait tekintve különösen haszonbérleti, vállalkozási, megbízási, termékértékesítési, kártalanítási, adásvételi szerződések, illetve egyedi megrendelések.

2024-ben hatósági szervek felől összesen 5257 megkeresést rögzítettünk iktatórendszerünkben. A tavalyi év megkereséseinél jelentősen, kétezerrel több a bejövő ügyiratok száma, mely a -földhaszonbérleti szerződéskötést megelőző előkészítő feladatok, főként a visszagyepesedett szántó területek művelési ágának megváltoztatására irányuló földminősítési eljárások lefolytatása és a változások ingatlan-nyilvántartásban történő átvezetésének köszönhető – földügyi hatóságoknál jelentkezett. A korábbi évekhez hasonlóan továbbra is földügyi, erdészeti, vízügyi, környezetvédelmi és természetvédelmi, vadászati, egyéb engedélyezési eljárásokban, különösen védett állat- és növényfajok egyedeit, Natura 2000 területeket érintő ügyekben keresték meg a HNPI-t az eljáró illetékes kormányhivatalok vélemény (adat, információ) adása érdekében.

Természetvédelmi kezelői mivoltunkból adódóan a társ-ágazatok hatósági feladat-ellátásához 2024. évben is nyújtottunk segítséget. A főbb ügytípusok nagyságrendjét az alábbi táblázat 2. része szemlélteti azzal a kitételrel, hogy erdészeti hatósági ügyekben Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye

és Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály illetékességi területéhez tartozik. A hatóságok felől érkezett megkereséseket szükség szerint minden esetben megválaszoltuk.

Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) 108. § (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre kötelezett szervezet. Ennek megfelelően ügyfeleinkkel folytatott kommunikáció elsődlegesen elektronikus úton történik. A szintén E-ügyintézési tv. hatálya alá eső szervekkel szinte kizárólag Központi Érkeztető Rendszeren (a továbbiakban: KÉR) keresztül levelezünk. 2024-ben is jelentős számú postai küldemény érkezett hozzánk, főként a földhaszonbérleti szerződéskötéssel kapcsolatos dokumentumok és kaszási bejelentő lapok érkeztek papír alapon. Minden ügyfélalappal rendelkező magánszemély részére ezen a csatornán keresztül küldünk értesítéseket.

A honlapunkon is közzétett központi e-mail címünkre (hnp@hnp.hu) érkező levelek ügymenete szabályozottan, az iratkezelő rendszerbe integráltan történik. Az ügyintézők, saját e-mail címükön fogadott leveleiket direkt módon tudják érkeztetni és iktatni a Poszeidonban. Az e-mailen érkezett leveleket rendszerint e-mail formában válaszoljuk meg.

2024-ben az ügyfeleinkkel folytatott személyes egyeztetések, találkozók, zömmel helyszíni szemlék, vagy haszonbérleti szerződések aláírása alkalmával történtek.

Szabálysértés

Védett és/vagy fokozottan védett madarak sérelmére elkövetett illegális pusztítás, csapdázás és/vagy kereskedelem ügyében szabálysértési hatósági eljárás kezdeményezése a szabálysértésekről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) alapján 2024. évben nem történt.

Ebben az évben működési területünkön továbbra is az illegális fáhasználat eredményezte a legtöbb jogsértést. Ezen cselekmények feltérképezésének leghatékonyabb módját, a veszélyeztetett térségekben, amelyek változatlanul a Közép-Tiszaí Tájvédelmi Körzet, a Szatmár-Beregi Tájvédelmi Körzet, a Tiszatelek-Tiszaberceli-ártér Természetvédelmi Terület és a Tiszadobi-ártér Természetvédelmi Terület élőhelyei, ahol az illetékes rendvédelmi szervekkel, mint a Tiszai Vízügyi Rendőrkapitányság (a továbbiakban: TVRK), a közös szolgálatellátás biztosította. Az intézkedések eredményessége érdekében a jogsértő személyekkel szembeni hatósági fellépés rendőrségi eljárási cselekmény foganatosítása mellett történt.

A Szabs. tv. 39. § (2) bek. f) pontja értelmében a természetvédelmi őr helyszíni bírság kiszabására jogosult. 2024-ben a HNPI TVÖ önállóan nem alkalmazott a Szabs. tv. 83. pontja szerinti helyszíni bírságot.

A TVRK-val történő közös szolgálatellátás során 47 db helyszíni bírság lett kiszabva.

A HNPI működési területéhez tartozó víztereken jogosulatlanul horgászó személyekkel és orvhalászati, orvhorgászati tevékenységet végzőkkel szembeni intézkedések továbbra is közösen, a MOHOSZ területi halőri szolgálatot ellátó munkatársaival, valamint az illetékes rendvédelmi szervek (TVRK) közreműködésével történtek.

Ezen együttműködések eredményei a következők: 5 esetben a TVRK munkatársai, míg 7 esetben a MOHOSZ munkatársai tettek feljelentést.

Egy esetben a TVRK és a TVÖ közös szolgálatot ellátó munkatársai emelőhálójával halászó személlyel szembeni intézkedése eredményeként orvhalászat bűncselekmény elkövetése miatt indult büntetőeljárás.

A TVÖ által észlelt egyéb jogsértések esetében a védett természeti értékeket sértő vagy veszélyeztető jogellenes cselekmények kimerítették a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 242. vagy 243. § szerinti természetkárosítás törvényi tényállását (v.ö. 9.4.).

A Szabs. tv. által nevesített elkövetési magatartások vonatkozásában a TVÖ tagjai 2024 évben 125 esetben (117 esetben természetvédelmi szabálysértés; 1 esetben tulajdon elleni szabálysértés és 7 esetben erdőrendészeti szabálysértés) alkalmaztak figyelmeztetést. A jogsértések köre hasonlóan az elmúlt évekhez elsősorban természetvédelmi célokkal össze nem egyeztethető tevékenységek, különösen a szemetelés, a tiltott helyen tartózkodás, erdőrendészeti szabálysértések, tulajdon elleni szabálysértés, engedély nélküli tűzrakás a védett faj élőhelyének zavarása, valamint veszélyeztetés kutyával tényállás okán.

A TVÖ tagjai régészeti lelőhelyek megóvása, károsításának megelőzése érdekében 89 esetben, 126 helyszínen végeztek ellenőrzéseket. Intézkedésre okot adó jogsértő cselekmény észlelése 2024 évben nem volt.

A HNPI működési területén 2 esetben fordult elő már folyamatban lévő szabálysértési eljáráshoz közvetlenül terepi segítség nyújtása, a helyszín pontos beazonosítása érdekében.

A rendőrséggel történt közös szolgálatellátás során Natura 2000 területeken fahasználat ellenőrzése közben történt igazoltatás eredményeként 2 esetben körözött személy elfogása történt.

A TVRK munkatársai a közös szolgálatellátások alkalmával 8 esetben tettek feljelentést egyéb szabálysértési tényállás megvalósulása okán.

A TVÖ munkatársa 1 esetben országos jelentőségű védett természet területen 3 személyt ért tetten, akik jogosulatlanul horgásztak. Az eredményes intézkedéshez rendőrségi segítséget kért, a 3 személyt visszatartotta érkezésükig. Az ügyben szabálysértési feljelentés megtétele és közigazgatási hatósági eljárás kezdeményezése történt.

A TVÖ munkatársa 1 esetben falopáson tetten ért személyt a rendőrség értesítése mellett, előállított. A jogsértés okán szabálysértési feljelentést a rendőrség megtette.

Természetvédelmi bírság

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény alapelveivel összhangban, céljainak érvényesülése érdekében védett természeti értéket, területet veszélyeztető, sértő jogellenes cselekmények miatt 58 esetben kezdeményeztünk hatósági eljárást, melyek természetvédelmi-, hulladékgazdálkodási-, vadászati-, halászati-, agrárügyi-, talajvédelmi- illetve erdészeti hatóságnál indultak. Védett, fokozottan védett faj fészkelése miatt 17 esetben kezdeményeztünk hatósági felhívást/korlátozást.

2024. évben a HNPI működési területén az illetékes kormányhivatalok környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási főosztályaihoz az elmúlt évekhez hasonlóan alábbi ügyekben fordultunk természetvédelmi bírság kiszabását/szankció alkalmazását kezdeményezve:

- fokozottan védett faj élőhelyének károsítása, megszüntetése;
- védett madárfaj élőhelyének, fészkelő-, költőhelyének veszélyeztetése, megsemmisítése;
- engedély nélküli fakivágás védett természeti területen;
- engedély nélküli gyepfeltörés védett / Natura 2000 területen;
- engedély nélküli legeltetés védett természeti területen;
- engedély nélküli kaszálás védett természeti területen;
- engedély nélküli vegyszeres gyomirtás védett / Natura 2000 területen;
- védett/Natura 2000 természeti területen hulladék, szennyvíz elhelyezése;
- védett természeti területen engedély nélküli gyűjtés;

- védett/Natura 2000 természeti területen engedély nélküli égetés;
- védett és fokozottan védett állat/növényfajok veszélyeztetése, elpusztítása,
- Natura 2000 gyepterületen szerves trágya elhelyezése;
- engedély nélküli gépjárművel közlekedés védett természeti/Natura 2000 (gyep) területen;
- Natura 2000 gyp/erdőterületen technikai jellegű (cross motor, quad) sporttevékenység végzése;
- szabálytalan csapda (létrás-csapda) használat, védett faj veszélyeztetése, elpusztítása.

Ökoturisztika és környezeti nevelés (Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok)

Vázlatpontokban az Turisztika és környezeti nevelésről

Ökoturisztikai infrastruktúra

- Látogató központok (Hortobágy, Tisza-kürt)
- Tanösvények, lápok (Szállkahalmi, Hortobágy-Halastavi, Malomházi, Egyek-Pusztakócsi mocsarak Górési tanösvény, Tisza-tavi tanösvény)
- Múzeumok (Pásztormúzeum, Kőrszín, Pusztai kincsestár, Meggyes csárda, Nagyiváni tájház)
- Pusztaszafari – Hortobágyi vadaspark
- Tisza-kürti Arborétum
- Cégénydányádi Kölcsey-Kende Kúria
- Hortobágy Vonuláskutató Állomás
- Erdei Iskola,

A 2024. évben Hortobágyi Nemzeti Park Látogatóközpontja (a továbbiakban: Hortobágyi Látogatóközpont) a GINOP pályázat zárása és a Pásztormúzeum ünnepélyes átadása után a megújulva várta látogatóit.

A Pásztormúzeum és a Kőrszín GINOP pályázatból megújult kiállításai a 2024. tavaszi ünnepélyes megnyitó után szintén egész évben várták látogatóikat.

Ökoturisztikai eredmények

Táborok

- Családi hagyományörző (36 fő)
- Csillagász (26 fő)
- Kalandra fel (36 fő)
- Gyűrűző (2 turnus) (27+35 fő)
- Tisza-kürti tábor (11 fő)
- a lengyel-magyar közös projekt keretében (Hortobágyi és Wolinski Nemzeti Parkban) (29 fő)

Csillagászati bemutatók

Előadások képzések, konferenciák

2024-ben számos előadást tartottunk gyermekeknek és felnőttek egyaránt. Elsősorban személyes találkozások által megvalósult találkozások voltak ezek, de február-április közötti időszakban online előadásokat tartottunk a nagyközönség számára:

- 6 online előadás, melyet előben 159-en néztek meg. Az online előadásokat rögzítettük és elérhetővé tettük az online felületeinken
- iskolai keretek között megtartott előadások kapcsán 5302 gyermekhez jutottunk el
- kb 700 felnőttet értünk el különböző témájú előadások kapcsán

Hortobágyi Nemzeti Park – a Puszta” világörökségi helyszín gondnoksági feladatok
Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások (Turisztikai osztály)
Osztálykirándulások

2024-ben több mint 160 csoport érkezett egynapos osztálykirándulásra hozzánk, ez mintegy 12554 gyerek látogatását jelentette. Az osztálykirándulások keretében megvalósuló programon résztvevők számát az adott létesítményeknél számoljuk, ezért az összesítő táblázatban (12.2.7. Környezeti nevelési statisztika) nem tüntetünk fel létszámot az osztálykirándulások sorban.

Kétnapos osztálykirándulásra négy osztály érkezett, akik a Fecskeház erdei iskolában szálltak meg (197 fő).

Témanapok (speciális osztálykirándulás, egyszerre egy intézmény több osztálya, évfolyama jön el): 2024-ben egy intézmény érkezett hozzánk Debrecenből, közel 400 diákkal. (Létszám a szakvezetett túrákban jelenik meg.)

Versenyek, vetélkedők

- Nagyítóval és távcsővel a Hortobágyért (2 korosztály számára)
- HortobágyON
- Névadó versenyek
- Himzett kötény, kiscsizma...
- Játékos Hortobágy (2 korosztály számára)
- Alkotópályázatok (egy tavaszi, két őszi)
- A Balti-tenger lengyel partvidékétől a magyar pusztáig (lengyel-magyar projekt keretén belül)

„Ifjú Kócsagőr” program

A HNPI-hez 7 jelölt kérte magát. A 10 napos terepgyakorlatot 6 fő fejezte be. A területi döntő nyertes párosa vehetett részt az országos versenyen. Az országos döntőnek a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság adott otthont, ahol Szabados Anna és Szilágyi Attila természetvédelmi őr kolléga képviselte Igazgatóságunkat. Győzelmükkel ők hozhatták haza a Tutajos és a Matula díjat, valamint egy ötnapos tanulmányúton vehettek részt az Egyesült Királyságban található Lake District Nemzeti Parkban.

Tájéegységek ökoturisztikai és környezeti nevelési programjai

Az A HNPI szemléletformálási és ökoturisztikai tevékenységében a TVÖ tájegységei és munkatársai is kiveszik részüket, melyben elhelyezkedésük és helyi infrastrukturális adottságai okán eltérő aktivitásokkal ugyan, de így is jelentősen gazdagítják az ez irányú tevékenységét.

Hortobágyi csillagoségbolt-parkhoz kötődő ökoturisztikai és szemléletformálási feladatok

A) Csillagászati bemutatások, a Hortobágyi Csillagoségbolt-parkkal és a pásztorok csillagismeretével kapcsolatos programok:

- Fecskeház Erdei Iskola: Erdei iskolai csoportok számára csillagászati előadások és bemutatások 10 alkalommal mintegy 300 fő részére (márciustól novemberig)
- Csillagászati bemutatások: mobil távcsővel Halastón és a Vadasparkban: 5 alkalom mintegy 120 fő részére
- Messier Maraton: 2 alkalom (3-3 napos, április eleje), az Erdei Iskolában, kb. 70 fő
- Tematikus csillagásztábor: 5 napos, július végén az Erdei Iskolában, kb. 25 fő
- Természetvédelmi táborok (csillagászati előadásokkal): 2 alkalom (július, augusztus), alkotótábor Góréson (csillagászati előadással): 1 alkalom (július), összesen mintegy 70 fő
- Perseidák rendezvény: négy napon (augusztus) mintegy 1000 fő részére
- Előadások: A Hortobágyi Csillagoségbolt-parkról és a pásztorok csillagismeretéről különböző helyszíneken (többek között Budapest és Hortobágyi esték): 10 alkalom, mintegy 300 fő

Előadások, képzések, konferenciák, nyilvánosság:

- Magyar-Szlovák-Ukrán fényszennyezés projekt, workshopok, előadások: Szlovákia Kolonica
- Részvétel és előadás a Planetáriumok és bemutató csillagvizsgálók szerepe az oktatásban XIII. workshopon, Alsóörs, Balatonfűzfő
- Részvétel és előadás: „Tudományos tanácsadás a fényszennyezés kapcsán és a társadalom válasza” workshop - MTA Pécsi Akadémiai Bizottság
- Eurodark 2024 konferencia Hollandiában (március), előadás
- Részvétel Peer review-en Hollandiában (október), előadás, szakértői részvétel
- Részvétel az International Dark Sky Week-en
- Interjúk adása: Magyar Hang, Debrecen Tv, Arte Tv
- A hortobagy.csillagpark.hu honlap fejlesztése
- A Madárszínház projekthez kapcsolódó és mátai csillagda és planetárium, kiállítás, tanösvény fejlesztés előkészítése
- A Pásztormúzeum évkörpalást fejlesztés befejezése
- Új csillagoségbolt-park leporelló készítése

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság ökoturisztikai bemutatóhelyek regisztrált látogatói					
Bemutatóhely neve	Fizetős látogatók (fő)	Nem fizetős látogatók (fő)	Összesen (fő)	Belépőjegy ára (től-ig; Ft)	Megjegyzés
1 Hortobágyi Nemzeti Park Látogatóközpont	6221	7763	13 984	100-9900 Ft	A látogatóközpontban 2024. március 29-től két megújult kiállítás jött létre (Hortobágy természete, Pusztai Kínesevár). A két kiállítás közös belépőjeggyel látogatható, melyet 6221 fő vett igénybe.
2 Darvak világa – a vándorok nyomában kiállítás	0	0	0	0 Ft	A kiállítás 2024. március 29-től beolvadt a megújult Hortobágy természete kiállításba.
3 Hortobágyi Pásztor-múzeum	9343	5101	14 444	100-9900 Ft	A létesítmény 2024. március 29-től 2024. december 22-ig, valamint 2024. december 27-30. között tartott nyitva.
4 Hortobágy Infó (egykori Kórszín kézműveskiállítás és vásár helyett)	0	11 493	11 493	0 Ft	Az egykori kiállítás helyén 2024. januárjától a Hortobágy Infó épülete (információs iroda) kap helyet. Az épületet és a benne található funkciókat a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és a Hortobágyi Nonprofit Kft. közösen üzemelteti.
5 Hortobágyi csárda kiállítás	0	8112	8 112	0 Ft	A létesítményt (Hortobágyi Csárda) a kiállítással együtt a Hortobágyi Nonprofit Kft. bérli és üzemelteti. A kiállítás ingyenesen volt megtekinthető egész évben.
6 Kadarcsi és Meggyes Csárda kiállítás	127	0	127	1600-8000 Ft	A Kadarcsi Csárda 2024-ben nem volt látogatható, év végén a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt-hoz került. A 127 fő a Meggyes Csárda Múzeumot látogatta.
7 Hortobágyi halastavi Kisvasút	0	0	0	0 Ft	A 2023 tavaszi sok esőzés következtében kialakult pályasüllyedés miatt a kisvasút 2024-ben sem közlekedett.
8 Hortobágyi Vadaspark	22 342	1151	23 493	100-16500 Ft	A létesítmény a karácsonyi az újévi és a hétfői napokat kivéve egész évben nyitva tartott.
9 Tisza-kürti Arborétum	7223	1353	8 576	100-4500 Ft	A létesítmény a hétfői napokat kivéve egész évben nyitva tartott. A téli hónapokban a látogatás ingyenes.
10 Tisza-tavi Vízi Sétány	14 107	397	14 504	1500-2000 Ft	A létesítmény április és október között tartott nyitva, külsős bérlet üzemeltetésében.

11	Kölescy-Kende Kastély, Cégénydányád	1442	297	1739	300-12000 Ft	A létesítmény 2024. június 1. és szeptember 30. között tartott nyitva, a fenti időszakon kívül előzetes bejelentkezéssel volt látogatható
Regisztrált látogatók összesen:		60 807	35 667	96 474		

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság ökoturisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői						
Szolgáltatástípus		Fizetős látogatók (fő)	Nem fizetős látogatók (fő)	Összesen (fő)	Szolgáltatás ára (től-ig; Ft)	Megjegyzés
Szakvezetési túra, nyílt túra		17 052	1734	18 786	1500-8000 Ft	A Vadasparki látogatási számok mivel külön sorban már szerepeltek, ebből a sorból kivonásra kerültek
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény		200	17 778	19 778	2000-4000 Ft	Nagyerdő Hete, Vadonleső Gála, Föld-napi és egyéb nagyrendezvények (Szent György-napi Kihajtási Ünnepe, Szent Dömötör napi Behajtás, Perseidák, Nyitott Istálló hétvégeje stb.)
Erdei iskolai program		402	0	402	1500-7100 Ft	
Természetvédelmi táborok		200	0	200	25000-65000 Ft	
Barlangi kalandtúra		0	0	0	0 Ft	
Csónak- és kenu-túra		0	0	0	0 Ft	
Fotóstúrák		0	0	0	0 Ft	
Kulturális jellegű rendezvények (pl. koncertek)		0	0	0	0 Ft	
Egyéb:	nemzeti parki belépőkártya	3958	0	3958	100-40000 Ft	
Egyéb:	3D mozi	1153	0	1153	600 Ft	
Egyéb:	exkluzív túra	0	0	0	0 Ft	
Egyéb:	kézművesfoglalkozás	591	300	891	1 500 Ft	
Regisztrált igénybevevők összesen:		25 356	19 812	45 168		

Szálláshelyek nemzeti park igazgatósági működtetésben			
		Ár (től-ig; Ft)	Megjegyzés
Szállóvendégek száma (fő)	1485	4000-14900 Ft	
Vendégéjszakák száma (fő)	3038		

Bemutatóhelyek és szolgáltatások összesen:	141 642
Szállóvendégek	1485
Mindösszesen	143 127

Belföldi és külföldi együttműködés

Hazai

A Poroszló mellett található Tisza-tavi Vízi Sétány tanösvény bérleti megállapodás keretében az ER-TANK Kft. bevonásával működtetett létesítményünk.

A Hortobágyi Látogatóközpontban 2024-ben megnyíló új kávézó (Hortobágy Cafe) üzemeltetése szintén egy külső vállalkozó bevonásával történik.

A térség turisztikai szereplőivel is szoros kapcsolatok ápolására törekszünk. Tagjai vagyunk a Tisza-tavi Turisztikai Kerekasztal közösségnek (JNSZ Vármegye), illetve folyamatos egyeztetések zajlanak közös rendezvények kapcsán, turisztikai létesítmények üzemeltetése, valamint turisztikai szolgáltatások fejlesztése terén.

Hortobágy helyi szereplőivel is együttműködünk (HTGN Nkft., Hortobágy Község Önkormányzata), leginkább a közös rendezvények kapcsán,

A HTGN Nkft.-vel a Tourinform iroda működtetésével kapcsolatos korábbi megállapodásunkat újra gondoltuk. Ennek nyomán az irodavezetői feladatokat 2023-tól ismét a HTGN Nkft. biztosítja, és az iroda üzemeltetésért is ő felel, az ő kötelessége megszervezni, melyhez Igazgatóságunk biztosítja a megfelelő épületet, helyiségeket (ideiglenesen még a Hortobágyi csárdában működött, 2024-től pedig az újonnan megnyíló Hortobágy Infó épületben), valamint anyagi és szakmai segítséget nyújtunk a jövőben. A megállapodás szerint a HTGN Nkft. feladata a közös jegyértékesítő rendszer online webshop funkció üzemeltetése is. Valamint a Hortobágyi csárda Csárdamúzeum üzemeltetése is a HTGN Nkft. feladata lett.

Iskolai közösségi szolgálat terén minden évben több együttműködési megállapodást írunk alá különböző középiskolákkal.

Turisztikai partnerekkel való együttműködési megállapodások előkészítése és aláírása a Látogatási szabályzat paramétereit alapján.

Hortobágyi Vadaspark kapcsán a FÁNK fő állatorvosával szakmai tanácsadás és egyedi megrendelők alapján egyéb tevékenységek

A HNPI és a Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai Kar, Biológiai és Ökológiai Intézet között fennálló együttműködési megállapodás alapján a HNP Igazgatóságon működő Természetvédelmi Zoológiai Kihelyezett Tanszék szervezésében a két intézmény közötti együttműködést folyamatos kapcsolattartással, konferenciák terepi programjának előkészítésével, szemináriumok (pl. a DE Evolúciós Állattani és Humánbiológiai Tanszékének heti rendszerességű szeminárium) és előadások közös meghirdetésével és részvételével, a programok kölcsönös megosztásával tovább erősítettük. Folyamatosan közreműködünk a PhD képzésben, illetve több munkatársunk is részt vesz a DE doktori képzésében fokozatszerzés céljából.

Megállapodás van érvényben Igazgatóságunk és a Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar között természetvédelmi mérnök képzés keretében duális képzésben történő részvételi lehetőség kapcsán (BSc és MSc), továbbá a Természettudományi és Technológiai Kar között biológus és környezettudományi (MSc) képzés keretében duális képzésben történő részvételi lehetőség kapcsán. 2024-ben két új hallgatóval, illetve egy

olyan hallgatóval aki BSc hallgatóként már nálunk dolgozott MSc hallgatóként újra szerződést kötöttünk.

A HNP területén a partimadár-élőhely fejlesztésekhez kapcsolódóan a DE Evolúciós Állattani és Humánbiológiai Tanszék kutatóival együttműködésben megkezdett természetvédelmi célú kutatási programot folytattuk (TMO, TVÖ). A kutatás egy 2018-ban indult ÉLVONAL kutatóprogramhoz kapcsolódik, aminek a fő célkitűzése a partimadarak szaporodásának evolúciós vizsgálata. Az állattani tanszék kutatóinak közreműködésével zajlik székcsérkutatási programunk.

A Természetvédelmi Zoológiai Kihelyezett Tanszék szervezésében folytattuk természetvédelmi szeminárium-sorozatunkat, melynek keretében rendszeresen meghívtuk egy-egy szakterület elismert kutatóját, akivel egy felvezető előadást követően nyitott beszélgetés formájában vitattunk meg a témához kapcsolódó aktuális természetvédelmi kérdéseket. A közös fórum célja továbbá a két intézmény közötti együttműködés tovább erősítése.

A Természetvédelmi Zoológiai Kihelyezett Tanszék koordinációjában, a nemzeti park munkatár-saival és a DE TTK Élvtan kutatócsoportjával közösen folytattuk a 2021-ben elindított oktatási-szemléletformálási együttműködésünket, melynek során két napos, telt házas terepi továbbképzést pedagógusok számára 2024. 06. 27-28-án. A képzés célja a közoktatásban tanító pedagógusok számára olyan terepi, a természetben végezhető kutatási módszerek elsajátíttatása, amely lehetővé teszi számukra azok beillesztését és alkalmazását a természettudományos oktatásba.

2024-ben a HNPI Természetvédelmi Zoológiai Kihelyezett Tanszékének koordinációjában, együttműködésben a Debreceni Egyetem Evolúciós Állattani és Humánbiológiai Tanszékével, ill. a DE TTK Ökológia Tanszéke természetvédelem és környezettan szakos tanárok képzéséért felelős Biológia Szakmódszertani Csoportjának bevonásával összeállítottuk a pedagógus terepi továbbképzésünk akkreditációjának dokumentációját, melyet a DE Oktatási Főigazgatóságához nyújtottunk be.

A Természetvédelmi Zoológiai Kihelyezett Tanszék koordinációjában együttműködtünk a DE Evolúciós Állattani és Humánbiológiai Tanszékével a DE Botanikus kerttel közösen szervezett botanikuskeri pedagógusképzésen (október 12.), melyen a HNP környezeti nevelési programjait mutattuk be.

Folyamatos munkakapcsolatban állunk a Magyar Természettudományi Társulattal, melynek programjain rendszeresen részt veszünk, illetve részt vállalunk a szakmai programok szervezésében és lebonyolításában.

Rendszeresen részt veszünk a Ramsari Egyezmény Magyar Nemzeti Bizottságának ülésein.

A Hortobágy-folyó rehabilitációját, illetve az abba csatlakozó kisvízfolyások mentén található vizes élőhelyek árasztását célzó, az OVF koordinációjában és több vízügyi igazgatóság részvételével egy HORIZON-CL6-2024-BIODIV-02-1-kétfélepcsős projekt alprojektjeként benyújtani kívánt fejlesztés előkészítése érdekében részt vettünk a szakmai egyeztetéseken és a vízrendszer vízügyi kezelőjével, a Tiszántúli Vízügyi Igazgatósággal partnerségben közreműködtünk a projekt-koncepció szakmai kidolgozásában. A projekt benyújtása 2024-ben valósult meg februárban, májusban tájékoztattak minket, hogy sajnálatos módon nem jutott tovább.

Az Igazgatóság saját szakembere által folytatta a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) nappali - és éjjeli lepke monitorozó programjának országos koordinációját az NBmR Irányító Központjával (Agrárminisztérium) együttműködve. Az országos koordináció feladatköre elsősorban az NBmR országos programja keretében tervezett terepi felmérések elvégzésére, az adott évben kiválasztott lepképopulációk országos szintű vizsgálatában történő szakértői közreműködésre, a monitorozásra javasolt fajok körének kiválasztására, a vizsgálati területek, illetve populációk évenkénti szelekciójára és a kutatási módszerek fejlesztésére, tesztelésére irányul.

Közösségi adatgyűjtésekben és nemzetközi lepkefaunisztikai kutatásokban való részvétel, illetve folyamatos együttműködés a Szalkay József Magyar Lepkészetű Egyesülettel és a Butterfly Conservation Europe (BCE) szakmai szervezettel.

Folyamatos a részvételünk a Tiszántúli, a Felső-Tisza-vidéki és a Közép-Tisza-vidéki Területi és a Tisza Részvízgyűjtő Vízgazdálkodási Tanácsok munkájában, melynek keretében 2024-ben is több, (egyre csökkenő számú) belterületi csapadékvíz elvezetési koncepciót kellett véleményezni. Továbbra is üdvözljük, hogy bár az Igazgatóság nem gyakorol hatósági jogkört, jó néhány nagyobb beruházó rendszeresen megkeresi az Igazgatóságot egy-egy nagyobb beruházás engedélyeztetésének megkezdése előtt, előzetes egyeztetés céljából.

Kapcsolattartás gazdálkodókkal: a tevékenységi kör fő tömegét az Igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő bérbe adott területeken, kisebb részben a más állami, illetve magántulajdonban lévő területeken gazdálkodó magánszemélyekkel, illetve szervezetekkel történő folyamatos kapcsolattartás teszi ki.

Kapcsolattartás társadalmi szervezetekkel: ennek keretében főleg a szakmai társadalmi szervezetekkel kell folyamatos munkakapcsolatot fenntartanunk. Fő partnereink – a teljesség igénye nélkül – különösen: Hortobágy Természetvédelmi Egyesület (HTE), Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME), WWF Magyarország, E-Misszió Egyesület, Jászkun Természetvédelmi Szervezet, Dél-Nyírség– Bihar Tájvédelmi Egyesület. A kapcsolattartás síkjai: aktív faj- és élőhelyvédelmi együttműködés, tudományos kutatás, felmérések; oktatási-szemléletformálási, illetve turisztikai tevékenység, stb.

A projektek megvalósítása során rendkívül fontos a hatékony ügymenetet biztosító kapcsolattartás a partnerszervezetekkel.

Nemzetközi

A 2020-ban támogatást nyert kis lilik LIFE (LIFE LWFG CLIMATE RESILIENCE, LIFE19 NAT/LT/000898) a fennoskandináv szubpopuláció vonulási útvonala mentén együttműködő nemzetközi szervezetek szorosabb együttműködését teszi lehetővé. A projekt az alábbi szervezetek együttműködését foglalja magában: Lithuanian Ornithological Society (Litvánia), UNEP/AEWA Secretariat, Estonian Ornithological Society (Észtország), HNPI, Hellenic Ornithological Society (Görögország), Management Body of Evros Delta and Samothraki Protected Areas (Görögország – szervezeti és névváltozáson estek át 2022-ben, azóta: Natural Environment and Climate Change Agency részei (NECCA)), Metsähallitus Parks & Wildlife Finland (Finnország), Oulun yliopisto (University of Oulu) (Finnország), Maailman Luonnon Säätiö – World Wide Fund For Nature, Suomen rahasto sr.(Finnország). A projekt megvalósítása során a közösen megvalósítandó akciókon, feladatokon túl a rendszeres partnertalálkozók és CINEA ellenőrzések keretében is biztosított az együttműködés.

Az Interreg VI-A Romania-Hungary pályázati konstrukció keretében a ROHU00083 azonosító számú projekt támogatói döntése 2024.11.08-án érkezett meg. A Joint conservation management and public awareness of the natural values of protected areas along the Romanian and Hungarian course of the Tur River című projekt keretében a Túr folyó mentén fekvő romániai és magyarországi védett területek közös természetvédelmi kezelése és bemutató infrastruktúrájának fejlesztése valósul meg az Erdélyi Kárpát Egyesület – Szatmárnémeti / Societatea Carpatină Ardeleană - Satu Mare konzorciumi partnerrel együttműködésben.

2018. szeptember 27-én a HNPI, a lengyel Woliński Park Narodowy (Wolinski Nemzeti Park) és a Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej (Lengyel Falufejlesztési Európai Alap Alapítvány) közös együttműködési megállapodást írt alá.

A megállapodásban az alábbi célokat fogalmaztuk meg:

- mindkét régióban bevonni a fiatalokat olyan értékteremtő munkákba, amelyek hozzájárulnak a nemzeti parkok társadalmi elismertségének növeléséhez,
- a lakosság természethez fűződő viszonyának javulásához,
- hosszú távú együttműködést alakítsunk ki a két nemzeti park között.

Az együttműködés szándékát az eredeti partnerek továbbra is fenntartják. Ehhez a 3 oldalú együttműködéshez csatlakozott a Waclaw Felczak Alapítvány. 2022-ben aláírtuk a most már négyoldalú együttműködési megállapodást, hogy a fent megnevezett célok elérése érdekében a továbbiakban együtt kívánunk működni.

Az **EUROPARC** Szövetség Közép- és Kelet-Európai Szekciójának elnökségét 2018 óta hazánk képviselőjében az Igazgatóság látja el. A Szövetség elnöksége és a Szekció között fennálló együttműködési megállapodást 2023-ban megújította a Szövetség. A Szekció tagságának megújítására és az elnöki tisztség átadásának előkészítésére 2024. szeptember 16-18. időpontra workshopot szerveztünk a Krkonoše Nemzeti Parkba a Szekció tagjai számára, de az eseményt sajnos törölni kellett a csehországi áradások miatt. 2024-ben Az Európai Nemzeti Parkok Napjának (2024. május 24.) megünneplésére számos szakvezetési túrát regisztráltunk az EUROPARC felületén.

Régóta fennálló szakmai kapcsolatunk keretében 2024. május 8. és 10. között több napos tanulmányútra és tapasztalatcserére fogadtuk Alin Mos igazgató urat és az Erdélyi-szigethegység Natúrparc (Parcul Natural Apuseni) munkatársait a Hortobágyi Nemzeti Parkban és a Bihari-sík Tájegységben, illetve november 13-15. időpontban a HNPI munkatársai látogattak el az Apuseni NP-ba szakmai egyeztetésre.

A Biebrza Nemzeti Park (Lengyelország) és a HNP között fennálló együttműködési megállapodás keretében 2024-ben több alkalommal fogadtuk terepi programon a Biebrza NP munkatársait a nemzeti parkban.

Továbbá mindkét nemzeti park (Apuseni NP, Biebrza NP) igazgatói szinten képviseltette magát a Hortobágyi Nemzeti Park – a Pusztaság – mint Világörökségi helyszín 25 éves jubileumának alkalmából 2024. október 25-26-án Hortobágyon szervezett szakmai konferencián, melyen részt vett Lengyelország rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is.

A 2024. október 7-11. között Csehországban, a Cseh Környezetvédelmi Minisztérium finanszírozásában az Elba vízgyűjtő területén szervezett vizes élőhely kezelési képzésen (International Course on River and Wetland Restoration) 3 kollégánk vett részt.

Egyéb belföldi és külföldi együttműködés területkezelési feladatkörbe tartozó ügyekben:

Igazgatóságunk tagja a Tisza-tavi Turisztikai Kerekasztal szakmai szervezetnek, mely ugyan tagsági díjmentes, de véleménynyilvánító fórumként működik a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács mellett, és a turisztikai térség turisztika partnerei közötti kapcsolattartást, szakmai együttműködést és marketingtevékenységet ölel fel.

A HNPI által megvalósított és megvalósítani kívánt projektek nagyobb hányada konzorciumban valósul meg, mely a konzorciumi tagok közötti folyamatos együttműködésre épül.

Konzorciumi partnereink:

- Agrárminisztérium
- Nemzeti Park Igazgatóságok
- Hortobágy Természetvédelmi Egyesület
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
- Alkossunk Várost Alapítvány

- Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság
- Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.
- MAVIR Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zártkörűen Működő Részvénytársaság
- Magyar Kajak-Kenu Szövetség
- Heves Vármegye Önkormányzata
- Hajdú-Bihar Vármegye Önkormányzata
- Aktiv- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ Nonprofit Kft.
- Építési és Közlekedési Minisztérium
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Önkormányzata
- Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.
- Tiszasúly Községi Önkormányzat
- Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

A projektek megvalósítása során rendkívül fontos a hatékony ügymenetet biztosító kapcsolattartás a partnerszervezetekkel.

A Pályázatkezelési Osztály munkatársai - a teljesség igénye nélkül - az alábbi hazai szervezetekkel állnak kapcsolatban:

- a támogatást nyújtó Irányító Hatóság (Nemzeti Fejlesztési Központ - Emberi Erőforrás, Közlekedési, Környezeti és Energiahatékonysági Fejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Főigazgatóság; Magyar Államkincstár)
- társfinanszírozást nyújtó szerv: Agrárminisztérium, Miniszterelnökség, Széchenyi Programiroda
- támogatást nyújtó egyéb szervezetek (MBH Bank Nyrt., WWF Világ Természeti Alap Magyarország Alapítvány)
- konzorciumvezetők, konzorciumi tagok
- környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi, építésügyi, örökségvédelmi, erdészeti hatóságok, földhivatalok az illetékes Kormányhivatalokon belül,
- illetékes helyi önkormányzatok
- magántulajdonban lévő földterületek tulajdonosai
- közbeszerzési tanácsadó, tervező, kivitelező, műszaki ellenőri, informatikai, PR cégek
- kutatók, alapítványok.

1.3. Az év folyamán az intézményen belül bekövetkezett szervezeti-szerkezeti változások, ezen belül a szervezeti és feladatstruktúra korszerűsítésére intézményi hatáskörben tett intézkedések bemutatása.

A szervezet működését érintő változások az alábbiak voltak 2024 évben:

- A korábbi gazdasági igazgatóhelyettes jogviszonya megszűnt 2023. december 31-el megszűnt. A gazdasági igazgatóhelyettesi feladatokat a pénzügyi és számviteli osztályvezető látta el az új gazdasági vezető kinevezésig.
- A pénzügyi és számviteli osztályvezető került felterjesztésre a gazdasági igazgatóhelyettesi posztra, a kinevezésre 2024. március 15-én került sor.

- Ezzel egy időben a pénzügyi és számviteli osztályvezető személyében is változás következett be.
Az intézményt érintő fluktuáció a 2024. évben 20 fő volt. A távozó kollégák helye az év során betöltésre került.
- A gazdasági működésre egész fegyelmezett gazdálkodás volt a jellemző. A bevételeknél azok növelése a kiadásoknál a költségsökkentés szemellett-tartásával folyt a gazdálkodás. Sikerült elérni, hogy az előző időszakban a megnövekedett energia árak melyek nagy terhet jelentettek jelentősen csökkenjenek. Az igazgatóság fokozottan ügyelt a költségvetési terhek csökkentésére, szigorú költségvetési fegyelem tartása mellett működött.

2. Az előirányzatok alakulása 2024. évben

2.1. A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulásának bemutatása, részletezve a kiemelt tételeken belül elsősorban azon tételeket, ahol az előző évi eredeti, illetve módosított adatokhoz képest jelentős változás vagy eltérés tapasztalható

Az előirányzatok módosítására év közben Kormány, Felügyeleti szervi és intézményi saját hatáskörben kerül sor. Kormány hatáskörben történő előirányzat változás főként a személyi juttatás és a hozzá kapcsolódó járulékokat érinti a Minimálbér emelkedés, bérkompenzáció, stb. miatt. Felügyeleti szervi hatáskörben módosultak az előirányzatok egyrészt a felügyeleti szervtől kapott támogatás következtében, másrészt a „Természetvédelmi feladatok” fejezeti kezelésű előirányzat „Természeti értékek védelme” és „A táj- és természetvédelmi pályázatok támogatása” szakmai kereteiről származó összeg miatt. A kiadási előirányzatokat a pályázatokban és a támogatásokban foglalt felhasználás szerint növeltük.

Kiadási előirányzataink évközi módosítását saját hatáskörben végeztük működési és felhalmozási bevételeink felmerülése alapján.

Intézményi többletbevételeink alapján az ÁHT előírásainak megfelelően a felügyeleti szerven keresztül kezdeményeztük az előirányzatok módosítását.

2.1.1. Az előirányzatok évközi változásainak, illetve a tényleges teljesítéseket befolyásoló főbb tényezőknek bemutatása

Előirányzat változások, és azok felhasználási célja

Előirányzat változás összesen: 2.491.352.701 Ft

Felhasználás célja:	Ft
- személyi juttatásra	161 110 341
- munkaadókat terhelő járulékokra	40 561 402
- dologi kiadásokra	1 978 663 524
- egyéb működési célú kiadásra	230 000
- intézményi beruházásra	219 755 040
- felújításokra	76 032 394
- egyéb felhalmozási kiadásokra	15 000 000
- finanszírozási kiadások	0
Felhasználási cél összesen:	2 491 352 701

Az Igazgatóság Eredeti előirányzata 1.540.666.000 Ft volt, évvégén a módosított előirányzat 4.032.018.701 Ft, a változás 2024. évben 2.491.352.701 Ft, mely a 2023. évi jóváhagyott előirányzat-maradványból (melyek jelentős része Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból folyósított támogatásokból származik), a 2024. évi intézményi működési és felhalmozási többletbevételből, költségvetési póttámogatások összegéből, támogatásértékű bevételekből tevődik össze.

Az előirányzatok évközi változása hatáskörnként az alábbi (Ft-ban):

Megnevezés	Eredeti előirányzat	Előirányzat-változások						Előirányzat-változás	Módosított előirányzat	Teljesítés
		Országgyűlés	Kormány	Irányító szervi	Intézményi		összesen			
					b a t á s k ö r b e n					
I	2	3	4	5	6	7	8	9		
Személyi juttatások	906 672 000		38 765 865	14 051 580	108 292 896	161 110 341	1 067 782 341	1 067 669 061		
Munkaadókat terhelő járulékok	104 497 000		5 039 563	1 826 705	33 695 134	40 561 402	145 058 402	145 058 402		
Dologi kiadások	459 088 000		114 903 966	289 524 922	1 574 234 636	1 978 663 524	2 437 751 524	1 230 433 078		
Egyéb működési célú kiadások	0		0	0	230 000	230 000	230 000	230 000		
Működési költségvetés	1 470 257 000		158 709 394	305 403 207	1 716 452 666	2 180 565 267	3 650 822 267	2 443 390 541		
Intézményi beruházási kiadások	57 109 000		0	32 665 000	187 090 040	219 755 040	276 864 040	149 419 379		
Felújítás	13 300 000		0	0	76 032 394	76 032 394	89 332 394	8 672 446		
Egyéb felhalmozási célú kiadások	0				15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000		
Felhalmozási kiadások	70 409 000		0	32 665 000	278 122 434	310 787 434	381 196 434	173 091 825		
ÁH belüli megelőlegezések visszafizetése	0		0	0	0	0	0	0		
Költségvetési kiadások összesen	1 540 666 000		158 709 394	338 068 207	1 994 575 100	2 491 352 701	4 032 018 701	2 616 482 366		

Megnevezés	Előirányzat-változások							Módosított előirányzat	Teljesítés
	Eredeti előirányzat	Országgyűlés	Kormány	Felügyeleti szervi	Intézményi	Előirányzat-változás	összesen		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Intézményi működ. bev.	911 872 000		0	303 666 553	0	303 666 553	1 215 538 553	1 215 538 553	
Működési célú támogatások ÁH belülről	200 020 000		0	0	903 383 286	903 383 286	1 103 403 286	1 103 403 286	
Működési célú átvett pénzeszköz	0		0	0	105 211 348	105 211 348	105 211 348	105 211 348	
Felhalmozási célú támogatás ÁH belülről	0		0	0	156 190 618	156 190 618	156 190 618	156 190 618	
Felhalmozási célú átvett pénzeszköz	0		0	0	4 772 211	4 772 211	4 772 211	4 772 211	
Felhalmozási bevétel	0		0	18 641 055	0	18 641 055	18 641 055	18 641 055	
Költségvetési bev.össz.	1 111 892 000		0	322 307 608	1 169 557 463	1 491 865 071	2 603 757 071	2 603 757 071	
Költségvetési támogatás	428 774 000		158 709 394	15 760 599	0	174 469 993	603 243 993	603 243 993	
ÁH belüli megelőlegezések	0		0	0	0	0	0	0	
Előző évi működési célú előirányzat-maradvány átvétel	0		0	0	825 017 637	825 017 637	825 017 637	825 017 637	
BEVÉTELEK ÖSSZESEN	1 540 666 000		158 709 394	338 068 207	1 994 575 100	2 491 352 701	4 032 018 701	4 032 018 701	

2.1.2. A személyi juttatások előirányzatának alakulása, a létszámváltozások, illetve az ahhoz kapcsolódó személyi juttatási előirányzatok alakulása, az előző évhez viszonyított átlagilletmény (juttatás) változás, (a melléklet C jelű táblázat szöveges összefoglalása)

Személyi juttatások és munkaadókat terhelő járulék

Az Igazgatóság személyi juttatásai az alábbiak szerint alakultak 2024. évben

Eredeti előirányzat	906 672 000 Ft
Évközi előirányzat módosítás	161 110 341 Ft
Módosított előirányzat	1 067 782 341 Ft
Teljesítés	1 067 669 061 Ft
Kiadási megtakarítás	113 280 Ft

A minimálbér illetve a garantált bérminimum évről évre nő, mely növekvő terhet ró az Igazgatóságra.

A Kormány 2021. július 22-én kiadott határozatban rendelkezett arról, hogy az illetményen felül, illetve béren kívüli juttatásokkal kapcsolatos egységes joggyakorlat kialakítása érdekében, az intézmények milyen nagyságrendű illetményen felüli és béren kívüli juttatást fizethetnek ki.

A személyi juttatások előirányzatának módosításai a Kt. bevezetésével összefüggő illetmény kompenzációnak, a törvény bevezetésével kötelezően adandó béren kívüli juttatások, illetve a minimálbér és a garantált bérminimum összegének növekedésével magyarázható.

Az Igazgatóság 2024. évi átlagos statisztikai létszáma 156 fő, záró munkajogi létszáma 161 fő volt. Jogviszony megszüntetésére az elmúlt évben 20 esetben került sor.

Végkielégítés kifizetésére 2024. évben 2 884 000 Ft összegben került sor

Jubileumi jutalom kifizetésére 2024. évben 2.327 000 Ft összeget fordított az Igazgatóság.

Az Igazgatóság a jogszabályban rögzített bruttó 200.000 Ft/fő/év összegű cafetéria (SZÉP kártya) juttatást adta dolgozóinak, melynek nettó összege 23.171.817 Ft kiadást jelentett a személyi juttatások között.

A Kt bevezetése okán adandó gyermeknevelési támogatás és iskolakezdési támogatás címén kifizetett összeg is szerepel a személyi juttatások között Foglalkoztatottak egyéb személyi juttatásai soron.

Külső személyi juttatások

Az ezen a soron a K12 rovaton szereplő egyszerűsített foglalkoztatás keretében alkalmazott munkavállalók jutatásai, további jogviszonyt létesítők juttatásai valamint reprezentáció címén kifizetett tételek szerepelnek 35.694.503 Ft összegben.

Munkaadókat terhelő járulék alakulása

Eredeti előirányzat	104 497 000 Ft
Évközi előirányzat módosítás	40 561 402 Ft
Módosított előirányzat	145 058 402 Ft
Teljesítés	145 058 402 Ft
Kiadási megtakarítás	0 Ft

A munkaadókat terhelő járulék az eredeti előirányzathoz képest 40.561.402 Ft-tal változott. A módosítások a személyi juttatásokhoz kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékok kiadásait tartalmazzák. A Személyi juttatások megemelkedett összege miatt a juttatásokat terhelő munkaadói járulékok összege is emelkedett, emiatt került sor az évközi előirányzat módosításra.

A változást eredményező előirányzat módosítások Kormány, Felügyeleti és intézményi hatáskörben kerültek megvalósításra.

Személyi juttatások előirányzatának alakulása 2022-2024. évek között

foriniban

Személyi juttatások megnevezése	2022. év	2023. év	2024. év
Törvény szerinti illetmények, munkabérek (K1101)	725 907 492	858 557 886	950 667 600
Normatív jutalmak (K1102)	0	0	0
Céljuttatás, projektprémium (K1103)	695 000	18 659 091	0
Készenléti, ügyeleti, helyettesítési díj, túlóra, túlszolgálat (K1104)	0	0	0
Végkielégítés (K1105)	5 320 000	16 070 250	2 884 000
Jubileumi jutalom (K1106)	7 870 000	10 440 500	2 327 600
Béren kívüli juttatások (K1107)	51 780 402	25 715 323	23 171 817
Ruházati költségtérítés (K1108)	0	0	0
Közlekedési költségtérítés (K1109)	2 465 947	6 034 488	5 825 718
Egyéb költségtérítés (K1110)	0	0	0
Lakhatási támogatások (K1111)	0	0	0
Szociális támogatások (K1112)	100 000	4 397 958	0
Foglalkoztatottak egyéb személyi juttatásai (K1113)	56 008 739	45 828 940	47 151 587
Munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban nem saját foglalkoztatottnak fizetett juttatások (K122)	0	5 498 500	4 329 489
Egyéb külső személyi juttatások (K123)	15 797 632	18 331 912	31 424 530
Előirányzat teljesítése összesen:	865 945 212	1 009 534 848	1 067 782 341
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	119 579 960	125 474 854	145 058 402

2.1.3. A dologi kiadások előirányzata változásának bemutatása, feltüntetve kiadáscsökkentő takarékosági intézkedéseket is. A dologi kiadások összetételének vizsgálata 2023-re nézve, illetve az ebben bekövetkezett változások levezetése 2021-2023 között. (a mellékelt D táblázat szöveges összefoglalása)

A dologi kiadások pénzforgalmi előirányzatának és teljesítésének alakulása

Eredeti előirányzat	459 088 000 Ft
Évközi előirányzat módosítás	1 978 663 524 Ft
Módosított előirányzat	2 437 751 524 Ft
Teljesítés	1 230 433 078 Ft
Kiadási megtakarítás	1 207 318 446 Ft

A pénzügyi helyzet által megkövetelt takarékosági intézkedéseket az Igazgatóság megtette. Az alábbi táblázatokban szereplő költségek az alapfeladatok maradéktalan ellátásához szükséges kiadások teljesítését, valamint a folyamatban lévő (megvalósítás és előkészítés szakaszban lévő) pályázatokkal kapcsolatban felmerült kiadásokat összességében mutatják.

Dologi kiadások pénzforgalmi előirányzatának és teljesítésének alakulása 2024. évben (Ft)

Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
	HUF		
Szakmai anyagok beszerzése	30 000 000	66 600 000	65 208 439
Üzemeltetési anyagok beszerzése	30 000 000	197 964 151	179 884 310
Készletbeszerzés	60 000 000	264 564 151	245 092 749
Informatikai szolgáltatások igénybevétele	6 000 000	10 600 000	10 474 742
Egyéb kommunikációs szolgáltatások	5 000 000	3 500 000	3 400 101
Kommunikációs szolgáltatások	11 000 000	14 100 000	13 874 843
Közüzemi díjak - ebből:	47 000 000	99 218 964	93 198 388
Villamosenergia szolgáltatás díja	20 000 000	74 500 000	71 121 759
Gázenergia szolgáltatás díja	20 000 000	20 218 964	18 031 139
Víz- és csatorna szolgáltatás díja	7 000 000	4 500 000	4 045 490
Bérleti és lízing díjak		35 000 000	15 123 182
Karbantartási, kisjavítási szolgáltatások	50 000 000	107 000 000	93 810 738
Közvetített szolgáltatások	0	0	0

Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások	122 088 000	1 395 987 962	413 847 924
Egyéb szolgáltatások	50 000 000	123 000 000	97 112 832
Szolgáltatási kiadások	269 088 000	1 760 206 926	713 093 064
Kiküldetések kiadásai	10 000 000	9 400 000	8 413 132
Reklám- és propagandakiadások	1 000 000	0	0
Kiküldetések, reklám- és propagandakiadások	11 000 000	9 400 000	8 413 132
Működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó	88 000 000	359 570 855	220 667 568
Fizetendő általános forgalmi adó	0	274 936	274 936
Egyéb pénzügyi műveletek kiadásai	0	64 656	64 656
Egyéb dologi kiadások	20 000 000	29 570 000	28 953 899
Különbféle befizetések és egyéb dologi kiadások	108 000 000	389 480 447	249 959 290
Dologi kiadások	459 088 000	2 437 751 524	1 230 433 078

Dologi kiadások előirányzatának alakulása 2022-2024. évek között

forintban

Dologi kiadások (feladat) megnevezése	2022. év	2023. év	2024. év
Készletbeszerzés	184 418 071	295 000 000	264 564 151
Szakmai anyagok	47 045 525	114 000 000	66 600 000
Üzemeltetési anyagok	137 372 546	181 000 000	197 964 151
Kommunikációs szolgáltatás	22 040 337	26 000 000	14 100 000
Informatikai szolgáltatások igénybevétele	18 040 337	22 000 000	10 600 000
Egyéb kommunikációs szolgáltatások	4 000 000	4 000 000	3 500 000
Szolgáltatási kiadások	1 088 390 485	1 473 135 461	1 760 206 926
Vásárolt élelmiszer	0	0	0
Közüzem díjak	88 129 943	244 976 137	99 218 964
Villamosenergia szolgáltatás díja	-	171 000 000	74 500 000
Gázenergia szolgáltatás díja	-	71 886 137	20 218 964
Víz- és csatorna szolgáltatás díja	-	2 090 000	4 500 000
Bérleti és lízingdíjak	60 465 891	46 000 000	35 000 000
Karbantartási, kisjavítási szolgáltatás	47 248 199	93 000 000	107 000 000
Közvetített szolgáltatás	35 585 440	21 000 000	0

Szakmai tevékenységet segítő szolgál-tás (Szellemi tevékenység végzéséhez kapcsolódó kifizetés, vásárolt közszolgáltatások)	768 594 577	958 159 324	1 395 987 962
Egyéb szolgáltatás	88 366 435	110 000 000	123 000 000
Kiküldetések, reklám, propagandaki-adások	7 019 664	14 500 000	9 400 000
Kiküldetések kiadásai	6 350 373	14 000 000	9 400 000
Reklám- és propagandakiadások	669 291	500 000	0
Különféle befizetések és egyéb dologi ki-adások	342 033 867	424 801 833	389 480 447
Működési célú előzetesen felszámított ál-talános forgalmi adó	227 426 042	299 768 069	359 570 855
Fizetendő általános forgalmi adó	72 505 863	64 009 764	274 936
Egyéb pénzügyi műveletek kiadásai	224 623	24 000	64 656
Egyéb dologi kiadások (Különféle költség-vetési befizetések Adók, díjak, egyéb befi-zetések)	41 877 339	61 000 000	29 570 000
Előirányzat teljesítése összesen:	1 643 902 424	2 233 437 294	2 437 751 524

2022-2024. év dologi kiadásainak megoszlása (teljesítések) (Ft)

	2022 év	2023 év	2024 év
Megnevezés	Teljesítés	Teljesítés	Teljesítés
Készletbeszerzés	169 430 568	254 125 998	245 092 749
Szakmai anyagok	39 928 383	99 574 179	65 208 439
Üzemeltetési anyagok	129 502 185	154 551 819	179 884 310
Kommunikációs szolgáltatás	19 524 219	20 173 877	13 874 843
Informatikai szolgáltatások igénybevétele	16 417 438	17 259 670	10 474 742
Egyéb kommunikációs szolgáltatások	3 106 781	2 914 207	3 400 101
Szolgáltatási kiadások	607 963 862	827 668 304	713 093 064
Vásárolt élelmezés	0	0	0
Közüzemi díjak	44 789 473	208 927 555	93 198 388
Bérleti és lízingdíjak	60 463 740	22 923 507	15 123 182
Karbantartási kisjavítási szolgáltatás	44 789 473	68 578 613	93 810 738
Közvetített szolgáltatás	28 282 756	17 956 960	0
Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatás (Szellemi tevékenység végzéséhez kapcsolódó kifizetés, vásárolt közszolgáltatások)	346 554 153	421 018 908	413 847 924
Egyéb szolgáltatás	78 080 046	88 262 761	97 112 832
Kiküldetések, reklám, propagandakiadá-sok	6 750 373	10 522 994	8 413 132
Kiküldetések kiadásai	6 350 373	10 132 994	8 413 132
Reklám- és propagandakiadások	400 000	390 000	0
Különféle befizetések és egyéb dologi ki-adások	265 730 577	365 267 256	249 959 290
Működési célú előzetesen felszámított általá-nos forgalmi adó	154 577 493	246 332 188	220 667 568
Fizetendő általános forgalmi adó	72 505 863	64 009 764	274 936

	224 623	12 004	62 887
Egyéb dologi kiadások (Különféle költségvetési befizetések Adók, díjak, egyéb befizetések)	38 422 598	54 913 300	28 953 899
Dologi kiadások összesen	1 069 399 599	1 477 758 429	1 230 433 078

A dologi kiadások előirányzata és teljesítése 2023 és 2024. év adatainak összehasonlításában, a fő sorokon (Készletbeszerzés, Kommunikációs szolgáltatások, Szolgáltatási kiadások, a Kiküldetési, reklám, propagandakiadások és a Különféle befizetések és egyéb dologi kiadások) többnyire csökkenés mutatkozik a 2023. évihez képest. Egyetlen kivétel a Szolgáltatási kiadások előirányzata mely növekedést mutat.

A csökkenés az Igazgatóság által megtett kiadáscsökkentő intézkedések hatását tükrözi.

2.1.4. A felhalmozási kiadások előirányzatának alakulása, az eredeti előirányzathoz képest a változás okai. A felújítások és beruházások (beleértve a folyamatban lévőket is) tételes bemutatása, indokolása, összefoglalása

A felhalmozási kiadások előirányzatai közül a beruházási kiadások soron az intézményi beruházásaink pályázatokból megvalósuló fejlesztései következtében a módosított előirányzat jelentősen meghaladta az eredeti előirányzatot.

Az Igazgatóság 2024. évi intézményi beruházásainak változása

Eredeti előirányzat	57 109 000 Ft
Évközi előirányzat módosítás	219 755 040 Ft
Módosított előirányzat	276 864 040 Ft
Teljesítés	149 419 379 Ft
Kiadási megtakarítás	127 444 661 Ft

Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Immateriális javak beszerzése, létesítése	0	365 040	365 040
Ingatlanok beszerzése, létesítése	10 000 000	66 571 000	65 562 561
Informatikai eszközök beszerzése, létesítése	24 968 000	18 768 000	18 239 995
Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése	10 000 000	146 704 000	47 686 067
Beruházási célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó	12 141 000	44 456 000	17 565 716
Beruházások összesen	57 109 000	276 864 040	149 419 379

Beruházásainkat kisebb mértékben felügyeleti szervtől érkező előirányzathból és pályázati forrásokról (LIFE pályázatok) nagyobb mértékben intézményi saját forrásból valósítottuk meg.

Az egyéb tárgyi eszközök beszerzését az irányító szerv által pályázati önrészként biztosított és egyéb saját bevételből finanszíroztuk.

A beruházásaink módosított előirányzataiban az eredeti előirányzathoz képest mutakozó jelentős növekedés oka a 2024. év végén halászati gép beszerzéshez kapcsolódóan indított közbeszerzési eljárásunk kötelezettségvállalásához kapcsolódó előirányzat növelés.

A 2024. évben megvalósított beruházások

forintban

Beruházás megnevezése	A beruházásra fordított összeg forrása (pl. intézményi elemi költségvetés, pályázat megnevezése)	Beruházás összege
Filmgyártás	Intézményi elemi költségvetés	365 040,00
Építési kivitelezési tervdokumentáció elkészítése	Kerecsen life - 101074704 LIFE21-NAT-HU-LIFE SakerRoads	350 000,00
Zárható kuka tároló	Intézményi elemi költségvetés	140 000,00
Bivalybefogó rendszer kiépítése	Intézményi elemi költségvetés	94 997,00
Kutyafuttató készítése	Intézményi elemi költségvetés	450 000,00
Sokkoló, mélyhűtő kamra vég számla	Kerecsen life - 101074704 LIFE21-NAT-HU-LIFE SakerRoads	4 593 000,00
Hortobágy Halsató Bivalyos tó élőhelyrekonstrukció	Kis lilik life - LIFE19 NAT/LT/000898 - LIFE LWfG CLIMATE RESILIENCE	59 934 564,00
NAS adattároló	Pannon legelők - LIFE17 IPE/HU/000018 LIFE-IP GRASSLAND-HU	249 974,00
HDD 1 TB külső adattároló	Intézményi elemi költségvetés	35 980,00
Asztali számítógép beszerzés	Pannon legelők - LIFE17 IPE/HU/000018 LIFE-IP GRASSLAND-HU	529 383,00
Samsung Galaxy Tab Active 5 X306 8.0 5GB RAM 128 GB , Enterprise Edition (samx3065g128eebeu)	Intézményi elemi költségvetés	144 422,00
ASUS B1502 laptop	Intézményi elemi költségvetés	383 112,00
BASEUS Amblight Power Bank 3000 mAh 65W	Intézményi elemi költségvetés	35 600,00
Kingston M.2 NV2 1TB .0 SSD, Kingston 2,5" SSD 960 Gb	Intézményi elemi költségvetés	361 940,00
SAMSUNG GALAXY A25 6,5" 5G 6/125GB 10 db, Telefon XIAOMI REDMI NOTE 13 6,67" LTE 8/256GB 14 db	Intézményi elemi költségvetés	2 000 010,00

Notebook Lenovo ThinkPad L15 Gen	Kis lilik life - LIFE19 NAT/LT/000898 - LIFE LWfG CLIMATE RESILIENCE	9 104 638,00
D-link modem 4G LTE DWM-222 USB Adapter	Intézményi elemi költségvetés	46 220,00
LEGRAND KEOR SPE 3000 VA, Szünetmentes áramforrás 3D projektorhoz	Intézményi elemi költségvetés	182 313,00
ASUS Expertbook B3604	Kis lilik life - LIFE19 NAT/LT/000898 - LIFE LWfG CLIMATE RESILIENCE	830 126,00
Router, Ubiquiti Unifi acces point	Intézményi elemi költségvetés	287 150,00
Telefon beszerzés	Intézményi elemi költségvetés	1 437 165,00
XIAOMI REDMI NOTE 13 6,67" LTE 8/256GB DUAL SIM	Intézményi elemi költségvetés	1 218 756,00
Samsung 22 monitor SZGRA22	Intézményi elemi költségvetés	177 195,00
ASUS Expertbook B340	Pannon legelők - LIFE17 IPE/HU/000018 LIFE-IP GRASSLAND-HU	692 043,00
ASUS Expertbook B340	Kis lilik life - LIFE19 NAT/LT/000898 - LIFE LWfG CLIMATE RESILIENCE	523 968,00
Telefon vezeték nélküli	Intézményi elemi költségvetés	8 661,00
Bosch GSR akkus Fűrészsavarozó	Intézményi elemi költségvetés	66 024,00
Giant akkumulátor töltő	Intézményi elemi költségvetés	25 984,00
KOWA TSN-99A, TSN-88A 45 fokos szpektív okulár+tok, MANFROTTO MHXPRO-2W fej+MT055XPRO3 alu állvány	Kerecsen life - 101074704 LIFE21-NAT-HU-LIFE SakerRoads	2 048 425,00
Honeyeell szén-monoxid érzékelő	Intézményi elemi költségvetés	24 079,00
egyéb adatbeviteli eszköz	Intézményi elemi költségvetés	8 818,00
Falióra	Intézményi elemi költségvetés	2 624,00
Háti permetező	Intézményi elemi költségvetés	31 386,00
Hajszárító	Intézményi elemi költségvetés	17 887,00
Kenyérpirító	Intézményi elemi költségvetés	7 079,00
Szeméttároló	Intézményi elemi költségvetés	60 803,00
Elektromos kézi gépek (körfűrész, gyalu)	Intézményi elemi költségvetés	48 016,00
Suzuki Jimny vásárlás Pályázati azonosító LIFE19 NAT/LT/000898	Kis lilik life - LIFE19 NAT/LT/000898 - LIFE LWfG CLIMATE RESILIENCE	8 788 266,00
Manfrotto 190X kit alu 3 szekciós állvány +XPRO fluid fej	Intézményi elemi költségvetés	110 157,00
Metszőolló	Intézményi elemi költségvetés	43 452,00
Tólómérő, lakatos kalapács	Intézményi elemi költségvetés	20 858,00
Kábeldobos hosszabító	Intézményi elemi költségvetés	23 614,00
Fotel, fogas	Intézményi elemi költségvetés	30 693,00
Talicska, bogrács, nyelezett villa	Intézményi elemi költségvetés	38 622,00
Analóg vezeték nélküli telefon KX-TG1611HGH	Intézményi elemi költségvetés	9 527,00

Analog vez. nélk. telefon (dual) KX-TGB612PDB	Intézményi elemi költségvetés	19 054,00
Ágykeret, matrac	Intézményi elemi költségvetés	59 039,00
Botmixer Tefal HB659838, Automata kávéfőző Philips EP2220/10	Intézményi elemi költségvetés	126 297,00
Konyhai robotgép Ariete 1588/04	Intézményi elemi költségvetés	68 982,00
1 db Dron szett DJI AIR 3 FLY More Combo, 2 db DJI AIR 3 INTELLIGENT FLIGHT Battery	Intézményi elemi költségvetés	452 520,00
DJI Mavic 2 Pro kontroller LIFE17 IPE/HU/000018 pályázathoz	Pannon legelők - LIFE17 IPE/HU/000018 LIFE-IP GRASSLAND-HU	105 000,00
Összecsatolható vendégágy	Intézményi elemi költségvetés	94 465,00
GOENJE RB 492 PW hűtőszekrény	Intézményi elemi költségvetés	70 787,00
Basetech BSK-2100 USB -s endoszkóp	Intézményi elemi költségvetés	25 182,00
Görgős konténer	Intézményi elemi költségvetés	44 717,00
Sterling Forgószék	Intézményi elemi költségvetés	47 177,00
Fűrész, fejsze	Intézményi elemi költségvetés	12 212,00
Forgószék Bravo LX	Intézményi elemi költségvetés	158 700,00
YATO dugókulcskészlet	Intézményi elemi költségvetés	12 535,00
Száraz-nedves porszívó, takarítógép, keféporszívó	Intézményi elemi költségvetés	1 077 900,00
Bozotvágó penge	Intézményi elemi költségvetés	12 992,00
MICRA K10 speciális hordozható (GPS) online pénztárgép (A292) , ELZAB	Intézményi elemi költségvetés	120 000,00
Samsung MS23K3513AK mikrohullámú sütő	Intézményi elemi költségvetés	30 708,00
Honda HF2417K5HME traktor beszerzése	Intézményi elemi költségvetés	1 562 992,00
Digitális hőmérő, páratartalom mérő	Intézményi elemi költségvetés	10 315,00
Vezeték nélküli telefon	Intézményi elemi költségvetés	9 921,00
HONDA HF 2625 HME benzinmotoros fűnyíró traktor, HONDA HRG 466 S Benzinm. fűnyíró	Intézményi elemi költségvetés	196 772,00
HONDA HF 2625 HME benzinmotoros fűnyíró traktor, HONDA HRG 466 S Benzinm. fűnyíró	Intézményi elemi költségvetés	2 023 622,00
LEO szivattyú XJWm 90/46 750W, könyök	Intézményi elemi költségvetés	40 488,00
KOWA spektív és tartozékai (2 Db szett)	Kis lilik life - LIFE19 NAT/LT/000898 - LIFE LWfG CLIMATE RESILIENCE	1 355 195,00
KARCHER K7 Full Control Plus Set elektromos magasnyomású mosó	Intézményi elemi költségvetés	194 409,00
Marhák kezelésére ösztöke beszerzés	Intézményi elemi költségvetés	164 902,00
Ásó-lapát 1 db, Ásó fém nyéllel 1 db, Róka farkú fűrész 1 db, Talicska 1 db	Intézményi elemi költségvetés	26 532,00
Smart Air Purifier 4 compact légtisztító	Intézményi elemi költségvetés	27 558,00
VZS6 elektromos főzőszámla	Intézményi elemi költségvetés	181 122,00
Stihl motorfűrész	Intézményi elemi költségvetés	362 817,00

Létratartó, tetőcsomagtartó szett a SUL-808 Ford Rangerre	Kerecsen life - 101074704 LIFE21-NAT-HU-LIFE SakerRoads	146 646,00
ELM327 OBD hibakód olvasó és törlő, bluetooth autó diagnosztika	Intézményi elemi költségvetés	2 051,00
Csontvágó fűrész	Intézményi elemi költségvetés	4 323,00
Bűvárszivattyú ACQAER EKS-550	Intézményi elemi költségvetés	21 260,00
SKY QUALITY METERlencsével, ethernet csatlakozás, SOM-LE ház	Intézményi elemi költségvetés	138 425,00
Felültöltő mosógép	Intézményi elemi költségvetés	116 527,00
Gorenje RK418DPS4 kombi hűtő 180 cm	Intézményi elemi költségvetés	116 377,00
Xiaomi 13T Pro 5G Dual 12 Gb Ram 512 Gb	Kis lilik life - LIFE19 NAT/LT/000898 - LIFE LWfG CLIMATE RESILIENCE	158 969,00
Xiaomi 13T Pro 5G Dual 12 Gb Ram 512 Gb	Pannon legelők - LIFE17 IPE/HU/000018 LIFE-IP GRASSLAND-HU	157 402,00
Krokodil emelő, lítve csavarozó, gumi kerék ék pár	Intézményi elemi költségvetés	86 598,00
Xiaomi 13T Pro Dual 12 Bb RAM 512 Gb	Kerecsen life - 101074704 LIFE21-NAT-HU-LIFE SakerRoads	316 370,00
UM785-4G LTE felhős kamera	Intézményi elemi költségvetés	196 692,00
Klímaberendezések telepítése Midea MSEPBU-09HRFN8	Intézményi elemi költségvetés	995 600,00
DJI Mini 4 Pro Fly More Combo Plus	Intézményi elemi költségvetés	384 300,00
Összecsukható lépcső	Intézményi elemi költségvetés	13 384,00
Szarvasi Kávéfőző	Intézményi elemi költségvetés	44 716,00
Kemping fűtő- hűtőláda	Intézményi elemi költségvetés	27 874,00
Sokablakos lessátor	Intézményi elemi költségvetés	51 102,00
Bosch akkumulátoros szerszámok	Intézményi elemi költségvetés	122 192,00
Orion FGO-400W gáztűzhely	Intézményi elemi költségvetés	60 622,00
FLTB-5 csonak,ruházat	Intézményi elemi költségvetés	103 126,00
Alpin felszerelés	Intézményi elemi költségvetés	636 980,00
Kijelző tartó	Intézményi elemi költségvetés	23 055,00
Warnex robot plus sparhelt 7kw	Intézményi elemi költségvetés	89 756,00
Wamsler Kamino 8 Mátra öntvény kandalló	Intézményi elemi költségvetés	166 850,00
Takarmányszállító vsille készítése	Intézményi elemi költségvetés	115 000,00
Elektromos magasnyomású mosó, kárpittisztító, kompresszor	Intézményi elemi költségvetés	165 189,00
Madárbarát mintakert tanösvény	Intézményi elemi költségvetés	251 969,00
Kültéri szettek	Intézményi elemi költségvetés	576 000,00
Halszállító tartály	Intézményi elemi költségvetés	111 181,00
Összecsukható vendégágy 3 db	Intézményi elemi költségvetés	121 160,00

Vödörceapda készítése	Intézményi elemi költségvetés	496 063,00
MTZ 820 mezőgazdasági gép, (rendszer: AEBX-845)	Intézményi elemi költségvetés	13 300 000,00
Akkus útvefűró-csavarozó	Intézményi elemi költségvetés	105 266,00
03228, KOWA BD II 10x42 XD táveső Sorozatsz:4960492	Intézményi elemi költségvetés	137 717,00
18V-os gépes Combopack+töltő	Intézményi elemi költségvetés	227 173,00
Vadaspark kazán beszerzés	Intézményi elemi költségvetés	425 000,00
Hortobágy Máta , Erdei Iskola gázkazán és szivattyú	Intézményi elemi költségvetés	1 380 000,00
Konica Minolta lézer nyomtató	Intézményi elemi költségvetés	965 608,00
Eresztisztító készlet (Tsz:90201) Torkosné	Intézményi elemi költségvetés	16 685,00
Üzemanyag kanna (Tsz:90201) Torkosné	Intézményi elemi költségvetés	19 303,00
Kávéfőző LatteGo 3300	Intézményi elemi költségvetés	157 472,00
Gorenje mikrohullámú sütő	Intézményi elemi költségvetés	19 677,00
Neo kézikocsi	Intézményi elemi költségvetés	19 816,00
Denevérdetektor	Intézményi elemi költségvetés	376 036,00
Szendvicssütő	Intézményi elemi költségvetés	25 196,00
Akkumulátoros kézi porszívó	Intézményi elemi költségvetés	31 417,00
Vileda Star Plus	Intézményi elemi költségvetés	23 562,00
Tefal Express Steam Gőzölős vasaló	Intézményi elemi költségvetés	11 990,00
Teljes sprektumú hangröggitő	Intézményi elemi költségvetés	157 047,00
Leziter Hekla Elektromos fűtőtest	Intézményi elemi költségvetés	82 654,00
Elektromos sütő Tefal Optimo	Intézményi elemi költségvetés	55 589,00
Elektromos sütő Tefal Optimo	Intézményi elemi költségvetés	55 589,00
ADATA HDD 4TB 2,5" USB1,3 Samsung Micro SD kártya	Intézményi elemi költségvetés	144 780,00
Trixie Skudo Transport 3 szállítóbox	Intézményi elemi költségvetés	19 724,00
Gorenje WNHVB60SES keskeny mosógép	Intézményi elemi költségvetés	85 031,00
Új szárzúzó, homlokrakodó	Intézményi elemi költségvetés	3 119 420,00
Daewoo mikrohullámú sütő 700W 20L Fehér DM-2011MW	Intézményi elemi költségvetés	17 315,00
Páramentesítő Trotec TTK 355 S	Intézményi elemi költségvetés	436 535,00
Tetőcsomagtartó RXA-071	Intézményi elemi költségvetés	96 996,00
Gallagher Smartfix digitális mérőműszer	Intézményi elemi költségvetés	45 823,00
Általános frgalmi adó		17 664 277,00
Előirányzat teljesítése összesen:		149 517 940,00

Az Igazgatóság 2024. évi intézményi felújításainak változása

A felújítási kiadások előirányzaton eredeti összeg csekély mértékű, a módosított előirányzaton szereplő összeget a többlettámogatás terhére csoportosítottuk át. Az előirányzat módosítás a halaszt-hatatlannak ítélt állagmegóvó felújítások megvalósításához volt szükséges.

Eredeti előirányzat	13 300 000 Ft
Évközi előirányzat módosítás	76 032 394 Ft
Módosított előirányzat	89 332 394 Ft
Teljesítés	8 672 446 Ft
Kiadási megtakarítás	80 659 948 Ft

Felújítások előirányzatának teljesítése

Megnevezés	2023. év (Ft)		
	Eredeti előirány-zat	Módosított előirány-zat	Teljesítés
Ingyenértékelési felújítás	5 000 000	71 577 848	7 198 436
Informatikai eszközök felújítása	0	0	0
Egyéb tárgyi eszköz felújítása	5 472 000	0	0
Felújítási célú előzetesen felszámított ÁFA	2 828 000	17 754 546	1 474 000
Előirányzat teljesítése összesen:	13 300 000	89 332 394	8 672 446

2024-ben az épületeinkkel, építményeinkkel kapcsolatban főként saját forrásból és többlettámoga-tásból az alábbi táblázatban szereplő felújítási munkákat hajtottuk végre. A megvalósult felújí-tás 8.672.446 Ft bruttó összegű volt. A már lezárt munkák mellett jelentős számú felújításunk volt folyamatban az évvégén, pl a Kemény kastély fűtőkorszerűsítése, a Pentezugi és Zámi terü-leteken lévő villanypásztorok felújítása, turisztikai szezonon kívül a Malomházi vadasparkban el-kezdett felújítási munkák. Az ezekhez kapcsolódó kötelezettségvállalások indokolják az elő-irányzat és a teljesítés között mutatkozó jelentős eltérést.

Felújítások előirányzatának felhasználása 2024. évben

Létesítmény, eszköz megnevezése	A felújításra fordított összeg for-rása (pl. intézményi elemi költség-vetés, pályázat megnevezése)	forintban
		Felújítás összege
Ingyenértékelési szerződések miatti hódály felújítások	Intézményi elemi költségvetés	1 739 138
Jászberény volier-felújítás	Intézményi elemi költségvetés	5 459 298
Általános forgalmi adó	Intézményi elemi költségvetés	1 474 010
Előirányzat teljesítése összesen:		8 672 446

2.1.5. Egyéb működési célú támogatások és átadott pénzeszközök felhasználásának bemutatása.

Működési célra átvett pénzeszközök tételes felsorolása

Átvett pénzeszközök
2024. évben

forintban

Átadó intézmény, szervezet, fejezeti kezelésű előirányzat megnevezése	Átvett pénzeszköz célja, rendeltetése	Összege
Működési célú támogatások államháztartáson belülről (B1)		1 103 403 286
Egyéb működési célú támogatások bevételei államháztartáson belülről (B16)		1 103 403 286
<i>ebből: fejezeti kezelésű előirányzatok EU-s programokra és azok hazai társfinanszírozása (B16)</i>		<i>1 092 413 724</i>
	<i>MVH - Mezőgazdasági támogatások</i>	<i>1 092 413 724</i>
<i>ebből: egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok (B16)</i>		<i>2 555 938</i>
	<i>NÉBIH állatkártalanítás-madármérgezés</i>	<i>867 364</i>
	<i>MVH - Állati melléktermék megsemmisítés támogatás</i>	<i>1 688 574</i>
<i>ebből: elkülönített állami pénzalapok (B16)</i>		<i>8 433 624</i>
	<i>Közfoglalkoztatási program támogatása</i>	<i>8 433 624</i>
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (B2)		156 190 618
Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei államháztartáson belülről (B25)		156 190 618
<i>ebből: fejezeti kezelésű előirányzatok EU-s programokra és azok hazai társfinanszírozása (B16)</i>	<i>GINOP-7.1.9-2018-000024 támogatás</i>	<i>156 190 618</i>

Működési célú átvett pénzeszközök (B6)		105 211 348
<i>ebből: civil szervezettől (B65)</i>	<i>Magyar Madártani Egyesület – LIFE15 pályázat zárókifizetés</i>	<i>576 510</i>
<i>ebből: pénzügyi vállalkozástól</i>	<i>MBH Bank Nyrt – Székicsér fajvédelem támogatása</i>	<i>8 350 000</i>
<i>ebből: egyéb vállalkozásokról (B65)</i>	<i>MOL Nyrt. által nyújtott támogatás</i>	<i>3 000 000</i>
<i>ebből: egyéb külföldiektől (B65)</i>	<i>Kölni Allatkert - Vadlótartás támogatására átadott pénzeszköz</i>	<i>3 139 720</i>
	<i>Lietuvos Ornitologu Draugija LT. – Life19 pályázat</i>	<i>90 145 118</i>
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (B7)		4 772 211
<i>Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése államháztartáson kívülről (B74)</i>		<i>4 772 211</i>
<i>ebből: háztartások (B74)</i>	<i>Munkáltatói kölcsön megtérülése</i>	<i>4 772 211</i>
<i>Költségvetési bevételek (B1-B7)</i>		1 369 577 463
Finanszírozási bevételek (B8)		1 428 261 630
Központi, irányító szervi támogatás (B816)		603 243 993
	<i>Központi költségvetési támogatás – Elemi költségvetés</i>	<i>428 774 000</i>
	<i>Minimálbér és garantált bérminimum 2023. december 01-i emelkedésével kapcsolatos 2024 évi többletkiadás elszámolásából eredő többletkiadás korrekció KF/50/2024</i>	<i>-19 572</i>
	<i>Rezsikompenzáció KF/126/2024</i>	<i>114 903 966</i>
	<i>„A pannon gyepek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával KF/262/2024</i>	<i>22 193 000</i>
	<i>LIFE21-SAP-NAT-HU-LIFE SakerRoads... című 1010747014 pályázat megvalósításának fedezetbiztosítása KF/216/2024.</i>	<i>4 867 415</i>

	Éghajlati változásokhoz alkalmazkodó élőhelyek hálózatának kialakítása a kis lilik európai állománya számára LIFE19 NAT/LT/000898 KF/236/2024	20 417 000
	Világörökség gondnoksági feladatok támogatás KF/298/2024	10 000 000
	Természeti értékek védelme szakmai keret KF/305/2024	7 040 000
	DSZ/13-2023 és DSZ/27-2023.számu együttműködési megállapodás alapján végzett ellenőrzések pénzügyi elszámolás-MTÉT ellenőrzések KF/403/2024	43 765 000
	„A pannon gyepék és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával KF/487/2024	4 871 000
	Éghajlati változásokhoz alkalmazkodó élőhelyek hálózatának kialakítása a kis lilik európai állománya számára LIFE19 NAT/LT/000898 KF/236/2024	16 094 000
	Rezsikompenzáció elszámolás alapján támogatás visszavonás KF/551/2024	-69 721 816
	DSZ/13-2023.számu együttműködési megállapodás alapján végzett ellenőrzések pénzügyi elszámolás- MTÉT ellenőrzések	60 000
Előző év költségvetési maradványának igénybevétele (B8131)		825 017 637

2.2. Bevételek alakulása, jellege, típusai bemutatása, rendszerezése

Az igazgatóság 2024. évi bevételei az alábbiak szerint alakultak

Megnevezés	Eredeti előirányzat Ft	Módosított előirányzat Ft	Teljesítés Ft	Előirányzat változás Ft
Intézményi működési bevételek	911 872 000	1 215 538 553	1 215 538 553	303 666 553
Működési célú támogatások	200 020 000	1 103 403 286	1 103 403 286	903 383 286
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	0	156 190 618	156 190 618	156 190 618
Működési célra átvett pénzeszközök		105 211 348	105 211 348	105 211 348
Felhalmozási célra átvett pénzeszközök		4 772 211	4 772 211	4 772 211

Tárgyi eszköz értékesítés	0	18 641 055	18 641 055	18 641 055
TÖRVÉNY SZERINTI BEVÉTELEK MINDÖSSZESEN	1 111 892 000	2 603 757 071	2 603 757 071	1 491 865 071

2.2.1. A közhatalmi és intézményi működési bevételek elemzése, a főbb tételeinek bemutatása. Az esetleges felhalmozás bevételek rövid bemutatása.

Intézményi működési bevételek

Eredeti előirányzat	911 872 000 Ft
Előirányzat változás	303 666 553 Ft
Módosított előirányzat	1 215 538 553 Ft
Teljesítés	1 215 538 553 Ft

Igazgatóságunk működési bevétele elsősorban a kezelésünkben lévő természetvédelmi területek hasznosításából, készletértékesítésből és a turisztikai szolgáltatások, természetvédelmi szakfelület bevételeiből tevődik össze.

Bevételek részletezése

adatok Ft-ban

Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Készletértékesítés ellenértéke	85 000 000	165 899 949	165 899 949
Szolgáltatások ellenértéke	85 000 000	98 044 251	98 044 251
Közvetített szolgáltatások ellenértéke	15 000 000	60 169 702	60 169 702
Tulajdonosi bevételek	672 872 000	802 147 968	802 147 968
Kiszámlázott általános forgalmi adó	50 000 000	65 772 727	65 772 727
Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek	0	21	21
Más egyéb pénzügyi műveletek bevételei	0	4 274	4 274
Biztosító által fizetett kártérítés	1 000 000	338 908	338 908
Egyéb működési bevételek	3 000 000	23 160 753	23 160 753

Működési bevételek összesen	911 872 000	1 215 538 553	1 215 538 553
-----------------------------	-------------	---------------	---------------

A működési bevételek 1.215.538.553 Ft-ban teljesültek. Az eredeti előirányzatok a készletértékesítés ellenértéke sor kivételével túlteljesítésre kerültek.

Jelentős bevételt képviselnek a tulajdonosi bevételek, melynek teljesített összege 802.147.968 Ft. A bevételeink előirányzathoz képest mutakozó teljesülése mutatja azt a törekvésünket, hogy saját bevételeinket minél nagyobb mértékű / arányú szintre kívánjuk hozni. Működési bevételeinket, többletbevételeinket működési kiadásaink fedezésére fordítottuk.

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság saját vagyonkezelésű területeinek fontosabb adatai

Művelési ág	Tárgyévben vagyonkezelésbe került (ha)	Tárgyévben vagyonkezelésből kikerült (ha)	Összkiterjedés (ha)	Saját használatban		Használatba adva ¹	
				Ha	%	Ha	%
Összesen:	202,7462	295,2756	103028,0297	26486,2415	26	76541,7882	74

A HNPI 2024. évben a saját hasznosításban művelt területei közül 5606,8 hektár nagyságú területen igényelt támogatást. A támogatási rendszerekben szerepeltetett 872,7 hektár szántó művelési ágú terület, illetve 4734,1 hektár egyéb terület A szántók jelentős területén élőhely-védelmi célú (daru-, vadlúd táplálkozó területek, tűzokvédelmi területek) gazdálkodás valósul meg, másrészt takarmánytermő területek, melyek a HNPI természetvédelmi kezelést szolgáló állatállományának téli takarmány bázisát adják.

A terület alapú támogatásokon kívül termeléshez kötött szálas fehérjenövény támogatást, anyatehén-, hizott bika-, anyajuh-, tenyészkos tenyésztésbe állításának támogatását igényeltük 2022. év folyamán.

Felhalmozási bevételek (B5)	Eredeti előirányzat Ft	Módosított előirányzat Ft	Teljesítés Ft
Egyéb tárgyi eszközök értékesítése (B53)	0	18 641 055	18 641 055

A felhalmozási bevételeink az Igazgatóság által már nem használt, vagy használatra aránytalanul nagy költségek árán alkalmassá tehető tárgyi eszközök (gépjárművek) és tenyésztésből kivont tenyészállatok értékesítésből származtak.

¹ Természetvédelmi kezelés haszonbérlet, valamint megbízás formájában.

2.2.2. A közhatalmi és intézményi működési többletbevételek, illetve a tervezettől való elmaradás okai, azok egyszeri, illetve tartós jellege; azokat milyen kiadások finanszírozására fordították, illetve milyen kiadásokat kellett elhalasztani, átütemezni.

Az Működési bevételek 1.215.538.553 Ft-ban teljesült, a bevételek közül a Biztosító által fizetett kártérítésből származó bevétel kivételével az eredeti előirányzathoz képest túlteljesítés látható. Ez az irány mutatkozik a bevételi sorok teljesítési adatainál is.

Jelentős tételt jelent a tulajdonosi bevételek sor, melynek teljesített összege 802147.968 Ft. De a Termékérzékelítés ellenértéke is jóval az eredeti előirányzat felett teljesült. A bevételeink előirányzathoz képest mutatózó teljesülése mutatja azt a törekvésünket, hogy saját bevételeinket minél nagyobb mértékű szintre kívánjuk hozni.

A támogatások esetében is túlteljesítés mutatkozik az eredeti előirányzathoz képest, itt a két jelentős tétel az agrártámogatások és a pályázati támogatások soron mutatózó támogatási összeg

Működési bevételeinket, többletbevételeinket működési kiadásaink fedezésére fordítottuk.

A saját bevételeit és maradvány részét képező területalapú támogatást az évben felmerülő természetvédelmi területek kezelésére /kaszálás, bálázás, behordás, szárazzás, erdő telepítés, ápolás, /, fajvédelmi programok végrehajtására, továbbá a védett és fokozottan védett természeti értékek, védett és fokozottan védett természeti területek, a Natura 2000 területek, valamint a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó területek és értékek természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatok ellátására fordítja intézményünk.

Igazgatóságunk a vagyonkezelői feladatok, valamint a vagyonkezelésében lévő állami tulajdonú vagyontárgyak fenntartásának, karbantartásának finanszírozására is e bevételeket veszi igénybe.

Ezekből a pénzeszközökből van lehetőség a természetvédelmi kutatásra, élőhelyek kialakítására és fenntartására, a sérült, károsodott élőhelyek kisebb volumenű helyreállítására, valamint rehabilitációjával kapcsolatos részfeladatokat ellátására.

A tárgyi eszköz beszerzéseket az Igazgatóság jelentős mértékben maradvány biztosította forrásból és kisebb arányban saját forrásból valósította meg. Folyamatosan próbálta kielégíteni a munkavégzéshez szükséges a tárgyi eszköz igényeket, fiatalítani az eszközparkot.

2.2.3. Az VP és MAHOP egyes jogcímeihez kapcsolódóan, illetve a Technikai Segítségnyújtás (TS) keretében realizált bevételek és felhasználásuk. A közvetlen európai uniós mezőgazdasági támogatások felhasználása.

Mezőgazdasági támogatások

A HNPI 2024. évben a saját hasznosításban művelt területei közül 5606,8 hektár nagyságú területen igényelt támogatást. A támogatási rendszerekben szerepeltetett 872,7 hektár szántó művelési ágú terület, illetve 4734,1 hektár egyéb terület A szántók jelentős területén élőhely-védelmi célú (daru-, vadlúd táplálkozó területek, tűzokvédelmi területek) gazdálkodás valósul meg, másrészt takarmánytermő területek, melyek a HNPI természetvédelmi kezelést szolgáló állatállományának téli takarmány bázisát adják.

A terület alapú támogatásokon kívül termeléshez kötött szálas fehérjenövény támogatást, anyatehén-, hízott bika-, anyajuh-, tenyésztésbe állításának támogatását igényeltük valamint Extenzifikációs szarvasmarha támogatásban részesült az alábbi táblázat szerint 2024. év folyamán.

Mezőgazdasági támogatások alakulása az elmúlt 3 évben

Támogatások jogcíme	Támogatás összege 2022-ben (Ft)	Támogatás összege 2023-ben (Ft)	Támogatás összege 2024-ben (Ft)
Szálas fehérjenövény támogatás	5 861 335	5 586 103	4 336 528
Területalapú támogatás	5 099 552	72 276 198	0
Átmeneti nemzeti anyajuhtartás támogatása	9 792		
Átmeneti nemzeti anyatehéntartás támogatása	1 028 042	1 466 303	1 790 895
Termeléshez kötött anyatehéntartás támogatás	7 418 042	7 951 459	8 933 183
VP-10.2-Őshonos állatok-in situ védelme	0	5 453 249	0
Zöldítés támogatás – AGRO ÖKO program	149 667 297	177 485 304	125 655 773
Anyajuhtartás kiegészítő támogatás - 2007-től elválasztott	1 526 742	0	0
Termeléshez kötött anyajuhtartás támogatása	5 372 764	6 217 540	2 470 033
A tenyészkos és tenyészbak tenyésztésbe állításának mezőgazdasági csekély összegű támogatása	0	0	0
Válságkezelő program - Tenyészkos és tenyészbak tenyésztésbe állításának átmeneti támogatása	1 230 000	1 410 000	0
Pénzügyi fegyelem visszatérítése	9 879 261	8 397 205	0
Húsmarhatartás támogatás - 2007-től elválasztott	0	340 000	0
Termeléshez kötött hízott bika tartás támogatása	634 110	1 263 500	606 048
Válságtámogatás – Tömegtakarmány szállításának támogatása	900 000	0	0
VP-10.1-Agrár-környezetgazdálkodás	0	386 141 717	420 979 187
VP-12.1-Natura gycp	0	208 180 538	153 510 578

Válságtámogatás - Tenyészbika tenyésztésbe állításának támogatása	0	258 630	0
KAP ST-DP01 - A fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű jövedelmtámogatás	0	87 991 050	372 371 499
KAP ST-DP11 - Anyajuhtartás támogatása	0	4 086 309	0
KAP ST-NT - Extenzifikációs szarvasmarha támogatás	0	0	1 760 000
MAHOP-5.3.4-2023-2023-00129 támogatás	0	119 307 804	0
Összes támogatás	188 626 937	1 093 812 909	1 092 413 724

Az egyes jogcímekből származó támogatások évről évre jelentős mértékben eltérhetnek az előző évek értékétől.

A területalapú támogatást az adott évben felmerülő:

- természetvédelmi területek kezelésére /kaszálás, bálázás, behordás, szárzúzás, erdő telepítés, ápolás, /,
- fajvédelmi programok végrehajtására,
- a védett és fokozottan védett természeti értékek, védett és fokozottan védett természeti területek, a Natura 2000 területek,
- a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó területek és értékek természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatok ellátására
- élőhelyek kialakítására és fenntartására, a sérült, károsodott élőhelyek kisebb volumenű helyreállítására, valamint rehabilitációjával kapcsolatos részfeladatokat ellátására,
- a vagyonkezelésben lévő állami tulajdonú vagyontárgyak fenntartásának, karbantartásának finanszírozására valamint,
- eszközök beszerzésére fordítja intézményünk.

2.2.4. Egyéb közvetlen külföldi és belföldi pályázati bevételek (pl. GINOP, KEHOP) és azok felhasználásának bemutatása.

Pályázati tevékenység

A HNPI 2024-ben összesen 4 megvalósítás alatt álló projektet kezelt, 4 projekt zárása történt meg, valamint 10 projekt fenntartási időszaki feladatait látta el - KEHOP, GINOP, MAHOP, LIFE pályázati konstrukciók keretein belül.
Ezen kívül megkötésre került 2 együttműködési megállapodás a WWF Világ Természeti Alap Magyarország Alapítvánnyal.

A 2024. évben kezelt projektek főbb adatait az alábbi táblázatok tartalmazzák

Projekt címe	Támogatási szerződés hatályba lépése (dátum)	Fizikai befejezés (dátum)	Támogatás összege (Ft)
KEHOP-4.1.0-15-2021-00098 Nyírségi és bihari vizes élőhelyek rehabilitációs programja (projekt-előkészítés)	2021.09.01	2023.12.15	150 870 900 Ft
GINOP-7.1.9-17-2018-00024 Hortobágy – Világörökségünk a Pusztán	2018.11.30	2023.12.15	Projektszinten 2 994 370 931 Ft, ebből HNP: 1 562 131 455 Ft
LIFE15NAT/HU/000902 „A parlagi sas védelme a Pannon-régióban az ember okozta halálozás visszaszorításával”	2016.10.01	2023.01.31	Minisztériumi társfinanszírozás: 88 201 € (36 170 348 Ft) HNPI önrész 25 657 € (10 521 679 Ft) LIFE támogatás: 15 041 € (6 168 164 Ft)
LIFE17 IPE/HU/000018 A pannon gyepek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával (Long term conservation of Pannonian grasslands and related habitats through the implementation of PAF strategic measures)	2019.01.01	2026.12.31	Projektszinten 10 354 984 € (4 246 475 389 Ft), ebből HNP: 693 977 € (284 593 028 Ft) AM Társfinanszírozás: 54 117 € (22 193 000 Ft) 11 878 € (4 871 000 Ft)

LIFE19 NAT/LT/000898 Éghajlati változásokhoz alkalmazkodó élőhelyek hálózatának kialakítása a kis lilik európai állománya számára	2020.09.01	2025.08.31	EU Támogatás Projektszinten: 4 263 543 € (1 748 436 349 Ft), ebből HNPI: 575 294 € (235 922 3167 Ft) AM Társfinanszírozás: 49 786 € (20 417 000 Ft) 39 245 € (16 094 000 Ft)
101074704 LIFE21-NAT-HU-LIFE SakerRoadsRecovering the Saker Falcon population of the North-Hungarian Plain (A kerecsensólyom védelme az Észak-alföldi régióban)	2022.09.01	2028.11.30	LIFE támogatás: 273 929,36 €(112 335 691 Ft),Miniszterelnökségi önerő támogatás (2023-2026) konzorciumi szinten: 282 114 001 Ft, ebből a HNPI-re eső rész: 32 434 312 Ft, HNPI önrész: 3 650 € (1 496 828,5 Ft)
A székicsér (Glareola pratincola) fajvédelmi törekvéseinek bővítése jeladózással (geológussal) történő kutatás megvalósításán keresztül.	2024.06.11	2028.12.31	8 350 000 Ft
Pélyi Madárrezervátum élőhelyfejlesztése	2024.12.19	2029.12.31	20 000 000 Ft
Élőhelyrekonstrukciós feladatok Kállósemjén külterületén	2024.12.19	2027.12.31	34 500 000 Ft
MAHOP-5.3.4-2023-2023-00129 A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság Hortobágy-halastavi tógazdasági haltermelésének támogatása	2023.10.30	2023.10.31	119 307 804 Ft

Projekt címe	Pályázat 2024. évi teljesítése
KEHOP-4.1.0-15-2021-00098 Nyírségi és bihari vizes élőhelyek rehabilitációs programja (projekt-előkészítés)	A projekt fizikai zárása 2023. december 15-én megvalósult. 2024. április 23-án a projekt záró beszámolójának jóváhagyása is megtörtént, és a projekt lezárásra került, majd 2024. július 10-én megtörtént a projekt pénzügyi zárása is.

GINOP-7.1.9-17-2018-00024 Hortobágy – Világörökségünk a Pusztán	A projekt fizikai zárása 2023. december 15-én megvalósult. A fejlesztéssel a Páztornágy – az egykori Székérállás – épületének műemléki helyreállítása mellett, kiállításának négy évszakossá tételével teljesen megújult, s a desztináció központi fő attrakciójává alakult. A Látogatóközpont kiállításainak megújítására, a nemzeti parki bázis épületben a világörökségi értékek bemutatását legteljesebben lehetővé tevő „tartalomjegyzéknek” a létrehozására, új kávézó kialakítására, az épületnek és környezetének a megújuló településközpontba történő bekapcsolására is sor került. Teljesen megújult a Látogatóközpont épülete és környezete, udvarán egy egyedi tematikus játszótérrel. A régi Kőrös helyén egy új létesítmény, a világörökségi helyhez méltó információs pavilon valósult meg, benne ajándékbolttal és jegypénztárral. A fejlesztések további fontos eleme a közös terület kialakítása, az egyes helyszínek közötti közlekedést is segítő környezetbarát szállítmóeszközök beszerzése, az egységes információs és tájékoztató rendszer kialakítása szintén megvalósult. A projekt zárása: a projekt fizikai zárása 2023. december 15-én megvalósult. 2024. február 21-én záró helyszíni ellenőrzés történt, melyet követően 2024. május 15-én megtörtént a projekt pénzügyi zárása is. 2024. évben több alkalommal és több fejlesztést érintően garanciális javítások zajlottak.
LIFE15NAT/HU/000902 „A parlagi sas védelme a Pannon-régióban az ember okozta halálozás visszaszorításával”	A projekt fizikai befejezésének dátuma 2023. január 31. volt, a záró kifizetési kérelem és záró szakmai beszámoló benyújtása határidőn belül megtörtént konzorciumi szinten. 2023. évben több alkalommal kaptunk hiánypótlást, tisztázó kérdést, ezek mindegyike megválaszolásra került. 2024-ben nem történt meg a projekt záró beszámolójának EU által történő elfogadása, ez előreláthatólag 2025-ben várható a fennmaradó EU támogatási részlet („balance payment”) kifizetésével együtt.

LIFE17 IPE/HU/000018A pannon gyepék és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával (Long term conservation of Pannonian grasslands and related habitats through the implementation of PAF strategic measures)	Az élőhelykezelési munkákhoz szükséges engedélyek korábbi évben beszerzésre kerültek. A cserjeirtásra és inváziós irtásra vonatkozó beszerzési eljárást 2024-ben is lefolytattuk, a megbízott vállalkozó a szukcesszió megfékezését (cserjeirtással, szárzúzással) 26 ha kiterjedésű területen, az inváziós fajok irtását 54 ha kiterjedésű területen elvégezte. A Kaszonyi-hegyen és a Dédai erdőben további kiegészítő élőhelykezelési feladatokat végeztünk mely feladatokkal kapcsolatos szerződés megkötésére 2023. 12. 22-én került sor. A tevékenység 2024-re áthúzódott és cserjesáv kialakítása 2024 tavaszán valósult meg. 2023-ban szerződés-kötésre került sor a Horizont Természetvédelmi és Tudományos Egyesülettel a Kaszonyi-hegy – Dédai-erdő, Tarpa-Tákos, Kömörő-Fülesd és Daru-rét Natura 2000 projektterületeken botanikai és zoológiai vizsgálatok elvégzésére. A Daru-réten és Tarpa-Tákoson a faunisztikai gyűjtés megvalósult, a második felmérési kötelezettséget az Egyesület 2024 év végén teljesítette. A monitoring kutatás 2025 évben folytatódik. Kommunikációs akciók közül kiemelendő, hogy 2024 év harmadik negyedében egy előadás-sorozatot indítottunk a gazdálkodók részére, amely előadásokon a gyepgazdálkodás, a támogatási rendszerek és a természetvédelem kapcsolatát állítottuk fókuszba. Az előadások népszerűvé váltak, így tervezzük 2025-ben is folytatni a szemléletformáló tevékenységet. A 2 fő Natura 2000 koordinátor (Gyepvédelmi Tanácsadó) munkája 2024-ben folyamatos volt. Pecsékháza 09/23 hrsz 2024-ben Natura 2000 hálózat részévé vált, az osztatlan közös tulajdon megszüntetése folyamatban van.
LIFE19 NAT/LT/000898 Éghajlati változásokhoz alkalmazkodó élőhelyek hálózatának kialakítása a kis lilik európai állománya számára	Az előkészítési tevékenységek közül a közbeszerzési eljárásokat 2023-ban lefolytattuk le, gépjármű beszerzésre vonatkozóan két sikeres eljárást bonyolítottunk le: 2023. júliusában és 2024. februárban jelentek meg az eredményről szóló tájékoztatók. Az egyik gépjárművet 2023 augusztusában, a másik gépjárművet 2024 februárban vettük át. Az élőhelyrekonstrukciós beavatkozásokra vonatkozóan szintén sikeres közbeszerzési eljárást bonyolítottunk le, 2023. decemberében került aláírásra a vállalkozási szerződés, teljesítési határidő 12 hónap. A kivitelezési munkálatok 2024 tavaszán szárzúzással kezdődtek. A mélyépítéssel kapcsolatos tevékenységek 2024 szeptemberben kezdődtek és 2024. november 15-én eredményes műszaki átadás-átvétellel zárultak. 2024 decemberben megkértük az Akadémia és a Bivalyos töegységekre vonatkozóan az üzemeltetési engedélyeket. Fecske-rét és Szálka-ér projekt területeken 2024 őszén élőhelykezelési munkák is megvalósultak. A felülvizsgálandó fajvédelmi terv hazai szakértők által is véleményezett anyagával kapcsolatban konzultáltunk az Agrárminisztériummal, elkészült a közel véglegesnek tekinthető munkaanyag. A környezeti nevelési akció keretében az elkészült a mobil kiállítási anyaggal, valamint az oktatási segédanyagokkal a környezeti nevelő által szervezett tematikus kitelepülések folyamatosak, 2024-ban összesen 13 helyre jutottunk el, összesen 1011 gyermek kapott betekintést a projektbe. A faj és a projekthelyszínek monitorozása folyamatos. 2024. június 7-én online beszámolót tartottunk a CINEA részére.

101074704 LIFE21-NAT-HU-LIFE SakerRoadsRecovering the Saker Falcon population of the North-Hungarian Plain (A kerecsensólyom védelme az Észak-alföldi régióban)	2024-ben 40 db kerecsensólyom fészekláda kihelyezése történt meg a Hortobágy SPA és Jászság SPA területén. Folytatódtak a kerecsensólyom revírek, fészkelések visszaellenőrzései is a projektben meghatározott protokoll szerint. A jászságyi Saskőzpontban egy régi voliersor felújításra került, amely már a pályázatban foglalt vállalkozásoknak eleget tud tenni szaporításra alkalmas tartási körülményeket kínál. Ugyanitt helyet kapott egy új hűtőkamra is. Létrehoztunk a Saskőzpont területén belül egy rövid tanósvényt, mellyel az ide érkező látogatók számára jobban megismerhetők az itt élő élővilág egyedei. A meglévő garázs mellé kocsibeállóként szolgáló feltető építéséhez kapcsolódóan lefolytatuk az építési engedélyezési eljárást, az elkészült terv alapján a kivitelezést 2025-re tervezzük. A kerecsensólymok monitorozása céljából terepi vizsgálatokhoz szükséges monitoring eszközök (2 db spektív) és a projektmenedzsment számára 2 db okostelefon beszerzése valósult meg.
A székiésér (Glareola pratincola) fajvédelmi törekvéseinek bővítése jeladózással (geológátorral) történő kutatás megvalósításán keresztül.	2024. június 13-án írta alá az Igazgatóság a székiésér (Glareola pratincola) fajvédelmi törekvéseinek támogatásáról szóló Támogatási Szerződést, mellyel az MBH Bank természetvédelmi-kutatói célú tevékenységünket támogatta. A támogatás keretében geológátoros nyomkövető eszközök és a szükséges tartozékok beszerzése és ezen jeladók üzemeltetése valósul meg 5 éves időszak vonatkozásában. A jeladók nyomon követésén túl, elengedhetetlen a megfelelő és folyamatos terepi jelenlét, melyet két természetvédelmi ör kolléga felügyel. A projekt eredményeit a honlapon keresztül egy oldalal létrehozásával, közöljük az érdeklődőkkel. 2024-ben a tervezett 10 jeladóból 3 jeladó került megvásárlásra, melyből egy jeladót sikerült madárra rögzíteni. További 7 jeladó vásárlására és a jeladók felszerelésére 2025-ben kerül sor. A projekt kommunikációs tevékenységére is hangsúlyt fektetünk a szakmai feladatok elvégzése mellett. A HNPI honlapján elkészítettük a tevékenységgel kapcsolatos oldalt, ahol információt nyújtunk a támogatással, a fajjal valamint a fajvédelmi tevékenységgel kapcsolatosan. Az elérhetősége: https://www.hnp.hu/hu/szervezeti-egység/termeszetvedelem/oldal/szekieser-fajvedelmi-osszefoglalo-2024
Pélyi Madárrezervátum élőhelyfejlesztése	Az élőhelyfejlesztés célja a Patkós-holtág vízmegtartó képességének javítása, vízparti erdőállomány természetességi fokának növelése, valamint természetes partszegély kialakítása Heves Vármegyében Pély külterület 0702/1a és 0702/1b hrsz ingatlanon. A Támogatási Okiratot 2024. december 19. napján írta alá az Igazgatóság, így érdemi feladatvégzés 2024-ben nem történt. A projekt megvalósításához a projektindító egyeztetésekre sor került, valamint a tervezővel történt egyeztetések elkezdődtek. A tervező kiválasztásáról szóló beszerzési eljárásra. A tervező kiválasztásáról szóló beszerzési eljárásra, a tervezési és engedélyeztetési eljárásokra 2025-ben kerül sor.

Élőhelyrekonstrukciós feladatok Kállósejmen külterületén	A támogatás keretében a HNPI vagyonkezelésében lévő, Kállósejmen település közigazgatási területén (0305/1a, 0305/1b, 0305/1c hrsz) erdő telepítése, mezővédő erdősáv kialakítása, valamint fajgazdag gyepes élőhelyek létrehozása, továbbá azok utókezelésével összefüggő élőhely rekonstrukciós feladatok elvégzése a célunk. A Támogatási Okiratot 2024. december 19. napján írták alá a felek, így érdemi előrelépés a projekt megvalósításában csak 2025-ben várható.
MAHOP-5.3.4-2023-00129A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság Hortobágy-halastavi tógazdasági haltermelésének támogatása	A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság a MAHOP-5.3.4-2023 - „Krizishelyzetre szóló támogatás” című felhívás keretében „A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság Hortobágy-halastavi tógazdasági haltermelésének támogatása” című MAHOP-5.3.4-2023-2023-00129 azonosítószámú projektet valósított meg 2023-ban. Az elnyert 119 307 804 Ft értékű, 100% támogatási intenzitású forrás nagyban hozzájárult a Hortobágy-halastavak halgazdálkodásának gazdaságos működtetéséhez. A projekt fizikai befejezésének napja 2023. október 31. A záró kifizetési igénylés és záró beszámoló 2023. november 8-án elfogadásra került az Irányító Hatóság által, a támogatási összeg 2023. november 10-én átutalásra került Igazgatóságunk részére. A projekt záró helyszíni ellenőrzését a Magyar Államkincstár bonyolította le 2024. február 20-án, intézkedési tervet nem állapítottak meg, a projekt sikeresen lezárult.

A HNPI 2024. évben az alábbi pályázatok benyújtásában vett részt:

Pályázati konstrukció	Benyújtott projekt azonosító száma	Benyújtott projekt címe	HNPI szerepe	Konzorcium vezető	Státusz
TOP_PLUSZ-6.1.4-23-JN1	TOP_PLUSZ-6.1.4-23-JN1-2024-00001	Az élő Tisza aktív turisztikai fejlesztése Jász-Nagykun-Szolnok vármegye	konzorciumi partner	Magyar Kajak-Kenu Szövetség	Támogatásra javasolt 2025.02.21-én TSz kötés folyamatban
TOP_PLUSZ-6.1.4-23-HE2	TOP_PLUSZ-6.1.4-23-HE2-2024-00002	Heves vármegye Tisza-tavi komplex aktív turisztikai fejlesztése	konzorciumi partner	Heves Vármegye Önkormányzata	Jogosultsági feltételeknek megfelelő Értékelés folyamatban
TOP_PLUSZ-6.1.4-23-HB2	TOP_PLUSZ-6.1.4-23-HB2-2024-00001	Aktív turizmus fejlesztése Hajdú-Bihar Vármegyében	konzorciumi partner	Hajdú-Bihar Vármegye Önkormányzata	Támogatásra javasolt 2025.01.09-én TSz kötés folyamatban van
TOP_PLUSZ-6.1.4-23-SB2	TOP_PLUSZ-6.1.4-23-SB2-2024-00003	Aktív- és ökoturisztikai fejlesztések Szatmár-Beregben I. ütem	konzorciumi partner	Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Önkormányzata	Jogosultsági feltételeknek megfelelő Elbírálás folyamatban

Pályázati konstrukció	Benyújtott projekt azonosító száma	Benyújtott projekt címe	HNPI szerepe	Konzorcium vezető	Státusz
KEHOP_PLU SZ-3.2.1-24	KEHOP_PLU SZ-3.2.1-24-2024-00008	Fás vegetációval borított területek és kunhalmok természetvédelmi kezelésének fejlesztése	Fő-kedvezményezett	NR	Nyertes pályázat, Támogatási Szerződés aláírva 2025.02.13.
KEHOP_PLU SZ-3.2.1-24	KEHOP_PLU SZ-3.2.1-24-2024-00014	A Természetvédelmi Őrszolgálat terepi jelenlétének fejlesztése a HNPI működési területén II.	Fő-kedvezményezett	NR	Nyertes pályázat, döntés 2025.03.12. támogatási szerződés kötése folyamatban
LIFE-2024-SAP-NAT	LIFE24-NAT-HU-CitellusLIFE (101202727)	Ensuring the survival of a viable European Ground Squirrel population in the Pannonian region (Életképes ürgeállomány fennmaradásának biztosítása a Pannon régióban)	konzorciumi partner	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	2025.03.03. Tartaléklístára helyezve

A HNPI 2023. évben benyújtott, 2024-ben elbírálás alatt lévő pályázatok:

Pályázati konstrukció	Benyújtott projekt azonosító száma	Benyújtott projekt címe	HNPI szerepe	Konzorcium vezető	Státusz
Interreg VI-A Romania-Hungary	ROHU00083 (Acronym: TURRIVER 2023)	Joint conservation management and public awareness of the natural values of protected areas along the Romanian and Hungarian course of the Tur River (A Túr folyó mentén fekvő romániai és magyarországi védett területek közös természetvédelmi kezelése és bemutató infrastruktúrájának fejlesztése)	vezető, lead partner	HNPI	Támogatói döntés: 2024.11.08. Támogatási szerződés kötés: 2025.03.17.

LIFE-2023-SAP-NAT	LIFE23-NAT-HU-PANNONWETLANDLIFE (101147479)	Complex management solutions to preserve the sodic wetland habitat network along the Tisza River (Komplex élőhelykezelések a Tisza menti szikes vizes élőhely-hálózatának megőrzésére)	konzorciumi partner	Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület	2024.02.21 Tartaléklistára helyezve, 2025.01.22-ei értesítés alapján elutasításra került
LIFE-2023-SAP-NAT-NATURE	LIFE23-NAT-HU-CitellusLIFE (101146741)	Ensuring the survival of a viable European Ground Squirrel population in the Pannonian region (Életképes ürgeállomány fennmaradásának biztosítása a Pannon régióban)	konzorciumi partner	Herman Ottó Intézet Non-profit Kft.	2024.02.21. Nem nyert támogatást
Interreg VI-A Romania-Hungary	ROHU00122 (Acronym: ECOSERVE)	Strategies for enhancing aquatic biodiversity and habitats conservation in Romania and Hungary (Vizes élőhelyek védelmét biológiai változottságuk javítását célzó román-magyar együttműködés kidolgozása)	konzorciumi partner	Centre for Protected Areas and Sustainable Development Bihor (CAPDD)	2024.07.09 Nem nyert támogatást
Interreg VI-A Romania-Hungary	ROHU00188 (Acronym: Agrobiodiversity)	Common development of methods for the study and assessment of agrobiodiversity in border regions (Az agrobiodiverzitás vizsgálatára és értékelésére szolgáló módszerek közös fejlesztése a határ menti régiókban)	konzorciumi partner	Debreceni Egyetem	Nem nyert támogatást

2.2.5. Követelésállomány alakulásának bemutatása, a követelés nyitó állományához viszonyított változások bekövetkezésének okai

A költségvetési évben a követelés állomány működési bevételeink tekintetében a 2023. évhez képest csökkent. Követeléseink közül 16 730 000 Ft összegben határidőn belüli követelések, melynek fizetési határideje 2025. évi, a pénzügyi teljesítésük év elején várható.

Követelésállomány alakulás 2023-2024 évben

Megnevezés	2023. évi követelés	2023. évi teljesítés	2024. évi követelés	2024. évi teljesítés
Készletértékesítés ellenértéke	235 250 182	174 229 549	190 470 736	165 899 949
Szolgáltatások ellenértéke	190 055 659	185 237 839	121 461 760	98 044 251
Közvetített szolgáltatások ellenértéke	83 599 982	24 391 893	62 803 120	60 169 702
Tulajdonosi bevételek	808 493 390	751 661 150	828 037 915	802 147 968
Kiszámlázott általános forgalmi adó	118 300 823	97 737 659	77 146 069	65 772 727
Általános forgalmi adó visszatérítése	64 103 539	64 009 764	93 775	0
Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek	5 500 019	19	5 500 021	21
Egyéb pénzügyi műveletek bevételei	23 962	23 962	4 274	4 274
Biztosító által fizetett kártérítés	3 016 220	3 016 220	338 908	338 908
Egyéb működési bevétel	42 468 792	35 891 945	33 091 947	23 160 753
Működési bevételek összesen	1 550 812 568	1 336 200 000	1 318 948 525	1 215 538 553

2024. évi vevő követelésünk lejárat szerint

Időtartam	Összeg Ft-ban
Lejárt 30 nap alatti	4 216 123
Lejárt 30-60 nap közötti	3 089 595
Lejárt 61-90 nap közötti	16 284 217
Lejárt 91-180 nap közötti	22 867 277
Lejárt 181-270 nap közötti	15 380 182
Lejárt 271-365 nap közötti	1 991 856
Lejárt 365 nap feletti	52 717 175
Lejárt tartozás összesen	116 546 425

Év végén leltározás alapján a Kormányrendeletben, illetve értékelési szabályzatban foglaltaknak megfelelően állapítottuk meg a követelések állományát, majd értékeltük azokat. Az értékelés alapján az alábbi értékvesztések és visszairások történtek 2024-ben.

Előző években elszámolt értékvesztés	44 860 537 Ft
Értékvesztés visszairása	44 860 537 Ft
2024. évben elszámolt értékvesztés	45 903 462 Ft

2024. évi nyitó követelés állománya 321 187 675 Ft, záró követelés állománya 239 722 595 Ft volt. A még fennálló kintlévőségek összegének behajtására a szükséges intézkedések (fizetési felszólítás, jogi út) folyamatban vannak.

2.3. Költségvetési támogatás alakulása 2022-2024 között

		Előirányzat-változások						
Év	Eredeti előirányzat	Országgyűlés	Kormány	felügyeleti szervi	intézményi	Előirányzat-változás	Módosított előirányzat	Teljesítés
		h a t á s k ö r b e n				összesen		
1	3	4	5	6	7	8	9	10
2022.	516 747 000		3 295 542	68 650 878		71 946 420	588 693 420	599 693 420
2023.	428 774 000		241 938 645	58 654 650		300 593 295	729 367 295	729 367 295
2024.	428 774 000		158 709 394	15 760 599		174 469 993	603 243 993	603 243 993

A 2024. évi eredeti költségvetési előirányzat 428.774.000 Ft volt. A támogatás mértéke 2024. év során 603.243.993 Ft-ra nőtt, azaz 174.469.993 Ft többlettámogatás realizálódott (Kormány határozatban megállapított mértékű rezsitámogatásból, LIFE projektek AM támogatásából, Minimálbér emelkedéshez kapcsolódó támogatásból, Világörökség gondnoksági feladatok és Ifjú Kócsagör program, stb. támogatásából tevődik össze).

2.4. Költségvetési maradvány

2.4.1. A 2023. évi előirányzat-maradvány főbb felhasználási jogcímei kiemelt előirányzatonként, a felhasználást befolyásoló tényezők bemutatása.

A 2023. évi maradvány Igazgatóságunknál 825 017 637 Ft. A maradványunkból 825 017 637 Ft kötelezettségvállalással terhelt. Az Igazgatóság maradványának magas összege egyrészt pályázati források felhasználásának támogatási szerződés szerinti ütemezése a támogatási összegek előlegként történő leutalása miatt keletkezett. Emellett jelentős szerepet játszanak az MVH támogatás keretében érkezett támogatások.

Alaptevékenység költségvetési bevételei	3 404 539 384
Alaptevékenység költségvetési kiadásai	4 169 167 984
Alaptevékenység költségvetési egyenlege	-764 628 600
Alaptevékenység finanszírozási bevételei	1 589 646 237
Alaptevékenység finanszírozási kiadásai	0
Alaptevékenység finanszírozási egyenlege	1 589 646 237
Alaptevékenység maradványa	825 017 637
Összes maradvány	825 017 637
Alaptevékenység kötelezettségvállalással terhelt maradványa	825 017 637

2023. évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány összetétele (előirányzat-maradvány)

Személyi kiadások előirányzata (K1) pályázat	2 181 408
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	2 800 280
Dologi kiadások előirányzata (K3)	761 822 148
Egyéb működési célú kiadások (K5)	0
Beruházási kiadások előirányzata (K6)	51 864 255
Felújítási kiadások előirányzata (K7)	6 349 546
Finanszírozási kiadások (K9)	0
Összes maradvány:	825 017 637

2023. évben az előirányzati maradvány jelentős része pályázati maradvány volt, azaz a KEHOP, GINOP projektek támogatási előlegének fel nem használt összege.

2.4.2. 2024. évi előirányzat-maradványok kialakulása, összetétele, keletkezésének okai (pl.: jogszabály megváltozásból eredő maradványok, feladat-elmaradás, áthúzódó kötelezettségek, bevételi többletek stb.)

A 2024. évi maradvány Igazgatóságunknál 825 017 637 Ft. A maradványunkból 825 017 637 Ft kötelezettségvállalással terhelt. Az Igazgatóság maradványának magas összege egyrészt pályázati források támogatási szerződés ütemezése szerinti leutalásából, valamint emellett jelentős mértékben a 2023. évben folyósított MVH támogatások összegéből adódik.

Alaptevékenység költségvetési bevételei	2 603 757 071
Alaptevékenység költségvetési kiadásai	2 616 482 366
Alaptevékenység költségvetési egyenlege	-12 725 295
Alaptevékenység finanszírozási bevételei	1 428 261 630
Alaptevékenység finanszírozási kiadásai	0
Alaptevékenység finanszírozási egyenlege	1 428 261 630
Alaptevékenység maradványa	1 415 536 335
Összes maradvány	1 415 536 335
Alaptevékenység kötelezettségvállalással terhelt maradványa	1 415 536 335

2024. évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány összetétele (előirányzat-maradvány)

Személyi kiadások előirányzata (K1)	113 280
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	0
Dologi kiadások előirányzata (K3)	1 226 085 936
Egyéb működési célú kiadások (K5)	0

Beruházási kiadások előirányzata (K6)	127 236 383
Felújítási kiadások előirányzata (K7)	62 100 816
Finanszírozási kiadások (K9)	0
Összes maradvány:	1 415 536 335

2024. évben az előirányzati maradvány jelentős része MVH támogatásból adódó maradvány.

3. Egyéb

3.1. A belső számviteli szabályozásban végrehajtott évközi változások összefoglaló értékelése

2023. január 1-től Magyar Államkincstári számlavezető rendszerének fejlesztése tovább folyt. A fejlesztések már nem okoztak nehézséget az ügymenetben.

A szintén 2022. január 1-jén bevezetett új, „Központi Költségvetés Végrehajtását Támogató Rendszer” (KKVTR) fejlesztése is folytatódott és a fejlesztés a 2024. évet is érintette. Ehhez a felkészülés, programok felkészítése a 2023. évben megoldandó feladatot jelentett, de a fejlesztések okán folyamatos feladatot jelentett 2024-ben is. A támogató rendszerben használatában adódnak nehézségek, fennakadások, szerver kapacitási problémák is.

A nemzeti parkok működését befolyásoló kormányzati intézkedések az alábbiak voltak 2024. évben, melyek évközi változásokat eszközöltek pénzügyi gazdálkodásunkban:

- A Magyarország szomszédságában zajló háború idején a rezsicsökkentés megvédése és a honvédelmi célok teljesítése érdekében szükséges költségvetési intézkedésekről szóló 1281/2022. (VI. 4.) Korm. határozat, valamint az állami építési beruházások felülvizsgálata érdekében szükséges intézkedésekről szóló 2175/2022. Korm. határozatban foglaltak végrehajtása érdekében az állami beruházások felfüggesztésére, beruházási stopra került sor. Az intézkedések egy része 2024-ban is érvényben maradt.
- 2024. évben jelentősen csökkentek az áram és gázszolgáltatások díjak kedvező feltételekkel megkötött közbeszerzési szerződések alapján. Ez kedvezően hatott a gazdálkodásunkra. Ennek okán 1066/2023 (III.8) Kormány határozat 1.7. pontja a határozat 3. melléklete szerinti rezsikompensáció összege jelentősen csökkent.
- A fenti okok miatt a intézkedéseknek megfelelően, 2024. évben a pénzügyi területen még inkább kiemelt feladat volt a likviditás megőrzése, a kiegyensúlyozott gazdálkodás tartása.

2023-as évben a belső szabályozás keretében több szabályzatunk megújítását kezdtük el, melyek átdolgozása 2024-re is áthúzódott. Közül az alábbiak pénzügyi/gazdálkodási vonatkozásúak:

- Pénzkezelési szabályzat szabályzata
- Leltározási Szabályzat
- Számviteli politika és mellékletei.

3.2. A gazdálkodás és a vagyonváltozás összefüggései, az intézményi vagyon állományváltozásának értékelése, nagy értékű vagyontárgyak, állóeszközök értékesítése

Megnevezés	2022. év	2023. év	2024. év
Nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök	36 108 832 832	37 034 719 774	36 724 742 975
Vagyoni értékű jogok	5 780 000	5 780 000	562 549
Szellemi termékek	44 598 514	51 569 644	38 342 192
Immateriális javak	50 378 514	57 349 644	38 904 741
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	34 523 846 549	34 304 684 436	34 163 641 105
ebből: Épület	4 083 979 293	4 940 900 164	4 940 900 164
Gépek, berendezések, felszerelések, járművek	306 679 850	671 902 427	605 533 620
Tenyészállatok	41 455 277	36 882 585	33 476 164
Beruházások, felújítások	1 186 472 642	1 963 900 682	1 883 187 345
Tárgyi eszközök	36 058 454 318	36 977 370 130	36 685 838 234
Nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök	184 125 477	149 684 753	259 712 383
Vásárolt készletek	16 514 478	24 596 507	17 196 809
Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	114 204 997	36 862 246	118 235 574
Növendék-, hizó és egyéb állat	53 406 002	88 226 000	124 280 000
Készletek	184 125 477	149 684 753	259 712 383
Pénzeszközök	921 876 377	842 858 189	1 061 500 343
Követelések	299 591 820	276 327 138	193 819 133
ebből:			
Költségvetési évben esedékes követelések	164 147 645	219 598 440	100 595 972
Költségvetési évet követően esedékes követelések	81 471 237	15 085 102	38 028 763
Követelés jellegű sajátos elszámolások	53 972 938	41 643 596	55 194 398

Pénzeszközök:

Számla megnevezése	Számla száma	Nyitó egyenleg	Záró egyenleg
Előirányzat felhasználási keret-számla	10034002-01743654-00000000	106 536 080	508 232 421
Intézményi kártyafedezeti számla	10035002-01743654-00060004	2 055 138	2 432 510
Lakásépítési alap számla	11738008-20091482-00000000	19 475 805	9 193 069
EU program célelszámolási forintszámla ebből:			
KEHOP „Pusztai tölgyesek”	10034002-01743654-30005307	10 580 700	10 580 700
KEHOP „Kis-Tisza, Beregi Nyírségi lápok”	10034002-01743654-30005503	160 564 848	160 564 848
KEHOP Nyírségi és bihari vizes élőhelyek	10034002-01743654-30005149	36 134 275	36 134 275
„Központi KEHOP”	10034002-01743654-30005606	3 463 845	3 463 845
GINOP Világörökségünk a Pusztá	10034002-01743654-30005125	205 075 506	330 898 675
EU program célelszámolási devizaszámla ebből:			
ROHU-79 - Túr folyó menti védett területek kezelés	10004885-10008016-00154037	30 567 942	32 748 856
LIFE 17 IPE/HU/000018 A Pannon gyepek	10004885-10008016-00254034	159 348 650	170 717 613
LIFE19 NAT/LT/000898- Kis lilik	10004885-10008016-00354031	88 084 415	117 789 978
LIFE21-NAT-HU-LIFE SakerRoads - Projekt 101074704 Kerecsen LIFE	10034019-01743654-06070018	20 970 985	22 467 191
PÉNZESZKÖZÖK		842 858 189	1 405 223 981

3.3. A 2024. évben végrehajtott vagyonhasznosítások (bérbeadás, elidegenítés), a befolyt bevétel és felhasználása

A vagyonhasznosítás lehetőségei közül a bérbeadásból származó bevétel a bevételeknél a 2.2-es pont alatt már bemutatásra került.

2024-ben a hasznosításba adott területek kiszámlázott haszonbérleti és ingatlanbérleti díjaiból 802 147 968 Ft bevétel realizálódott.

Az Igazgatóságnak felhalmozási bevétele Egyéb tárgyi eszköz értékesítésből származott 18 641 055 Ft összegben. Ez az összeg tenyészállat értékesítést, valamint feleslegessé vált tárgyi eszközök értékesítésből befolyt összeget foglalja magában.

3.4. A gazdasági társaságokban való részvétel és indokai (a gazdasági társaságokban való részvétel mértékének bemutatásával)

Igazgatóságunk nem vesz részt gazdasági társaságokban.

3.5. A lakásépítés munkáltatói támogatására fordított kiadások alakulása, a kölcsönben részesítettek száma

A HNPI elkülönített számlán, lakásépítési alapot hozott létre, dolgozói lakásépítési és felújítási tevékenységek támogatására. Cél a kamatmentes hitel nyújtása azon dolgozók részére, akiknek még nincs saját tulajdonú ingatlanuk, vagy nagyobb, komfortosabb ingatlant kívánnak vásárolni, felújítani.

Lakásépítés, lakásvásárlás támogatásának részletező adatai

	adatok Ft-ban
Lakásépítési, lakásvásárlási számla nyitó (előző évi záró) egyenlege	19 475 805
Saját költségvetési forrásból a lakásépítési keret növelése	0
Saját költségvetésbe visszapótlás miatt a keret csökkentése	0
2024. évi kifizetések 3 fő részére összesen:	15 000 000
Visszatörlesztések, kamatok összesen	4 772 211
Kezelési költség, egyéb elszámolt kiadások	54 947
Lakásépítési, lakásvásárlási számla záró egyenlege	9 193 069
Kölcsönök állománya 2024. XII. 31-én	21 298 763

3.6. A letéti számlák nyitó és záró állománya, valamint az évközi forgalom tartalmi értékelése

Nemleges.

3.7. A kincstári finanszírozás továbbfejlesztése, az előirányzat-gazdálkodási rendszer, a feladat-finanszírozás, a kincstári információ-szolgáltatás tapasztalatai.

Alapjában maga a rendszer megfelelő az információk megadásához és azok eléréséhez. Bizonyos esetekben nehézkes pl. beszámolók feltöltése és nem kellően felhasználó barát. Ennek oka lehet a szerver kapacitás, amit a megnövekedett KGR rendszerben történő adatszolgáltatás már megkövetel. A 2022. január 01-től elindított KKVR/IFMIS Központi költségvetést támogató rendszerben használatában kezdetben adódtak nehézségek, fennakadások. A program a sok tájékoztató anyag ellenére sem kellően felhasználó barát, nehezen átlátható.

A kincstári számla forgalom lebonyolításához kapcsolódóan Igazgatóságunknak számlavezetési illetve tranzakciós illeték fizetési kötelezettsége van. A Kincstáron kívül vezetett számlák esetében a költségek mellett a számlán lévő összeg után kamat is megilleti a számlatulajdonosokat. Jelenleg a Kincstári számlák tekintetében csak a költségek terhelik az Igazgatóságot, bevételi oldal nem kapcsolódik hozzá.

3.8. A kincstári körön kívül lebonyolított pénzforgalom és ügyletek alakulása (pl.: devizaszámla, lakásalap-számla)

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság az alábbi kincstári körön kívüli bankszámlaszámokkal rendelkezik, melyek főbb adatait az alábbi táblázat tartalmazza:

Megnevezés	Számlaszám	2024. évi nyitó egyenleg	2024. évi záró egyenleg	Megjegyzés
Munkáltatói lakás-építési alapszámla	11738008-20091482-00000000	19 475 805	9 193 069	Debrecenben az OTP Banknál van az Igazgatóság Munkáltatói lakásépítési alap számlája. A számlán a Közzszolgálati szabályzatban foglaltak szerint benyújtott és elbírált kérelmek alapján nyújtunk dolgozóinknak kölcsönt lakás vásárlás és építés céljából.
Devizaszámla: ROHU-79 projekt	10004885-10008016-00154037	30 567 942	32 748 856	A Túr folyó mentén fekvő romániai és magyarországi védett területek közös természetvédelmi kezelése és bemutató infrastruktúrájának fejlesztése céljából devizaszámla került megnyitásra 2018-ban.
Devizaszámla: IP LIFE projekt	10004885-10008016-00254034	159 348 650	170 717 613	Pannon legelők és kapcsolódó élőhelyek a PAF stratégia intézkedéseinek implementálásával történő hosszú távú megőrzése céljából devizaszámla került megnyitásra 2019-ben.
Devizaszámla: kislilik LIFE projekt	10004885-10008016-00354031	88 084 415	117 789 978	Éghajlati változásokhoz alkalmazkodó élőhelyek hálózatának kialakítása a kis lilik európai állománya számára devizaszámla került megnyitásra 2021-ben.
Deviza számla: Kerecsen LIFE	10034019-01743654-06070018	20 970 985	22 467 191	A kerecsensólyom védelme az Észak-alföldi régióban projekt számára devizaszámla került megnyitásra 2023-ban.

3.9. Az intézmény vállalkozási tevékenységének bemutatása

Nemleges.

3.10. Annak bemutatása, hogy hogyan alakult a költségvetésből az elmúlt 3 évben kiszervezett tevékenységek, szervezetek helyzete

Nemleges.

Debrecen, 2025. március 21.

Medgyesi Gergely Árpád
igazgató

Péterné Farkas Mária
gazdasági igazgatóhelyettes

Az intézmény szakmai felügyeletét ellátó főosztály záradéka:

Az intézmény 2024. évi költségvetési előirányzataival és létszámával összefüggésben jóváhagyott feladatainak szakmai teljesítését a szöveges beszámoló figyelembevételével:

- Jóváhagyom.
- Nem hagyom jóvá, ezért céllenőrzés lefolytatását kezdeményezem.

Dátum: 2025. 07. 10.

Főosztályvezető

As indicated in Figure 2, a few different methods yielded different results. In these experiments,

[illegible]

Átvett pénzeszközök
2024. évben

foriniban

Átadó intézmény, szervezet, fejezeti kezelésű előirányzat megnevezése	Átvett pénzeszköz célja, rendeltetése	Összege
B1 Működési célú támogatások államháztartáson belülről		
- a) Fejezetten belüli tételek (AM-től)		1 094 969 662
ebből: fejezeti kezelésű előirányzatok EU-s programokra és azok hazai társfinanszírozása (B16)	ÁH H Mezőgazdasági támogatások	1 092 413 724
ebből: egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok (B16)	NÉBIH állatkétfaltatás-madarmérgezés	867 364
	MTVI- Állati melléktermék megsemmisítés támogatás	1 688 574
... (további sorok beszűrhetők)		
- b) Fejezetten kívüli tételek (más tárcától, elkülönített állami pénzalaptól)		8 433 624
ebből: elkülönített állami pénzalapok (B16)	Közfoglalkoztatási program támogatása	8 433 624
2.		
...		
Összesen:		1 103 403 286
B2 Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről		
- a) Fejezetten belüli tételek (AM-től)		156 190 618
ebből: fejezeti kezelésű előirányzatok EU-s programokra és azok hazai társfinanszírozása (B16)	GINOP-7.1.9-2018-000024 támogatás	156 190 618
- b) Fejezetten kívüli tételek (más tárcától, elkülönített állami pénzalaptól)		
Összesen:		156 190 618
B6 Működési célú átvett pénzeszköz		
- a) Fejezetten belüli tételek (AM-től)		0
- b) Fejezetten kívüli tételek (más tárcától, elkülönített állami pénzalaptól)		105 211 348
ebből: civil szervezettől (B65)	Magyar Madártani Egyesület - LIFE15 pályázat zárti kifizetés	576 510
ebből: pénzügyi vállalkozástól (B65)	ÁHB Bank Nvt - Székessér társulaktem támogatása	8 350 000
ebből: egyéb vállalkozástól (B65)	MOE Nvt által nyújtott támogatás	3 000 000
ebből: egyéb külföldtől (B65)	Kölni Állatkert - Vadlívartás támogatására átvett pénzeszköz	3 139 720
	Lietovai Orvostudományi Draugija LT. - Látvén pályázat	90 145 118
Összesen:		105 211 348
B7 Felhalmozási célú átvett pénzeszköz		
- a) Fejezetten belüli tételek (AM-től)		
- b) Fejezetten kívüli tételek (más tárcától, elkülönített állami pénzalaptól)		4 772 211
Felhalmozási célú szisztematikus támogatások, kölcsönök szisztematikus államháztartáson kívülről (B74)		
ebből: átvett pénzeszköz (B74)	Munkáltatói kölcsön megteremtése	4 772 211
Összesen:		4 772 211

Személyi juttatások előirányzatának alakulása 2022-2024. évek között

forintban

Személyi juttatások megnevezése	2022. év	2023. év	2024. év
Törvény szerinti illetmények, munkabérek (K1101)	725 907 492	858 557 886	950 667 600
Normatív jutalmak (K1102)	0	0	0
Céljuttatás, projektpremium (K1103)	695 000	18 659 091	0
Készenléti, ügyeleti, helyettesítési díj, túlóra, túlszolgálat (K1104)	0	0	0
Végkielégítés (K1105)	5 320 000	16 070 250	2 884 000
Jubileumi jutalom (K1106)	7 870 000	10 440 500	2 327 600
Béren kívüli juttatások (K1107)	51 780 402	25 715 323	23 171 817
Ruházati költségtérítés (K1108)	0	0	0
Közlékedési költségtérítés (K1109)	2 465 947	6 034 488	5 825 718
Egyéb költségtérítés (K1110)	0	0	0
Lakhatási támogatások (K1111)	0	0	0
Szociális támogatások (K1112)	100 000	4 397 958	0
Foglalkoztatottak egyéb személyi juttatásai (K1113)	56 008 739	45 828 940	47 151 587
Munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban nem saját foglalkoztatottnak fizetett juttatások (K122)	0	5 498 500	4 329 489
Egyéb külső személyi juttatások (K123)	15 797 632	18 331 912	31 424 530
Előirányzat teljesítése összesen:	794 038 841	935 477 538	1 067 782 341

A 2024. évben megvalósított beruházások

forintban

Beruházás megnevezése	A beruházásra fordított összeg forrása (pl. intézményi elemi költségvetés, pályázat megnevezése)	Beruházás összege
Filmgyártás	Intézményi elemi költségvetés	365 040,00
Építési kivitelezési tervdokumentáció elkészítése	Kerecsen life - 101074704 LIFE21-NAT-HU-LIFE SakerRoads	350 000,00
Zárható kuka tároló	Intézményi elemi költségvetés	140 000,00
Bivalybefogó rendszer kiépítése	Intézményi elemi költségvetés	94 997,00
Kutyafuttató készítése	Intézményi elemi költségvetés	450 000,00
Sokkoló, mélyhűtő kamra végszámla	Kerecsen life - 101074704 LIFE21-NAT-HU-LIFE SakerRoads	4 593 000,00
Hortobágy Halsató Bivalyos tó élőhelyrekonstrukció	Kis lilik life - LIFE19 NAT/LT/000898 - LIFE LWIG CLIMATE RESILIENCE	59 934 564,00
NAS adattároló	Pannon legelők - LIFE17 IPE/HU/000018 LIFE-IP GRASSLAND-HU	249 974,00
HDD 1 TB külső adattároló	Intézményi elemi költségvetés	35 980,00
Asztali számítógép beszerzés	Pannon legelők - LIFE17 IPE/HU/000018 LIFE-IP GRASSLAND-HU	529 383,00
Samsung Galaxy Tab Active 5 X306 8.0 5GB RAM 128 GB , Enterprise Edition (sams3065g128eebeu)	Intézményi elemi költségvetés	144 422,00
ASUS B1502 laptop	Intézményi elemi költségvetés	383 112,00
BASEUS Amblight Power Bank 3000 mAh 65W	Intézményi elemi költségvetés	35 600,00
Kingston M.2 NV2 1TB .0 SSD, Kingston 2.5" SSD 960 Gb	Intézményi elemi költségvetés	361 940,00
SAMSUNG GALAXY A25 6,5" 5G 6/125GB 10 db, Telefon XIAOMI REDMI NOTE 13 6,67" LTE 8/256GB 14 db	Intézményi elemi költségvetés	2 000 010,00
Notebook Lenovo ThinkPad L15 Gen	Intézményi elemi költségvetés	9 104 638,00
D-link modem 4G LTE DWM-222 USB Adapter	Intézményi elemi költségvetés	46 220,00
LEGRAND KEOR SPE 3000 VA, Szűnemeletes áramforrás 3D projektorhoz	Intézményi elemi költségvetés	182 313,00
ASUS Expertbook B3604	Kis lilik life - LIFE19 NAT/LT/000898 - LIFE LWIG CLIMATE RESILIENCE	830 126,00
Router, Ubiquiti Unifi access point	Intézményi elemi költségvetés	287 150,00
Telefon beszerzés	Intézményi elemi költségvetés	1 437 165,00
XIAOMI REDMI NOTE 13 6,67" LTE 8/256GB DUAL SIM	Intézményi elemi költségvetés	1 218 756,00
Samsung 22 monitor SZGR A22	Intézményi elemi költségvetés	177 195,00
ASUS Expertbook B340	Pannon legelők - LIFE17 IPE/HU/000018 LIFE-IP GRASSLAND-HU	692 043,00
ASUS Expertbook B340	Kis lilik life - LIFE19 NAT/LT/000898 - LIFE LWIG CLIMATE RESILIENCE	523 968,00
Telefon vezeték nélküli	Intézményi elemi költségvetés	8 661,00
Bosch GSR akkusz Fűrészsavarozó	Intézményi elemi költségvetés	66 024,00
Gianni akkumulátor töltő	Intézményi elemi költségvetés	25 984,00
KOWA TSN-09A, TSN-88A 45 fokos szpektív okular-mk,MANFROTTO MHXPRO-2W feje-MT055XPRO3 alu állvány	Kerecsen life - 101074704 LIFE21-NAT-HU-LIFE SakerRoads	2 048 425,00

Honeywell szén-monoxid érzékelő	Intézményi elemi költségvetés	24 079,00
egyéb adatbeviteli eszköz	Intézményi elemi költségvetés	8 818,00
Falóra	Intézményi elemi költségvetés	2 624,00
Háti permetező	Intézményi elemi költségvetés	31 386,00
Hajszárító	Intézményi elemi költségvetés	17 887,00
Kenyérpírtó	Intézményi elemi költségvetés	7 079,00
Szeméttároló	Intézményi elemi költségvetés	60 803,00
Elektromos kézi gépek (körfűrész, gyalu)	Intézményi elemi költségvetés	48 016,00
Suzuki Jimny vásárlás Pályázati azonosító LIFE19 NAT/LT/000898	Kis lilik life - LIFE19 NAT/LT/000898 - LIFE LWIG CLIMATE RESILIENCE	8 788 266,00
Manfrotto 190X kit alu 3 szekciós állvány +XPRO fluid fej	Intézményi elemi költségvetés	110 157,00
Metszőolló	Intézményi elemi költségvetés	43 452,00
Tölmérő, lakatos kalapács	Intézményi elemi költségvetés	20 858,00
Kábeldobos hosszabító	Intézményi elemi költségvetés	23 614,00
Fotel, fogas	Intézményi elemi költségvetés	30 693,00
Tálcuska, bogrács, nyelvezett villa	Intézményi elemi költségvetés	38 622,00
Analog vezeték nélküli telefon KX-TG1611HGH	Intézményi elemi költségvetés	9 527,00
Analog vez. nélk. telefon (dual) KX-TGB612PDB	Intézményi elemi költségvetés	19 054,00
Ágykeret, matrac	Intézményi elemi költségvetés	59 039,00
Botmixer Tefal HB659838. Automata kávéfőző Philips EP2220/10	Intézményi elemi költségvetés	126 297,00
Konyhai robotgép Ariete 1588/04	Intézményi elemi költségvetés	68 982,00
1 db Dron szett DJI AIR 3 FLY More Combo, 2 db DJI AIR 3 INTELLIGENT FLIGHT Battery	Intézményi elemi költségvetés	452 520,00
DJI Mavic 2 Pro kontroller LIFE17 IPE/HU/000018 pályázathoz	Pannon legelők - LIFE17 IPE/HU/000018 LIFE-IP GRASSLAND-HU	105 000,00
Összecsatolható vendégágy	Intézményi elemi költségvetés	94 465,00
GORENJE RB 492 PW hűtőszekrény	Intézményi elemi költségvetés	70 787,00
Basotech BSK-2100 USB -s endoszkóp	Intézményi elemi költségvetés	25 182,00
Görgős konténer	Intézményi elemi költségvetés	44 717,00
Sterling Forgószék	Intézményi elemi költségvetés	47 177,00
Fűrész, fejsze	Intézményi elemi költségvetés	12 212,00
Forgószék Bravo LX	Intézményi elemi költségvetés	158 700,00
YATO dugókulcskészlet	Intézményi elemi költségvetés	12 535,00
Száraz-nedves porszívó, takarítógép, keféporszívó	Intézményi elemi költségvetés	1 077 900,00
Bozotvágó penge	Intézményi elemi költségvetés	12 992,00
MICRA K10 speciális hordozható (GPS) online pénztárgép (A292) - ELZAB	Intézményi elemi költségvetés	120 000,00
Samsung MS23K3513AK mikrohullámú sütő	Intézményi elemi költségvetés	30 708,00
Honda HF2417K5HME traktor beszerzése	Intézményi elemi költségvetés	1 562 992,00
Digitális hőmérő, páratartalom mérő	Intézményi elemi költségvetés	10 315,00
Vezeték nélküli telefon	Intézményi elemi költségvetés	9 921,00
HONDA HF 2625 HME benzinmotoros fűnyíró traktor, HONDA HRG 406 S Benzinm. fűnyíró	Intézményi elemi költségvetés	196 772,00
HONDA HF 2625 HME benzinmotoros fűnyíró traktor, HONDA HRG 406 S Benzinm. fűnyíró	Intézményi elemi költségvetés	2 023 622,00
LEO szivattyú XJWm 90/46 750W, könyök	Intézményi elemi költségvetés	40 488,00
KOWA spektív és tartozékai (2 Dn szett)	Kis lilik life - LIFE19 NAT/LT/000898 - LIFE LWIG CLIMATE RESILIENCE	1 355 195,00
KARCHER KT Full Control Plus Set elektromos magaszívómű mosó	Intézményi elemi költségvetés	194 409,00
Marhák kezelésére ösztöke beszerzés	Intézményi elemi költségvetés	164 902,00
Asó-lapát 1 db, Asó fém nyéllel 1 db, Róka farkú fűrész 1 db, Tálcuska 1 db	Intézményi elemi költségvetés	26 532,00
Smart Air Purifier 4 compact légtisztító	Intézményi elemi költségvetés	27 558,00
VZS6 elektromos fűzőszámla	Intézményi elemi költségvetés	181 122,00
Süti minifűrész	Intézményi elemi költségvetés	362 817,00

Dologi kiadások előirányzatának alakulása 2022-2024. évek között

Dologi kiadások (feladat) megnevezése	2022. év	2023. év	2024. év
Készletbeszerzés	184 418 071	295 000 000	264 564 151
Származó anyagok	47 045 525	114 000 000	66 600 000
Üzemeltetési anyagok	137 372 546	181 000 000	197 964 151
Kommunikációs szolgáltatás	22 040 337	26 000 000	14 100 000
Informaticai szolgáltatások igénybevétele	18 040 337	22 000 000	10 600 000
Egyéb kommunikációs szolgáltatások	4 000 000	4 000 000	3 500 000
Szolgáltatási kiadások	1 088 390 485	1 473 135 461	1 760 206 926
Vásárolt élelmiszer	0	0	0
Külső szem díjak	88 129 943	244 976 137	99 218 964
Ellátószervek szolgáltatás díja	-	171 000 000	74 500 000
Ellátószervek szolgáltatás díja	-	71 886 137	20 218 964
Fiz. és csatorna szolgáltatás díja	-	2 090 000	4 500 000
Berleti és bérletdíjak	60 465 891	46 000 000	35 000 000
Karbantartási, karbantartási szolgáltatás	47 248 199	93 000 000	107 000 000
Karbantartási szolgáltatás	35 585 440	21 000 000	0
Származó tevékenységet segítő szolgáltatás (Szellemi tevékenység végzéséhez kapcsolódó kifizetés, vásárolt közszolgáltatások)	768 594 577	958 159 324	1 395 987 962
Egyéb szolgáltatás	88 366 435	110 000 000	123 000 000
Kiküldetések, reklám, propagandakiadások	7 019 664	14 500 000	9 400 000
Kiküldetések kiadásai	6 350 373	14 000 000	9 400 000
Reklám- és propagandakiadások	669 291	500 000	0
Külföldi befizetések és egyéb dologi kiadások	342 033 867	424 801 833	389 480 447
Működési célú előirányzat felszámított általános forgalmi adó	227 426 042	299 768 069	359 570 855
Fizetendő általános forgalmi adó	72 505 863	64 009 764	274 936
Egyéb pénzügyi műveletek kiadásai	224 623	24 000	64 656
Egyéb dologi kiadások (Külföldi költségvetési befizetések, Adók, díjak, egyéb befizetések)	41 877 339	61 000 000	29 570 000
Előirányzat teljesítése összesen:	1 643 902 424	2 233 437 294	2 437 751 524

Létratarató, tetőcsomagtarató szett a SUL-808 Ford Rangerre	Kerecsen life - 101074704 LIFE21-NAT-HU-LIFE SakerRoads	146 646,00
ELM327 OBD hibakód olvasó és törlő, bluetooth autó diagnosztika	Intézményi elemi költségvetés	2 051,00
Csontvágó fűrész	Intézményi elemi költségvetés	4 323,00
Búvárszivattyú ACQAER EKS-550	Intézményi elemi költségvetés	21 260,00
SKY QUALITY METERlencsével, ethernet csatlakozás, SOM-LE ház	Intézményi elemi költségvetés	138 425,00
Felüthűtő mosógép	Intézményi elemi költségvetés	116 527,00
Gorenje RK418DPS4 kombi hűtő 180 cm	Intézményi elemi költségvetés	116 377,00
Xiaomi 13T Pro 5G Dual 12 Gb Ram 512 Gb	Kis lilik life - LIFE19 NAT/LT/000898 - LIFE LWIG CLIMATE RESILIENCE	158 969,00
Xiaomi 13T Pro 5G Dual 12 Gb Ram 512 Gb	Pannon legelők - LIFE17 IPE/HU/000018 LIFE-IP GRASSLAND-HU	157 402,00
Krokodil emelő, útv. csavarozó, gumí kerék ek pár	Intézményi elemi költségvetés	86 598,00
Xiaomi 13T Pro Dual 12 Bb RAM 512 Gb	Kerecsen life - 101074704 LIFE21-NAT-HU-LIFE SakerRoads	316 370,00
UM785-4G LTE felhős kamera	Intézményi elemi költségvetés	196 692,00
Klímaberendezések telepítése Miden MSEPBU-09HRFN8	Intézményi elemi költségvetés	995 600,00
DJI Mini 4 Pro Fly More Combo Plus	Intézményi elemi költségvetés	384 300,00
Összecsukható lépcső	Intézményi elemi költségvetés	13 384,00
Szarvasi Kávéfőző	Intézményi elemi költségvetés	44 716,00
Kemping fűtő- hűtőláda	Intézményi elemi költségvetés	27 874,00
Sokablakos lesszár	Intézményi elemi költségvetés	51 102,00
Bosch akkumulátoros szerszámok	Intézményi elemi költségvetés	122 192,00
Orion FGO-400W gázfűtőhely	Intézményi elemi költségvetés	60 622,00
FLTB-5 csanak, ruházat	Intézményi elemi költségvetés	103 126,00
Alpin felszerelés	Intézményi elemi költségvetés	636 980,00
Kijelző tartó	Intézményi elemi költségvetés	23 055,00
Warnex robot plus sparhelt 7kw	Intézményi elemi költségvetés	89 756,00
Wamsler Kamino 8 Mátra öntvény kandalló	Intézményi elemi költségvetés	166 850,00
Takarmányszállító vsille készítése	Intézményi elemi költségvetés	115 000,00
Elektromos magasnyomású mosó, kárpittisztító, kompresszor	Intézményi elemi költségvetés	165 189,00
Madárbarát mintakert tanfolyam	Intézményi elemi költségvetés	251 969,00
Kültéri szettek	Intézményi elemi költségvetés	576 000,00
Halszállító tartály	Intézményi elemi költségvetés	111 181,00
Összecsukható vendégágy 3 db	Intézményi elemi költségvetés	121 160,00
Vödörcsapda készítése	Intézményi elemi költségvetés	496 063,00
MTZ 820 mezőgazdasági gép. (rendszer:AE BX-845)	Intézményi elemi költségvetés	13 300 000,00
Akkus ütfelő-csavarozó	Intézményi elemi költségvetés	105 266,00
03228, KOWA BD II 10x42 XD távcső Sorozatsz:4960492	Intézményi elemi költségvetés	137 717,00
18V-os gépes Combopack-1000	Intézményi elemi költségvetés	227 173,00
Vadászpark kazán beszerzés	Intézményi elemi költségvetés	425 000,00
Hortobágy Máté , Erdei Iskola gázkazán és szivattyú	Intézményi elemi költségvetés	1 380 000,00
Konica Minolta lézer nyomtató	Intézményi elemi költségvetés	965 608,00
Eresztő készlet (Tsz:90201) Torkosné	Intézményi elemi költségvetés	16 685,00
Üzemanyag kanna (Tsz:90201) Torkosné	Intézményi elemi költségvetés	19 303,00
Kávéfőző LatteGo 3300	Intézményi elemi költségvetés	157 472,00
Gorenje mikrohullámú sütő	Intézményi elemi költségvetés	19 677,00
Neo kézikocsi	Intézményi elemi költségvetés	19 816,00
Demovédetektor	Intézményi elemi költségvetés	376 036,00
Szendviessütő	Intézményi elemi költségvetés	25 196,00
Akkumulátoros kézi porszívó	Intézményi elemi költségvetés	31 417,00
Vileda Star Plus	Intézményi elemi költségvetés	23 562,00
Tetfal Express Steam Gőzölő vasaló	Intézményi elemi költségvetés	11 990,00
Teljes spektrumú hangrögzítő	Intézményi elemi költségvetés	157 047,00

Leziter Hekla Elektromos fűtőtest	Intézményi elemi költségvetés	82 654,00
Elektromos sütő Tefal Optimo	Intézményi elemi költségvetés	55 589,00
Elektromos sütő Tefal Optimo	Intézményi elemi költségvetés	55 589,00
ADATA HDD 4TB 2.5" USB1,3 Samsung Micro SD kártya	Intézményi elemi költségvetés	144 780,00
Trixie Skudo Transport 3 szállítóbox	Intézményi elemi költségvetés	19 724,00
Gorenje WNHVB60SES keskeny mosógép	Intézményi elemi költségvetés	85 031,00
Új szárítózó, homlokrakódó	Intézményi elemi költségvetés	3 119 420,00
Daewoo mikrohullámú sütő 700W 20L. Fehér DM-2011MW	Intézményi elemi költségvetés	17 315,00
Páramentesítő Trotec TTK 355 S	Intézményi elemi költségvetés	436 535,00
Tetőcsomagtartó RXA-071	Intézményi elemi költségvetés	96 996,00
Gallagher Smartfix digitális mérőműszer	Intézményi elemi költségvetés	45 823,00
Általános frgalmi adó		17 664 277,00
Előirányzat teljesítése összesen:		149 517 940,00

Felújítások előirányzatának felhasználása 2024. évben

Létesítmény, eszköz megnevezése	forrásban	
	A felújításra fordított összeg forrása (pl. intézményi elemi költségvetés, pályázat megnevezése)	Felújítás összege
Ingatlanok: felújítási szerződések miatt kiadott felújítások	Intézményi elemi költségvetés	1 739 138
Fűtőberendezések felújítás	Intézményi elemi költségvetés	5 459 298
Általános forgóeszközök felújítása	Intézményi elemi költségvetés	1 474 010
Előirányzat teljesítése összesen:		8 672 446

Lakásépítés, lakásvásárlás támogatása

	forintban
Lakásépítési, lakásvásárlási számla 2024. évi nyitó (előző évi záró) egyenlege	19 475 805
Saját költségvetési forrásból a lakásépítési keret növelése	0
Saját költségvetésbe visszaforgatás miatt a keret csökkentése	0
2024. évi kiadások 3 fő részére összesen:	15 000 000
Visszatörlesztések, kamatok összesen	4 772 211
Kezelési költség, egyéb elszámolt kiadások	54 947
Lakásépítési, lakásvásárlási számla záró egyenlege	9 193 069
Kölcsönök állománya 2024. XII. 31-én	21 298 763

Költségvetési szerv tulajdonosi jogai alapján adott állás táblásági körzetben és közvetett állami tulajdonú gazdasági társaságok, az általa létrehozott egyéb szervezetek*

I. Gazdasági társaságok

Sorozat	Megnevezés	Cégjegyzékszám	Tulajdonosi hányad százalék	A társaság telephelye- inek száma	A társaság körzetben és közvetett táblásági tulajdonosi állás gazdasági társaságok, egyéb szervezetek száma	A 2024. évi költségvetési forrás **			A költségvetési forrásból
						összege (millió forint)	az előirányzat célterületi besorolása, ahonnan a forrás biztosítása kerül	rendelkezésre bocsátás jogcíme	
I.									
II.									
III.									
IV.									
Összesen:						0			

* Ha kell, fel kell tüntetni az intézményi tulajdonú szervezeteket is.

** Amennyiben a tulajdonosi jog gyakorlója tudomásul bír más költségvetési forrásról, azt is szükséges szerepeltetni!

II. Egyéb szervezetek¹

Sorozat	Megnevezés	Főtevékenység TEÁK 66. paragraf szerinti meghatározása	A 2024. évi költségvetési forrás		
			összege (millió forint)	az előirányzat célterületi besorolása, ahonnan a forrás biztosítása kerül	rendelkezésre bocsátás jogcíme
I.					
II.					
III.					
IV.					
Összesen:			0	0	

¹ 10. egyesületi alapítvány

Költségvetési szerv többségi állami tulajdonú gazdasági társaságok* részére teljesített kifizetése

Sorszám	Gazdasági társaság megnevezése	A 2024. évben jutott költségvetési forrás		rendelkezésre bocsátás jogcíme	típusa	TEAOR szerinti besorolása
		összege (millió forint)	az előirányzat címrendi besorolása, abba tartozó forrás biztosítása kerül			
1.	Áranykő Kft.	0,08	K.312.	Tisztítószer	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	2041
2.	Árvai Fehérjeipari Zrt.	2,68	K.316	Állati melléktermék ártalmatlanítás	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	3922
3.	DUNA PAPER RT.	3,00	K.312	Papírárú	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	1722
4.	Duna Mű Kft.	5,93	K.312	Papírárú	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	1723
5.	Hortobágyi Halgazdaság Zrt.	1,09	K.312, K.336	Hal	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	4723
6.	Ipoly Cipőgyár Kft.	0,08	K.312	Cipő, textilárú	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	4782
7.	Lendvai Lajos Tudásközpont Nonprofit Kft.	0,17	K.337	Tulajdoni lap	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	5829
8.	Magyar Telekom Nyrt.	4,77	K.321, K.322	Telefon internet	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	6100
9.	Mol Nyrt.	99,06	K.312	Üzemanyag	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	4730
10.	MVM Heat Energy Services Zrt.	51,83	K.332	Áramdíj	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	3514
11.	MISZ Nemzeti Kommunikációs Szolgáltató Zrt.	0,03	K.332	Hírbélyeg szolgáltatás	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	5829
12.	NYÁRÉNY Zrt.	0,09	K.314	Vízdíj	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	3600
13.	Párhuzamos Agrárspecial Kft.	2,41	K.337	Mosástási szolgáltatás	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	9601
14.	Tiszántúli Régióvíz Víznyelő Zrt.	8,84	K.334, K.337	Víz és csatornázás, Ökológiai vírsz.	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	3600
15.	Vízárny Zrt.	0,32	K.312	Berendezési tárgy	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	9524
16.	Uj Víz Nonprofit Szolgáltató Kft.	0,40	K.355	Eljárási díj	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	6399
17.	Magyar Posta Zrt.	3,13	K.337	postai szolgáltatás	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	5310
18.	Hortobágyi Nonprofit Kft.	20,05	K.311, K.336	Takarmány, szakkönyv szolgáltatás	egyéb szolgáltatás/termék vásárlás	4621

* Kivéve a 11. jelszámú táblában feltüntetett kifizetéseket